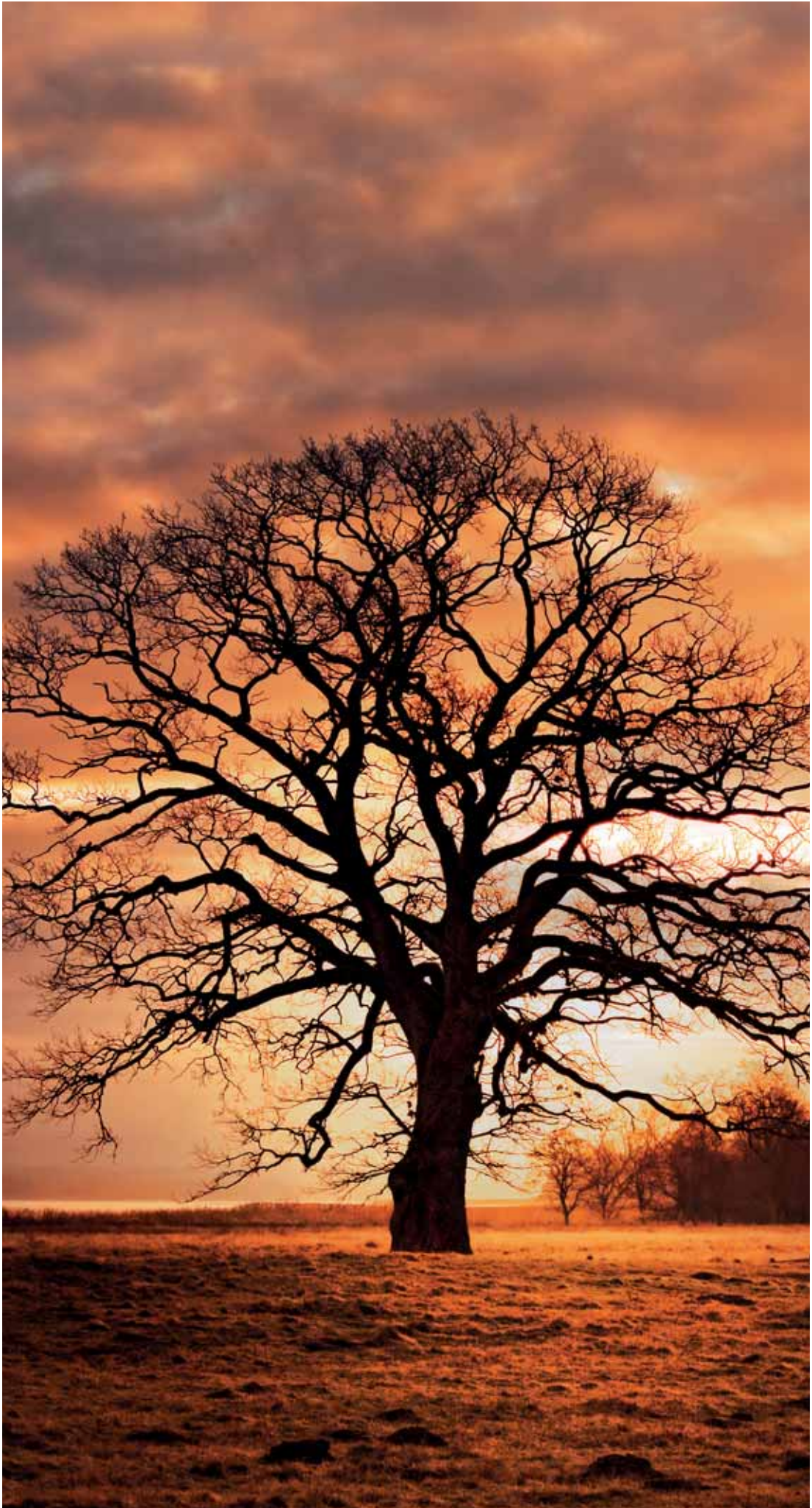

ÅRSREDOVISNING
2012
HÖÖRS KOMMUN

Omslagsfoto:
Staffan Olofsson.
Övriga fotografer:
Anna-Karin Olsson
samt Jan Gayen.

Sidan:

Innehållsförteckning 3**► Inledning**

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4
Organisationsöversikt, inkl bolag	7
Vart gick skattepengarna	8
Fem år i sammandrag	9

► Förvaltningsberättelse 10

Befolkning, bostäder, pendling & näringsliv	10
Ekonomistyrning och kontroll	12
Övergripande finansiell analys	12
Ekonomisk strategi	13
God ekonomisk hushållning	13
Finansiella mål	13
Resultat och kapacitet	14
Risk – kontroll	14
Intern kontroll	15
Sammanställning av nämndernas måluppfyllelse	15
Ekonomisk översikt och analys	17
Årets resultat	17
Väsentliga ekonomiska händelser	17
Utvecklingen av intäkter och kostnader	17
Balanskravet	18
Sammanställd redovisning	18
Pensionsåtagande och förvaltning av pensionsmedel	25
Budgetföljsamhet och prognossäkerhet	26
Likviditet och lån	26
Skuldsättning och konsolidering	27
Investerings- och exploateringsverksamhet	27
Borgensåtagande och övriga ansvarsförbindelser	28
Framtid/avslutning	29
Personalredovisning	32
Periodens händelser	32
Framtiden	32
Miljöredovisning	35
Energieffektivisering	35
Energirådgivning	35
Ekologiska livsmedel	35
Trafik och miljö	35
Miljövänliga tjänsteresor	36
Restaurering av Ringsjön	36
Ombyggnad av reningsverket	36
Revidering av naturvårdsprogram	36
Miljömål	36
Gröna nyckeltal	37

► Verksamheterna 39

Kommunstyrelsen	39
Revisionen	43
Tekniska nämnden, avgiftsfinansierad	45
Tekniska nämnden, skattefinansierad	48
Kultur- och fritidsnämnden	50
Barn- och utbildningsnämnden	53
Socialnämnden	58
Miljö- och byggnadsnämnden	62
Kommunala bolagen	64

► Räkenskaper 76

Redovisningsprinciper	76
Begreppsförklaringar	78
Resultaträkning	80
Kassaflödesanalys	81
Balansräkning	82
Noter	83
Driftsredovisning per nämnd	91
Driftsredovisning per huvudverksamhet	92
VA-verksamhetens resultat- och balansräkning samt noter	93
Investeringsredovisning per nämnd	97
Större investeringsobjekt och exploateringar	98
Sammanställd redovisning för Höors kommun och dess bolag	99
Revisionsberättelse	106

Kommunstyrelsens ordföranden har ordet

Höör – den kreativa mötesplatsen – där naturen är arenan

God ekonomi – bokslut med gott resultat – god ekonomisk hushållning

Bokslutet för Höörs kommun 2012 uppvisar ett resultat om 9,4 miljoner kronor. Efter balanskravsutredning, då justering sker för poster av engångskaraktär inklusive realisationsposter, blir det balanserade resultatet 11,5 miljoner kronor för 2012.

Justering har skett för kostnader relaterade till extraordinära insatser, med anledning av att ett antal stora personalärenden har hanterats under året, vilket har medfört en stor ekonomisk påfrestning på det redovisade resultatet. Dessa extraordinära insatser och processer har varit nödvändiga att genomföra för att på sikt få ett effektivare resursutnyttjande och därmed en god ekonomisk hushållning.

Detta innebär att det ackumulerade underskottet återställs med 11,5 miljoner kronor och uppgår då till -0,1 miljoner kronor vid årets slut. Resterande underskott är enligt plan återställt 2013.

Driftbudgetens negativa avvikelser är föremål för ett fördjupat arbete för kommande år.

Kommunens nettoinvesteringar uppgick 2012 till 41,4 miljoner kronor mot budgeterade 77,4 miljoner kronor, vilket är en budgetavvikelse med 35,9 miljoner kronor. Detta på grund av hårda vintermånader och personalbrist inom sektorn som gjort att förseningar uppstått. Fördröjning av tågstoppet i Tjörnarps och försening av vattenrådets trålbåtar har också bidragit till denna avvikelse. Arbetet med att dra ner på investeringar fortsätter oförtutet då vi på sikt endast har "råd" med en investeringstakt om ca 25–30 miljoner per år.

Soliditeten uppgår år 2012 till 75 %, vilket är en ökning från föregående år. Soliditeten visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med skatteintäkter, en hög soliditetsnivå visar på en god långsiktig betalningsförmåga – Höörs kommun har under 2012 finansierat sina investeringar helt med egna medel. Detta gör att Höörs kommun rankas bland de högsta av Sveriges alla kommuner i soliditet.

Koncernen Höör består av koncernen Höörs Fastighets AB och det delägda Mellanskånes Renhållnings AB. Koncernens totala resultat uppgår till 21,1 miljoner kronor.

God måloppfyllelse

Måloppfyllelsen för kommunens sektorer är god. Av de fyra mål som kommunfullmäktige har antagit, som har särskild vikt för begreppet god ekonomisk hushållning, anses samtliga vara delvis uppfyllda. Se vidare sid 13.

Vår vision:

Höör är en mötesplats som tar vara på och utvecklar individens kreativitet, där idén om en hållbar utveckling drivits långt och där naturens möjligheter tas tillvara för boende, fritid och företagande.

Samarbete för framtiden

Kommunen fortsätter att utveckla samarbeten med andra kommuner. Under 2012/2013 startade samarbete med Hörby kommun och en gemensam räddningstjänst och ett samarbete med vatten och avloppsverksamheterna i våra båda kommuner håller på att ta form.

Vår gemensamma IT-verksamhet håller på att utvidgas med kommunerna Hässleholm och Östra Göinge. Det är mycket inspirerande och på sikt bättre resursutnyttjande och mindre sårbart att samarbeta med andra. Kommunerna i NordOst har tillsammans med Höör startat ett Tjeiprojekt som har som mål att aktivera fler flickor på fritiden med en meningsfull sysselsättning. Samarbetet med EU-kontoret i Hässleholm har förstärkts för att Höors kommun lättare ska kunna arbetet med områden som kan finansieras med EU-medel.

Befolkningstillväxt

Mellan 2000–2010 var befolkningsökningen i medeltal 138 personer. Kommunens positiva inflyttningsöverskott består av åldersgrupperna 0–15 år och 25 år och äldre. Detta är bra för framtiden då kommunen kan ha en bra volym på skolan och att de över 25 år stannar kvar och bildar familjer. Det är framförallt en flyttningsvinst mot Malmö regionen som Höors kommun åtnjuter. Det är nu viktigt att arbeta med att få fler att flytta in i kommunen så att vi inte riskerar i framtiden att få en negativ befolkningsutveckling. Det ställer större krav på kommunen att sälja befintliga tomter för byggnation och att initiera byggande av lägenheter.

Händelser under året

I januari antogs Höors kommuns nya vision 2025 samtidigt beslutades också sex stycken strategier för att nå visionen. Arbetet som har bedrivits under året resulterade i nya inriktningsmål som antogs i juni. Under budgetarbetet för 2013 togs nya effektmål fram och fastställdes av kommunfullmäktiges budgetbeslut. Detta har sammanställts i ett samlat styrkort för kommunen i budgetdokumentet för 2013 och därmed är balanserad styrning införd i ekonomistyrningsprinciperna.

Under året har en reviderad personalpolicy antagits, en trafikstrategi och trafikplan fastställts, översiktsplan 2012 har godkänts för samråd och reviderade ägardirektiv till bolaget har beslutats.

Under hösten 2012 påbörjades en utbildning för alla medarbetare, politiker och delar av näringslivet som heter "Förenkla helt enkelt". Denna fortsätter även under 2013.

Arbete med stationsområdet är i full gång och kommer att stå färdigt för invigning under juni månad 2013.

Ett omfattande kultur- och miljöprogram utarbetas under 2012 för fastställande 2013.

Under våren fick Miljö- och byggsektorn en ny chef.

Skola och förskola

Projektet BUS som påbörjades 2010 avslutades hösten 2012, projektets syfte var att stärka medarbetares hälsa, arbetsmiljö, verksamheternas kvalitet och öka kunskapen om vad som skapar ohälsa och vad som skapar god kultur och struktur. Det intensiva åtgärdsarbetet fortsätter för att alla barn ska nå sina mål och utvecklas så långt som det är möjligt.

Under hösten 2012 genomförde Skolinspektionen sin regelbundna tillsyn och den gav uttryck för att huvudmannens (Höors kommun) kvalitetsarbetet följer skollagen och särskilt beröm för att den genomsyrar all verksamhet. Beslutet efter granskningen visar på god kvalitet i förskolor och fritidshem. Vuxenutbildningen och introduktionsprogrammet visar på en föredömlig kvalitet. Däremot visar grundskolan varierande kvalitet i likvärdighet avseende resultat.

Stöd och omsorg

Under våren genomfördes en genomlysning av social sektors organisation. Syftet var att se över sektorns inre arbete för att ge personalen optimala möjligheter att arbeta med hög kvalitet på ett

kostnadseffektivt sätt. System för prestationsbaserad budget för hemtjänst och särskilt boende förbereds.

Kommunens hemtagningsteam vid hemgång från sjukhus har resulterat i en minskad efterfrågan av särskilda boenden. Reducering av boendeplatser kommer därför att ske under 2013.

Insatser i samband med gängrelaterat våld har gjorts tillsammans med skola och polis i syfte att engagera föräldrar och anhöriga. Detta arbete kommer även att pågå under 2013. Måltidsverksamheten övergick till Barn- och utbildningsnämnden efter årsskiftet 2013.

Införandet av önskad sysselsättningsgrad ger de månadsanställda medarbetarna större valmöjlighet av arbetstid och gör också kommunen till en mer attraktiv arbetsgivare.

Miljö och trafik

Under 2012 har kommunen antagit en strategi för energieffektivisering. Den går ut på att sänka energianvändningen i kommunala lokaler, transporter och fordon. Detta gäller även gatubelysning och VA-verksamheten.

Under 2012 har mål satts att 25 procent av alla inköpta livsmedel ska vara ekologiskt producerade år 2014.

Arbetet med Ringsjön fortsätter oavbrutet.

Kultur och fritid

Sättoftas båt- och badbrygga invigdes med pompa och ståt i april. Orups vandringsleder invigdes en månad senare i snöglapp och bara några plusgrader.

Ett projekt för motorintresserade ungdomar inleddes med Höörs Bilklubb. Projektet har haft god uppslutning under våren och hösten. Buskörningen i kommunen avtog kraftigt under denna period. Fortsatt arbete i denna fråga sker under kommande år.

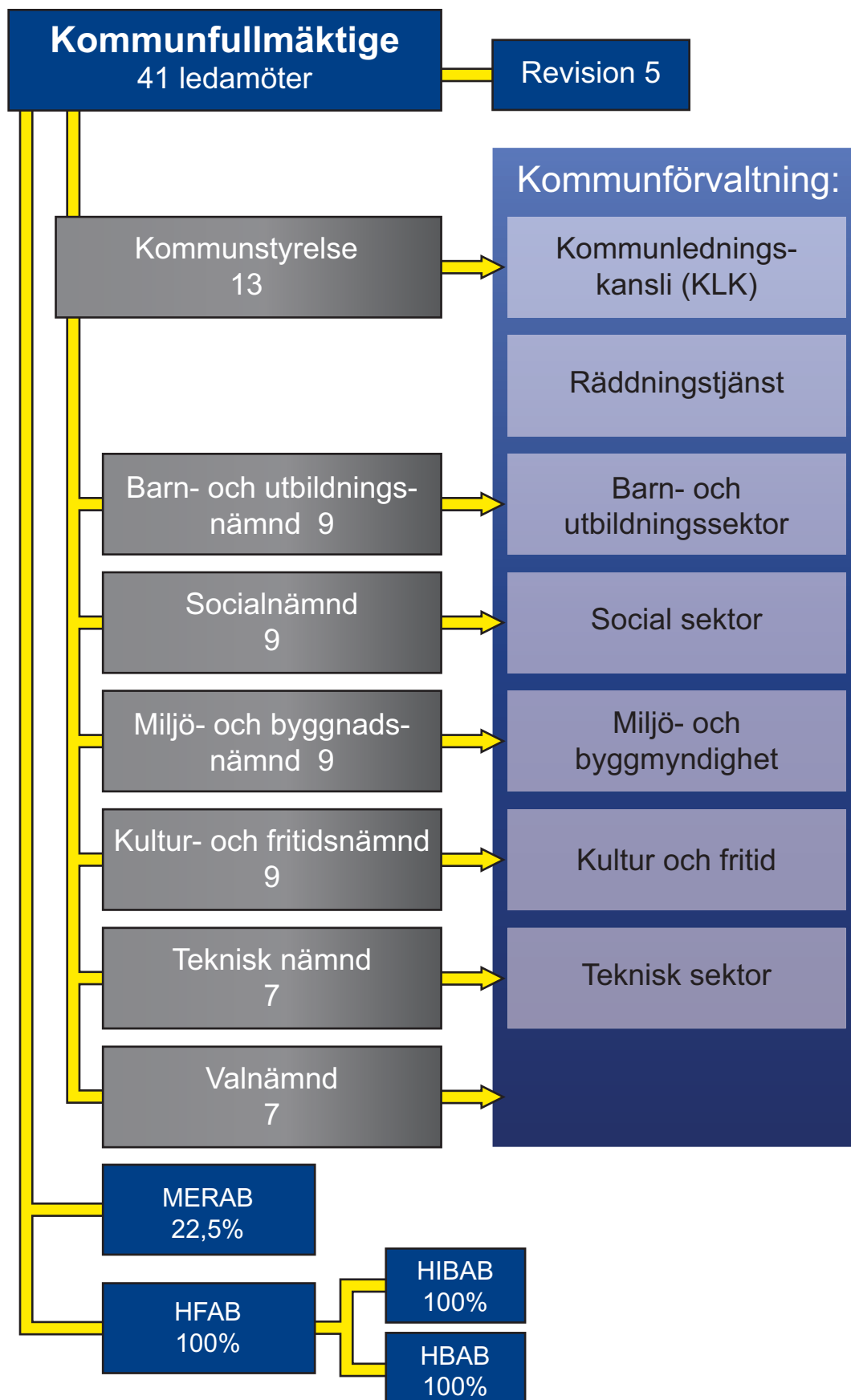
Sist men inte minst!

Vill jag framföra ett stort tack till alla medarbetare som med era dagliga och, i vissa sektorer, även nattliga insatser, sett till att kommunen kunnat upprätthålla en god service till våra medborgare på ett föredömligt sätt under det gångna året!

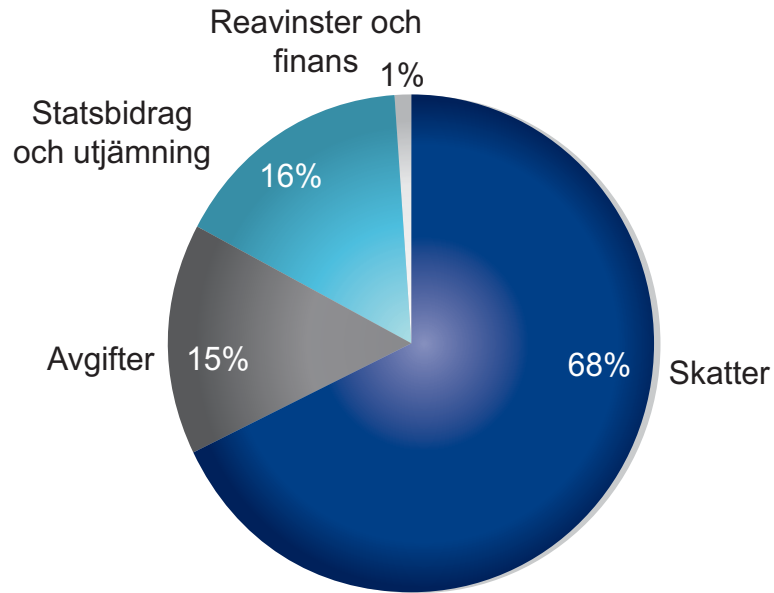
Anna Palm
Kommunstyrelsens ordförande

Organisationsöversikt, inkl bolag

Vart gick skattepengarna?

Så här får kommunen sina pengar...

...och 100 kronor i skatt till kommunen användes så här

38:46 kronor till för- och grundskoleverksamhet
32:65 kronor till hälsa, vård och omsorg
10:19 kronor till gymnasieverksamhet
8:19 kronor till kommunövergripande verksamhet
4:85 kronor till kultur- och fritidsverksamhet
3:41 kronor till teknisk verksamhet
1:77 kronor till räddningstjänst
0:49 kronor till miljö- och hälsoskyddsverksamhet

Fem år i sammandrag

Fem år i sammandrag

	2008	2009	2010	2011	2012
Soliditet ¹	66	73	68	72	75
Likvida medel, mnkr ²	4	208	142	49	5,8
Skuldsättningsgrad, %	34	27	32	28	25
Nettokostnader o finansnetto i förhållande till skatteintäkter o statsbidrag, % ³	97	101	96	97	96
Resultat inkl. e.o poster, mnkr	-10,2	117,5	83,7	6,2	9,4
Tillgångar, mnkr	573,5	681,5	581,5	560	548,7
Tillgångar/invånare, kr	38 134	44 656	37 613	36 148	35 341
Låneskuld, mnkr	0	0	0	0	0
Låneskuld/invånare, kr	0	0	0	0	0
Eget kapital, mnkr	380,7	498,5	395,8	402	411,4
Eget kapital/invånare, kr	25 314	32 665	25 601	25 949	26 497
Nettoinvesteringar, mnkr	69	50,5	26,6	67,7	41,4
Kommunala borgensåtaganden, mnkr	399,2	894,3	881,3	905	910,5
Kommunala borgensåtaganden/invånare, kr	26 544	58 600	57 005	58 417	58 643
Utdebitering, kr %	20:58	20:58	20:58	20:93	20:93
Antal invånare den 31 dec (SCB)	15 039	15 261	15 460	15 492	15 526

¹ Soliditeten definieras som Eget kapital i förhållande till totalt kapital.

² Exklusive checkräkningskredit.

³ Avskrivningar inkluderas ej.

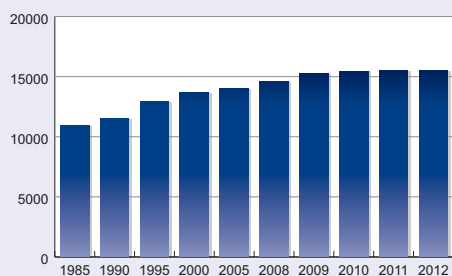

Befolkning, bostäder, pendling och näringsliv

Befolkning

Kommunens folkmängd har ökat kraftigt sedan kommunen bildades 1968/69. 1975 hade kommunen ca 10 000 invånare och per den 31 december 2012 var folkmängden 15 526. 2012 ökade antalet invånare med 34 personer jämfört med prognosen som pekade på en ökning om 64 personer. Under perioden 2002–2012 ökade befolkningen i medeltal med 136 personer per år. Under de senaste åren har kommunen haft en flyttningsvinst mot framför allt Malmö. Nuvarande befolkningsprognos visar på en folkmängd om ca 16 162 invånare år 2020.

Befolkningsutveckling i Höors kommun 1985–2012

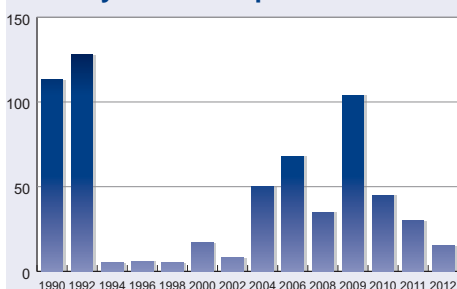
Den stora inflyttningen har medfört att åldersfördelningen i kommunen har förändrats påtagligt de senaste 30 åren. Från att ha haft en ganska stor andel äldre har nu andelen yngre ökat. Det är framför allt yngre familjer som bidrar till det positiva flyttningsnettot.

Under 2012 föddes 161 barn jämfört med 146 barn under hela 2011 och 205 barn år 2010.

Bostäder

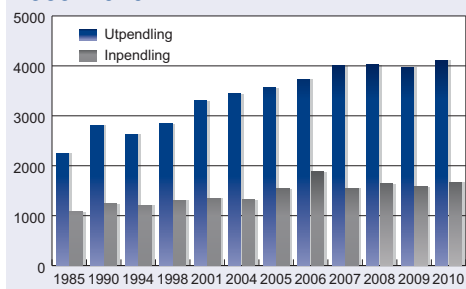
Under åren 1977–1992 byggdes i genomsnitt 90 lägenheter per år. Som mest färdigställdes 128 lägenheter, år 1992. Därefter försämrades byggkonjunkturen och under några år i mitten av 1990-talet byggdes endast ett fåtal nya lägenheter per år. Höors kommun undgick till skillnad mot många andra kommuner problem med ett stort antal tomma lägenheter under början av 1990-talet.

Antal nya bostäder per år 1990–2012

För några år sedan ökade efterfrågan på nya bostäder. Ca 30 bostäder färdigställdes 2011 respektive 2010 jämfört med att drygt 100 bostäder färdigställdes 2009 (bl a kv mejeriet) och 32 bostäder 2008. Under de kommande åren planeras det för en fortsatt utbyggnad av Höör Väster. Osäkerheten på finansmarknaden har medfört en kraftig avmattning på bostadsmarknaden. Statistiken från SCB för 2012 är inte klar än. Men mycket tyder på ett lågt antal färdigställda lägenheter, ca 10-20 stycken.

Pendling till och från Höors kommun 1985–2010

Pendling

Utpendlingen har ökat markant under den senaste 25-årsperioden och numera har mer än 50% av de förvärvsarbetande sin arbetsplats i en annan kommun. För Höors del har tågtrafiken varit en starkt bidragande orsak till ökningen. Drygt 4 100 personer pendlade från Höors kommun år 2010. Den största pendlingsströmmen går längs Södra stambanan till Lund, Malmö, Eslöv och Hässleholm samt till Hörby. Totalt pendlar nästan 1700 till Höors kommun. Den största pendlingen till Höors kommun sker från Hörby, Eslövs, Hässleholm och Malmö/Lund. Utpendlingen till Danmark har ökat sedan Öresundsbron invigdes.

Näringslivet

Näringslivet i kommunen är mycket småskaligt. De dominerande branscherna är vård- och omsorg och handel. Tillverkningsindustrin är däremot relativt liten. Det största tillverkande företaget, Husqvarna AB, har ca 100 anställda. Besöksnäringen är en sektor som växer. Strukturen på näringslivet ger en relativt stor okänslighet för svängningar i konjunkturen. Den strukturomvandling som pågått en tid har inte medfört några större utflyttningar av verksamhet till andra länder. Antalet sysselsättningsstillfällen i kommunen har ökat med ca 10 % under den senaste 10-årsperioden och är nu ca 4 700 medan antalet boende med förvärvsarbete är ca 7 000.

Antalet nystartade företag är högt jämfört med rikssnittet.

Inom Leader Mittskåne bedrevs under 2012 ett projekt inom besöksnäringen, "Sätt Mittskåne på kartan". Projektet som har varit lyckosamt med bl a affärsutveckling och ökat samarbete i näringen har nu förädlats vidare i ett nytt projekt "Destinationsnav Mittskåne" där formerna för fortsatt och ökat samarbete med marknadsföring och destinationsutveckling ska studeras. Vidare deltog kommunen i Region Skånes ESS-projekt TITA, delprojekt ESS/MAX IV som tillväxtmotor för näringslivet.

Svenskt Näringsliv gör varje år en undersökning av näringslivsklimatet i alla kommuner i Sverige. I undersökningen i slutet av 2008 visade Höors kommun den största förbättringen bland alla kommuner. Höors kommun steg med 110 placeringar till plats nummer 78. Under 2009 förbättrades placeringen ytterligare till plats 69 och 2010 till plats 64. 2011 försämrades placeringen till plats 125. Kommunen har därefter deltagit i en utbildning, "Förenkla Helt Enkelt", som drivs av SKL och handlar om att bli bättre i företagskontakterna.

De flesta tomterna på verksamhetsområde Syd har sålts. Ny detaljplan för Verksamhetsområde Nord har antagits och det föreligger förfrågningar om tomtköp.

Ekonomistyrning och kontroll

Övergripande finansiell analys

Kommunens ekonomiska ställning har under året stärkts med en fortsatt hög soliditetsnivå. Där- emot har likviditetsnivån inte kunnat bibehållas på en hög nivå då kommunen med egna medel finansierat sina investeringar under året samt att kommunen betalt in löneskatten på pensions- inlösen som gjordes 2010 till skatteverket om 36 miljoner kronor.

Nämndernas löpande verksamhet har bedrivits på en hanterbar kostnadsnivå, trots stor budget- avvikelser, i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag. Utvecklingen av skatteintäkterna och de generella statsbidragen har varit något gynnsammare än vad som antogs vid budgettillfället. Budgeten fastställdes utifrån en bedömning att det finansiella utrymmet skulle vara mera begrän- sat och präglades därför av en stor återhållsamhet i nämndernas budgetramar förutom satsningar inom socialnämndens verksamhetsområde samt barn- och utbildningsnämndens verksamhets- område. Trots att verksamheterna inte lyckades klara de ekonomiska betingen begränsades den totala nettokostnadsförändringen till endast en procent. Detta tack vare återbetalningen av 2007 och 2008 års premier för avtalsgruppsjukförsäkring samt avgiftsbefrielseförsäkring uppgående till 11,2 miljoner kronor. Skatteintäkterna blev 12,8 miljoner kronor högre än den ursprungliga budge- ten och statsbidragen har utvecklats 11,3 miljoner kronor sämre än planerat. Även finansverksam- heten har bidragit till det positiva resultatet.

Ovan angivna skäl är de huvudsakliga orsakerna till att det sammantagna resultatet i den löp- ande verksamheten efter balanskravsutredning blev positivt, 11,5 miljoner kronor. Detta är en förbättring i förhållande till planerat resultat men även till det balanserade resultatet i bokslut 2011. Balanskravsavstämningen visar att Höörs kommun ska återställa 0,1 miljoner kronor under 2013 och i nuvarande planeringsförutsättningar är resultatet återställt senast 2013.

Kommunfullmäktige har i november 2012 beslutat om att ge resursförstärkningar till barn- och utbildningsnämnden och även socialnämnden för budgetåret 2013.

Sedan tidigare pågår en process som syftar till att genomlysna samtliga verksamhetsområden inom socialnämnden. Detta arbete har bland annat utmynnat i ett resursfördelningssystem inom vissa verksamhetsområden under 2013.

Sammanfattningsvis kan följande iakttagelser göras om kommunens ekonomi:

- En god resultatnivå enligt plan, efter realisationsvinster, bidrar till en fortsatt god betalnings- styrka.
- De löpande verksamhetskostnaderna måste anpassas till hur skatteintäkterna förändras, så att det negativa balanserade resultatet återställs enligt plan och den ekonomiska strategin efterlevs.
- Den kommunala utdebiteringen är relativt hög jämfört med andra kommuner i regionen.
- Pensionsförpliktelserna är säkerställda i form av en pensionsförsäkring och har därmed väsent- ligt minskat. Vid årets slut uppgår dessa till 81,0 miljoner kronor.
- Kommunen har ett omfattande borgensåtagande om 910,5 miljoner kronor. Riskerna bedöms som låg för infriande av större delen av borgensåtagandena.

Positiva tecken

- Ingen långfristig låneskuld.
- God betalningsberedskap.
- God soliditetsnivå.

Negativa tecken

- Den kommunala utdebiteringen ligger bland de högre i regionen.
- Utnyttjande av checkräkningskrediten.
- Nämndernas relativt stora budgetavvikelser.

Ekonomisk strategi

Höors kommun har definierat sin ekonomiska strategi utifrån begreppet "god ekonomisk hushållning". Avsikten med kommunens ekonomistyrning är att uppnå balans mellan en acceptabel ekonomisk situation och ett bra verksamhetsresultat, dvs. vad som faktiskt åstadkommit för pengarna. De finansiella målen skall enligt kommunallagen kompletteras med verksamhetsmål och riktlinjer som är av betydelse för denna hushållning. Denna balans är grunden för god hushållning för Höors kommun.

God ekonomisk hushållning

Vid en sammantagen värdering blir bedömningen att Höors kommun hade god ekonomisk hushållning 2012.

Inriktningsmål av särskild vikt

Av de inriktningsmål som kommunfullmäktige fastställt är följande mål av särskild vikt för begreppet god ekonomisk hushållning i Höors kommun;

Dricksvattnet i Höors kommun skall vara rikligt, prisvärt och friskt utan tillsatser av klor eller andra liknande ämnen.

Målet är uppfyllt.

Kommenteras i tekniska nämndens verksamhetsberättelse.

En ökad andel elever skall få kunskaper så att de kommer in på ett nationellt program på gymnasiet.

Målet bedöms delvis vara uppfyllt.

Kommenteras i barn- och utbildningsnämndens verksamhetsberättelse.

Människor skall, om de så önskar, kunna bo kvar i sin invanda miljö så länge som möjligt, med de stödinsatser detta kräver.

Målet bedöms vara uppfyllt.

Kommenteras i socialnämndens verksamhetsberättelse genom redovisning av balanserat styrkort.

Kommunen skall byggas ut på ett planerat sätt. Det skall i kommunens samtliga tätorter finnas tillgång till exploateringsbar mark för bostads- och verksamhetsändamål, förberedd för byggnation genom stadsplanering.

Målet bedöms delvis vara uppfyllt.

Kommenteras i kommunstyrelsens verksamhetsberättelse.

Finansiella mål

Årets resultat skall utgöra minst en procent av skatteintäkter och generella statsbidrag vilket också inrymmer en buffert för oförutsedda händelser samt möjlighet att amortera på låneskuld och säkra pensionsskuld.

Målet är uppfyllt.

Det ekonomiska resultatet redovisas till + 9,4 miljoner kronor.

Nyinvesteringar skall i första hand finansieras med skattemedel. Kommunens låneskuld får maximalt uppgå till 20 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Målet är uppfyllt.

Någon långfristig upplåning var ej aktuell.

Inkomster från försäljning av anläggningstillgångar skall användas till återbetalning av lån, reinvesteringar alternativt avsättningar till pensionsåtagandet.

Målet är uppfyllt.

De realisationsvinsterna från pensionsförvaltningen är återinvesterade i pensionsåtagandet.

Kommunen har i övrigt inte sålt någon anläggningstillgång under året.

Målet är uppfyllt

Målet bedöms delvis vara uppfyllt

Målet bedöms vara uppfyllt

Målet bedöms delvis vara uppfyllt

Målet är uppfyllt

Målet är uppfyllt

Målet är uppfyllt

Resultat och kapacitet

För att erhålla ett positivt resultat måste skatteintäkterna utvecklas mera positivt i förhållande till nettokostnadsutvecklingen. Den procentuella ökningen av nettokostnaden, exklusive jämförelsestörande poster, 2012 jämfört med föregående år är 3 procent medan skatteintäkter och statsbidrag ökade med 2 procent. Under året har alltså skatteintäkter och statsbidrag utvecklats sämre jämfört med hur nettokostnaderna förändrats. Den premieåterbäring som uppgick till 11,2 miljoner kronor är en jämförelsestörande post men inkluderar man den i verksamhetens nettokostnad så har ökning skett med endast 1 procent. Finansnettots förbättring, beroende på ökad borgensavgift från HFAB och finansiella intäkter på likvida medel, har också påverkat nettokostnadsutvecklingen positivt. Läger man därtill den realisationsvinst om 2 miljoner kronor från pensionsförvaltningen, så är detta orsaken till det positiva resultatet för 2012.

Kommunens resultat, inklusive jämförelsestörande poster, om +9,4 miljoner kronor innebär en fortsatt positiv resultatnivå. Årets resultat motsvarar +1,4 procent relaterat till skatter och statsbidrag. År 2011 redovisades ett positivt resultat om 6,2 miljoner kronor. Resultatet har, inkluderat realisationsposter, i genomsnitt varit 33,1 miljoner kronor och motsvarar 4,9 procent av skatter och statsbidrag under perioden 2010–2012.

Resultatnivån för kommande planperiod ligger på en snittnivå om 7,3 miljoner kronor motsvarande 1 procent av skatter och statsbidrag. Då resultatet i budget 2012 var planerat till +7,5 miljoner kronor, exklusive realisationsvinster, innebär bokslutet, efter balanskravsutredning, en positiv avvikelse om 4 miljoner kronor. Överskottet jämfört med budget är främst hänförligt till en positiv nettoavräkning för skatteintäkter och statsbidrag än vad som budgeterats samt den engångersättning kommunen erhöll från premieåterbetalningen.

Under 2012 tog Höörs kommuns löpande driftsverksamhet exklusive avskrivningar och finansnetto i anspråk 97 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Avskrivningarnas andel var 2 procent och finansnettot bidrog positivt med 1 procent till finansieringen. Tillsammans tog därmed de löpande nettokostnaderna i anspråk 98 procent av skatteintäkter och statsbidrag.

Nettoinvesteringarna uppgick under 2012 till 41,4 miljoner kronor. När den löpande verksamheten och räntekostnaderna var finansierade hade kommunen 22 miljoner kronor över för att finansiera investeringar. Det innebär att 19,4 miljoner kronor användes ur kommunens rörelsekapital för finansiering av investeringsverksamheten.

Soliditeten uppgår år 2012 till 75 procent, vilket är en ökning från föregående år med 3 procentenheter. Den positiva förändringen är hänförlig till det positiva resultatet samt att investeringarna finansierats med egna medel. Kommunen har liksom tidigare inga långfristiga skulder. Om den totala pensionsskulden räknas med i balansräkningen sjunker soliditeten till 62 procent. Den genomsnittliga soliditeten (inklusive pensionsskuld) i riket låg på 13 procent år 2011 som är den senaste officiella siffran att tillgå.

Risk – kontroll

Kommunens likviditet i form av kassalikviditet minskade under året från 60 procent till 44 procent. Minskningen beror på egenfinansiering av investeringsverksamheten samt även löneskatt på pensionsinlösen om 36 miljoner kronor betalats till skatteverket under året. Kassalikviditeten innehåller den checkräkningskredit om 50 miljoner kronor som kommunen har. Bortser man från den så har kommunen endast 0,6 miljoner kronor kvar i likviditet. Vid årsskiftet hade kommunen utnyttjat 6,6 miljoner kronor av checkräkningskrediten.

Kommunens totala borgensåtagande uppgår till 910,5 miljoner kronor. Av dessa är 769,5 miljoner kronor beviljade till de kommunala bolagen. Borgensåtagandet har ökat något jämfört med fjolåret då friskolor beviljats utökad kommunal borgen under året. Kommunfullmäktige har beviljat ytterligare 20 miljoner kronor till en friskola, men detta beslut är överklagat och därmed avvaktar

kommunen tills ärendet är prövat. Då fastighetsbolaget är helägt av kommunen så bedöms risken för infriande som låg.

Den finansiella målsättningen vad gäller resultatnivån har fullt ut uppfyllts under det senaste verksamhetsåret. Den premieåterbetalning som kommunen erhöll ska emellertid ses som en jämförelsestörande post och räknar man bort den så blir resultatet negativt. Jämfört med plan har de negativa avvikelserna inom socialnämndens och barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområden varit stora och kommunstyrelsens avvikelse har också varit negativ men inte i samma omfattning.

Intern kontroll

Nämndernas ansvar för den interna kontrollen anges i kommunallagen 6 kap 7 § och revisionens uppgift anges i kommunallagen 9 kap 9 §. Enligt Höors kommun reglemente för intern kontroll ska nämnden löpande eller senast i samband med årsredovisningens upprättande rapportera resultatet från uppföljning av den interna kontrollen inom nämnden till kommunstyrelsen.

Ekonomikontoret har valt att granska period januari till augusti 2012. Inom respektive sektor har man granskat alla leverantörsfakturer som bokförts den 15:e varje månad. Kontroll har skett av kontering, betaldatum, beslutsattestants granskning av faktura, eventuella bilagor mm. Det börjar för en hög kontroll att i princip samtliga utbetalningar hanteras elektroniskt eftersom samtliga elektroniska utbetalningar kräver dubbla elektroniska attester. Dock förekommer fortfarande manuella utbetalningar och detta bedöms vara ett riskområde som regelbundet bör kontrolleras. När det gäller manuella utbetalningar har granskning skett av var 10:e utbetalning period 201201–201212. Kontroll har skett av att utbetalningsunderlag är dubbelattesterade och stämmer överens med attesterad utbetalning samt att attesterad utbetalning stämmer överens med verifikationen i ekonomisystemet. Inom kundreskontra har man granskat utgående moms på var 10:e verifikation på externa kundfakturer. Redovisningskontroll utgår från plan för intern kontroll avseende kommunstyrelsen. Av de totala avvikelser som framkom ur kontrollerat material så består majoriteten av avvikelserna att man attesterat fakturan för sent eller att man använt felaktigt konto.

När det gäller kunskaper om redovisning ute i verksamheterna så bör dessa fördjupas för ökad kvalitet. Felaktig redovisning kan leda till svårigheter i samband med månadsuppföljning för ansvariga chefer. Rätt kontering och rätt periodisering är en förutsättning för korrekta analyser och beslut. Ekonomikontoret har under hösten utarbetat en ny kontoplan (Kommun-Bas13) som trädde ikraft 2013-01-01. Den nya kontoplanen är mer logisk och enkel att använda – det ska vara lätt att göra rätt. Under hösten 2012 har obligatoriska utbildningar av nya kontoplanen genomförts. Ekonomikontoret har även genomfört en frivillig utbildning i bokföring under senare höst för att öka kunskaperna och belysa de områden som är viktiga och som lätt kan bli fel. Utbildningstillfällena togs väl emot och kommer regelbundet återkomma både vår och höst framöver.

Sammanställning av nämndernas måluppfyllelse

Kommunfullmäktige har fastställt inriktningsmål för de olika nämndernas verksamhetsområden. Av dessa mål har fullmäktige dessutom angivit fyra mål som har särskild vikt för begreppet god ekonomisk hushållning i Höör. Av dessa mål är ett uppfyllt enligt ovan given beskrivning och ett bedöms vara uppfyllt och två bedöms delvis vara uppfyllt.

Graderingen avseende måluppfyllelse är följande; Målet är uppfyllt, Målet bedöms vara uppfyllt och Målet bedöms delvis vara uppfyllt samt Målet är inte uppfyllt.

Måluppfyllelsen avseende fullmäktigemålen ser 2012 ut enligt följande;

Verksamhetsmål och måluppfyllelse				
	Målet är uppfyllt	Målet bedöms vara uppfyllt	Målet bedöms delvis vara uppfyllt	Målet är inte uppfyllt
Kommunstyrelsen	3	1	4	-
Teknisk nämnd skattefinansierad	1	-	1	-
Teknisk nämnd avgiftsfinansierad	3	-	-	-
Kultur- fritidsnämnden	-	5	1	-
Barn- och utbildningsnämnden*	-	1	3	-
Socialnämnden **	5	6	-	2
Miljö- och byggnadsnämnden	1	-	2	-
Totalt	13	13	11	2

* Socialnämnden har brutit ned fullmäktiges mål till ett balanserat styrkort som speglar fullmäktiges inriktningsmål, i sammanställningen redovisas uppföljning i förhållande till målen i styrkortet. Balanserad styrning håller på att införas för samtliga nämnder.

Utav de 39 målen har 13 mål eller 33 procent helt uppfyllts under året. 62 procent bedöms vara eller delvis vara uppfyllda medan 5 procent inte blivit uppfyllda.

Kommunfullmäktige har arbetat fram en ny vision för Höors kommun att gälla från och med budget 2013 och sträcka sig fram till 2025. Från och med 2013 finns det dels styrkort för nämnderna och dels kommungemensamma styrkort där visionen för Höors kommun är nedbruten i strategi och sedan inriktningsmål och slutligen effektmål samt hur de ska följas upp.

Ekonomisk översikt och analys

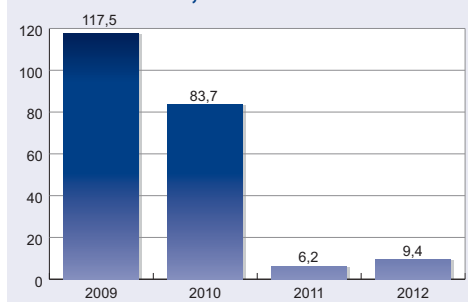
Årets resultat

Kommunen redovisar ett positivt resultat om 9,4 miljoner kronor. Det genomsnittliga resultatet under perioden 2010–2012, i relation till skatteintäkter och statsbidrag, är 5 procent. Denna resultatnivå är god i förhållande till de krav som kan ställas utifrån begreppet god ekonomisk hushållning. Med detta i beaktande har kommunen med god marginal, klarat att inflationsskydda sitt egna kapital. Årets resultat innehåller en post av engångskaraktär. Denna post är;

- En återbetalning av 2007 och 2008 års premier för avtalsgruppsjukförsäkring samt avgiftsbefrielseförsäkring uppgående till 11,2 miljoner kronor och redovisas under verksamhetens intäkter.

Dessutom innehåller resultatet återinvesterade medel i kapitalförvaltningen, vilket har gett en realisationsvinst om 2 miljoner kronor.

Årets resultat, mnkr

Väsentliga ekonomiska händelser

Med anledning av nämndernas prognostiserade resultat under året har kommunstyrelsen beslutat att nämnder med prognostiserade budgetöverskridanden fortlöpande ska redovisa vilka åtgärder de kommer att vidta för att inte överskrida tilldelade budgetramar och att detta ska ske i separat skrivelse som lämnas tillsammans med nästföljande prognos. Detta har i olika omfattning presenterats för kommunstyrelsen under året. Trots åtgärdsprogrammen lyckades inte berörda sektorer vända de negativa prognoserna, utan driftsavvikelsen blev sämre än prognostiserat i delårsrapporten men i linje med höstens senare prognoser.

Kommunen har under året köpt tillbaka den s.k. infrastrukturella IT-utrustningen från UNIKOM, gemensam IT-organisation Höör och Hörby, för 1,6 miljoner kronor och även övertagit de löpande driftskostnaderna för fiberkabel och motsvarande. Detta övertagande är ofinansierat i budgeten.

Betalning av löneskatten för pensionsinlösen om 36 miljoner kronor har gjorts under mars månad till skatteverket. Detta tillsammans med höga investeringsutgifter har påverkat likviditen så att checkräkningskrediten periodvis utnyttjats under varje månad.

En återbetalning av 2007 och 2008 års premier för avtalsgruppsjukförsäkring samt avgiftsbefrielseförsäkring uppgående till 11,2 miljoner kronor gjordes under november månad och redovisas som en verksamhetens intäkt.

Från och med årsskiftet ingår värme, vatten och el i hyreskontrakten med HFAB, vilket ger en bättre kontroll på lokalkostnaderna för verksamheterna samtidigt som det skapar incitament för HFAB att satsa på energisparande åtgärder.

Utvecklingen av intäkter och kostnader

Viktigt för kommunens ekonomi är hur nettokostnaderna utvecklar sig i förhållande till skatteintäkterna och det generella statsbidraget. Nyckeltalet speglar hur stor del av skatter och statsbidrag som den löpande driften i verksamheten tar i anspråk. Det utrymme som finns kvar kan användas för amortering av långfristiga lån, finansiering av investeringar och/eller sparande. Verksamheten exklusive avskrivningar och finansnetto tog i anspråk 97 procent av skatter och statsbidrag under 2012. Avskrivningarnas andel var två procent och finansnettots påverkan är marginellt positivt med en procent. Nettokostnadsandelen inklusive finansnettot slutar på 98 procent vilket är en procentenhet bättre än fjolåret. Andelen för avskrivningar är den samma som fjolåret och detta beror på förseningar i investeringsverksamheten.

Nämndernas resursramar har överskridits stort i flera fall, till stor del beroende av omställningskostnader inom förskole- och rektorsområden där vikande elevantal ger minskade intäkter i form

av lägre skolpeng. Vad gäller gymnasiet är underskottet hänförligt till högre genomsnittspriser. Inom äldreomsorg får man in lägre intäkter på grund av tomma platser inom särskilt boende samtidigt som personalkostnaderna stiger med anledning av ökad arbetsbelastning inom hemtjänsten samt nya uppdrag som har utförts enligt Hälso- och sjukvårdslagen, s.k. HSL-uppdrag. Nya medborgare med LSS/ LASS insatser har tillkommit samt nya bedömningar har gjorts av Försäkringskassan. Uppsagda och tomma lokaler från verksamheterna som kommunstyrelsen betalar för har under året ökat och bidrar till den negativa avvikelsen. Detta har övervägts av en mera positiv utveckling av skatter och statsbidrag samt finansiella poster än vad som förutsattes när budgeten för året fastställdes samt den premieåterbetalning som gjorts. Nämnas bör att skatteintäkterna minskade med 4,1 miljoner kronor under hösten med anledning av den konjunkturnedgång som drabbade Sverige.

Totalt har resursförbrukningen utvecklats på ett mindre gynnsamt sätt än året innan relaterat till utvecklingen av skatteintäkter och statsbidrag. Den totala nettokostnadsutvecklingen ligger i stort sett kvar på samma nivå som fjolåret om inte hänsyn tas till den engångsersättningen från återbetalning av 2007 och 2008 års premier för avtalsgruppsjukförsäkring samt avgiftsbefrielseförsäkring uppgående till 11,2 miljoner kronor. Jämfört med 2011 innebär detta en enprocentig ökning av verksamhetens nettokostnader, men det motsvarar en treprocentig ökning om engångsersättningen exkluderas.

Skatteintäkterna och generella statsbidrag och utjämning har ökat motsvarande två procent. Det är således av yttersta vikt att kommunens nettokostnadsutveckling åtminstone följer utvecklingen av skatteintäkterna och de generella statsbidragen. Om denna diskrepans i utvecklingen kvarstår så kommer kommunens ekonomi i obalans. På sikt urholkas då kommunens goda finansiella ställning.

Balanskravet

Kommunallagen föranstaltar att kommunen ska ha en god ekonomisk hushållning. I förarbeten till lagstiftningen anges att ett kriterium för god ekonomisk hushållning är att kommunens förmögenhet inte får minska. Den kommunala förmögenheten är specificerad till kommunens eget kapital. Gällande lagstiftning specificerar ytterligare kraven på god ekonomisk hushållning genom att ange ett minimikrav på ekonomisk balans i den kommunala ekonomin. Minimikraven på ekonomisk balans är att intäkterna måste överstiga kostnaderna varje enskilt år. Blir resultatet negativt måste det regleras inom tre år. Enligt kommunallagen 8 kap 5 b § får fullmäktige besluta att en reglering av ett negativt balanskravsresultat inte ska göras om det finns synnerliga skäl. I förarbetena till lagreglerna ges ett antal exempel på företeelser som kan vara av sådan karaktär, exempelvis skäl som kan försvaras med ett mycket väl motiverat resonemang om god ekonomisk hushållning. Ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det att kommande generationer får betala för denna överkonsumtion. Normalt sett ska ekonomin visa på ett positivt resultat på en nivå som gör att förmögenheten inte urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar. Som bestämmelsen utformats är det i första hand kommunerna själva som ska bedöma vad som inbegrips i synnerliga skäl. I likhet med bestämmelsen i kommunallagen 8 kap. 1 § om god ekonomisk hushållning, är avsikten med bestämmelsen om synnerliga skäl att den inte är lämpad att ligga till grund för en domstolsprövning. I de båda fallen är det frågan om lokala politiska bedömningar av vad som är en lämplig hantering av den lokala ekonomin. Den bör alltså avgöras inom ramen för det politiska systemet.

Årets resultat innebär att kommunens intäkter, inklusive realisationsvinster och jämförelsestörande poster, överstiger kostnaderna med 9,4 miljoner kronor. Efter balanskravsutredning då justering sker för poster av engångskaraktär inklusive realisationsposter blir det balanserade resultatet 11,5 miljoner kronor för 2012. Justering har skett för kostnader relaterade till extraordinära insatser, med anledning av ett stort antal personalärenden hanterats under detta år, vilket inneburit en betydande ekonomisk påfrestning på det redovisade resultatet. Vi bedömer att dessa extraordinära insatser har varit tvungna att genomföras för att på sikt leda till effektivare resursutnyttjande, och därmed god ekonomisk hushållning. Med tanke på Höors kommuns starka finansiella ställning kan

man anse att ovan extraordinära insatser utgör ett synnerligt skäl för att läggas in i balanskravsutredningen. Detta innebär att kommunens ackumulerade underskott återställs med 11,5 miljoner kronor och uppgår till – 0,1 miljoner kronor vid årets slut. Resterade underskott är enligt plan återställt år 2013.

Enligt gällande regelverk ska realisationsvinster som inte utgör en del av den löpande verksamheten avräknas mot balanskravet. Rörelsestörande poster som innebär kostnadsredovisning av engångskaraktär avräknas också. Balanskravsavstämningen visar att Höors kommun ska återställa 0,1 miljoner kronor under 2013 och i nuvarande planeringsförutsättningar är resultatet även återställt 2013. Det pågår en omställningsprocess som syftar till att genomlysa samtliga verksamhetsområden i form av processkartläggning och styrning. Detta arbete har bland annat som målsättning att effektivisera den kommunala verksamheten.

Balanskravsavstämning, mnkr

Ingående resultat att återställa	-11,6
Årets resultat enligt resultaträkningen	9,4
- avgår realisationsvinster	0,0
+ tillkommer nedskrivningar av engångskaraktär	0,0
+ tillkommer realisationsförluster	0,0
+ tillkommer jämförelsestörande poster	+ 2,1
Utgående resultat att återställa	- 0,1

Sammanställd redovisning

Delar av den kommunala verksamheten bedrivs i form av kommunala företag. Koncernen Höors kommun består av, förutom den kommunala förvaltningen, av fastighetskoncernen Höors Fastighets AB och det delägda renhållningsföretaget Mellanskånes Renhållningsaktiebolag.

Årets resultat för koncernen Höors kommun uppgår till 21,1 miljoner kronor. Bolagens verksamhet är fortsatt stabil och uppvisar följande resultat:

Koncernen Höors Fastighets AB

Höors fastighets AB är kommunens fastighetsföretag med uppgift att förvalta, bygga och hyra ut verksamhetsfastigheter. Bolaget är även moderbolag i koncernen Höors fastighets AB. Bolagets fastigheter har vid utgången av 2012 ett sammanlagt bokfört värde om 375,3 mnkr (382,4 mnkr). Höors Byggnads AB är kommunens allmännyttiga bostadsföretag med uppgift att förvalta, bygga och hyra ut lägenheter. Bolagets fastigheter har vid utgången av 2012 ett sammanlagt bokfört värde på 319,3 mnkr (324,5 mnkr). Höors Industribyggnads AB förvaltar egna och kommunala industrifastigheter. Bolaget medverkar vidare i olika etablerings- och näringslivsfrågor. Bolagets fastigheter har vid utgången av 2012 ett sammanlagt bokfört värde på 75,5 mnkr (72,3 mnkr).

Årets resultat, mnkr

Koncernen Höors Fastighets AB	+6,9
Resultatjusteringar inom koncernen	-0,3
Varav:	
- Höors Fastighets AB, HFAB (100%)	+5,3
- Höors Byggnads AB, HBAB (dotterbolag)	+1,6
- Höors Industribyggnads AB, HIBAB (dotterbolag)	-0,3
- Mellanskånes Renhållnings AB, MERAB (22,5%)	+4,1

Årets händelser

- Nya ägardirektiv.
- Verksamheten har flyttat till gemensamma lokaler på Björkgatan 54
- Ny hemsida.
- Styrelsen föreslagit ägaren att fusionera dotterbolagen med moderbolaget.
- Ny kontoplan.
- Kompisbo, möjlighet för unga att dela lägenhet.

De lite större underhålls- och investeringsprojekt som har genomförts under året är:

• Veterinären 10	ombyggnation	6,2 mnkr.
• Pumpen 21	tillbyggnad	3,4 mnkr.
• Ugglan 1 och 2	fönsterbyte och balkongrenoveringar	2,5 mnkr.
• Älvkullen	tak- och fönsterbyte	1,6 mnkr.
• Storken 29	takbyte	1,3 mnkr.
• Ringsjöskolan	totalrenovering hemkunskapen	1,1 mnkr.
• Munkarps skola,	ny värme mm	0,9 mnkr.
• Veterinären 10	ny värme	0,9 mnkr.
• Ringsjöskolan	uppdaterad styr- och regler,	0,3 mnkr.
• Sättoftaskolan	ombyggnad personalrum	0,3 mnkr.

Kostnader för underhåll uppgår till 19,8 mnkr för koncernen. Kostnader för investeringar uppgår till 14,5 mnkr för koncernen.

HBAB är med i Skåneinitiativet, vilket innebär att de ska till 2016 spara 20% värmeenergi, el och vatten utifrån 2007 års förbrukning. Denna utmaning har styrelsen beslutat vi ska ha som mål för hela fastighetsbeståndet i koncernen. Detta är en stimulerande uppgift som kommer kräva mycket av oss alla i stort som i smått. Under 2012 har koncernen tillsammans med Höörns kommun och energikontoret Skåne antagit en energistrategi fram till 2014.

Under 2012 har vi analyserat energiinventeringen och fördjupat utredningen i de fastigheter som har störst effektiviseringspotential. Analysen har utmynnat i att under våren 2013 kommer investeringar ske på Kungshällan och Åtorp. Under 2012 investerade vi bort olja som primärvärme. Munkarpsskolan har byggt om från olja till luft/vattenvärmepump, Norra Rörumsskolan och Sunnanängsskolan har konverterats från olja till pellets.

Arbetet med säkerhetsarbetet har fortsatt under 2012. Risk- och sårbarhetsanalysen har diskuterats på arbetsplatsträffar i enlighet med koncernens säkerhetspolicy. SBA (Systematiskt Brandskydds Arbete) genomförs i hela fastighetsbeståndet och ett datorstöd har köpts in och implementerats som stöd.

Arbetet med att effektivisera våra processer fortsätter under 2012. Felanmälningsprocessen har analyserats och förändrats. Ronderingar har införts och beräknas ge en bättre kvalitet för våra hyresgäster då vi arbetar förebyggande.

Under året har skötselplaner tagits fram som reglerar frekvenser och kvalitet i trädgårdsskötseln. Även snöröjningsplaner har tagits fram. Utemiljön förbättras kontinuerligt, under 2012 har vi glesat ur buskage, föryngrat häckar, fällt träd och rensat upp utmed husfasaderna.

Under 2012 har vi ökat antal städavtal. Ökningen av antalet kontrakterade kunder har kunnat ske utan ökning av personalstyrkan. Genom personalens engagemang och effektivare planering har städenheten kunnat förbättra sitt ekonomiska resultat. Under 2012 har vi också börjat med uppsökande verksamhet, d.v.s. haft en mängd kundbesök, där vi kunnat sälja in fler stycktjänster som storstädningar m.m. En städtjänstmanual håller just nu på att tas fram där både kund och städpersonal snabbt ska kunna se vad extra tjänster kostar.

Hösten 2012 genomfördes en NKI (Nöjd kund Index) hos våra lokalhyresgäster med en svarsfrekvens på 60 %. På det hela taget är våra lokalhyresgäster nöjda med oss som hyresvärd. Vårt NKI är 3,3 av 5 möjliga. De frågor som får högst betyg är läget av fastigheterna, vilket är positivt eftersom läget är svårförbättrat.

Vakanserna fortsätter att vara låga och vår uthyrningsgrad ligger på över 98 %. Omflyttningen har under 2012 minskat till 17 % (23 %).

Under 2012 genomfördes en kompetenssatsning för städverksamheten där fokus låg på kundnytta, vikten av lönsamhet och mitt eget värde. Andra utbildningar som genomförts är heta arbeten, första hjälpen utbildning, motorsågs-certifikat och skylifts-certifikat. Dessutom gick ledningsgruppen på utbildning i intern kontroll.

Medarbetarenkät har genomförts under året med syfte att mäta medarbetarnas engagemang, välmående och uppfattning i olika frågor för att HFAB ska utvecklas och bli en ännu bättre arbetsplats. Medarbetarindex låg på 85 av 100.

Under 2012 antog styrelsen ett flertal styrdokument:

- Rese- och representationspolicy
- IT-policy
- Risk och sårbarhetsanalys
- Energistrategi

Ramupphandlingar för hanterverksdisciplinerna byggservice, måleri, golv, ventilation, vs och el slutfördes och avtalades under våren 2012. I samarbete med Höors kommun har bland annat drivmedel upphandlats. I och med vårt medlemskap i HBV har bland annat järnvaror upphandlats. Alla våra större investeringar och underhållsåtgärder har upphandlats i enlighet med LOU och annonserats på www.opic.com.

- HFABs hyror höjdes den 1 januari med 50 % av KPI enligt gällande hyresavtal.
- HBABs hyror höjdes den 1 april 2012 med 2,43 % efter hyresförhandlingar med hyresgästföreningen.
- HIBABs hyror höjdes med index i enlighet med gällande avtal.

Fastighetsaffärer

- Höor Hallaröd 8:4 såldes den 2/4 för 635 000 kr, reavinst på 27 148 kr.

Mål och måloppfyllelse

Vår verksamhet spänner över ett brett spektrum av arbetsuppgifter. Vi målstyr mot energieffektiviseringar, sunda hus och kundfokus. Vår organisation ska med flexibilitet och effektivitet nå sina mål. Vi vill erbjuda våra kunder lokaler som svarar för verksamhetens olika behov och bostäder som svarar för den enskildes behov. Vårt främsta mål är att våra hyresgäster ska trivas med sitt nyttjande av våra fastigheter oavsett om det är som boende, sin arbetsplats eller som elev. För att kunna göra ägare, kunder och andra intressenter nöjda behöver vi vara duktiga inom många områden. En förutsättning för att lyckas är att medarbetarna trivs, utvecklas och tycker om att arbeta hos oss.

Verksamhetsperspektiv

Strategiska mål i olika perspektiv / mål	Kommentar
Att vara en effektiv och flexibel organisation - Kostnadseffektiv driftorganisation	Under året har en tjänst inte återbesatts, felanmälningsprocessen har optimerats, ronderingar i fastigheterna för att arbeta förebyggande har införts. Med den nya kontoplanen skapas möjligheter till benchmarking.
Att ha sunda och tillgängliga fastigheter - Minska emissionerna vid golvbyte i lägenheterna	Vid byte har till 60 % Linoleum golv används till förmån för plastmattor.
God förvaltning av fasta tillgångar - Förbättra skötsel utemiljö	Skötselplaner har skapats med frekvenser och kvalitetsmål. Snöröjningskartorna har uppdaterats. Planteringar och häckar har förnygrats.
- Upprätta långsiktiga underhållsplaner	Pågår och kommer vara klart under 2013.
- Kvalitet i projektering och upphandling	För den totala projektbudgeten har målet uppfyllts, men inte i de enskilda projekten.

Kundperspektiv

Strategiska mål i olika perspektiv / mål	Kommentar
Vara en attraktiv hyresvärd - Öka möjligheten till individuella val i boendet	Tillvalsprogram är framtaget och kommer att förhandlas med hyresgästföreningen i samband med hyresförhandlingen 2013.
Erbjudna valfrihet - Aktiv hemsida och hyresgästinformation	Ny hemsida lanserades 1/10.
Ha en god och effektiv kommunikation - Prioritera det personliga mötet	Vi har startat upp med kundträffar.

Medarbetarperspektiv

Strategiska mål i olika perspektiv / mål	Kommentar
Vara en attraktiv arbetsgivare - Stark medvetenhet om verksamhetens mål	86 % av personalen svarade att de visste HFABs målsättning i medarbetarenkäten.
Att ha ett öppet arbetsklimat och "vi-känsla" - Implementera SAM fullt ut	Medarbetarenkäten visar att personalen trivs och mår bra.
Att ha kompetens kopplat till koncernens behov - Samordna vår verksamhet	I augusti flyttade kontoret in på Björkgatan 54 och under oktober flyttade personalen från Terminalvägen in.
- Arbeta med kompetensutveckling	Alla medarbetare har haft medarbetarsamtal.

Ekonomi och ägandeperspektiv

Strategiska mål i olika perspektiv / mål	Kommentar
Stärka koncernens ekonomi. - Soliditet 10 % på sikt	Med positiva resultat som behålls i verksamheten ökar soliditeten.
- Minska hyresbortfallet	Marknadsläge samt brister i rutinerna har lett till ökat hyresbortfall på lägenheterna.
Bidra till kommunens utveckling och bostadsförsörjning - Bygga nya bostäder ca 20 st var 3-5 år	Ett flertal projekt i beredning och beställda detaljplaner.
Minska miljöpåverkan - Energieffektivisera 20 % till 2016 med 2008 som basår	Investeringar och optimeringar sker i riktning mot att nå målet 2016.
Minska antalet kemikalier inom städ.	Kemikalier listor upprättade och ökad medvetenhet i organisationen.

Måluppfyllelse

Ekonomi

Resultatet för koncernen före bokslutsdispositioner och skatt blev drygt 6,6 mnkr, vilket var 0,3 mnkr bättre än budget. Främst beroende på det gynnsamma ränteläget som rått under 2012 men också tack vare det arbete som gjorts i organisationen i form av nya rutiner och effektivare arbetsätt. Detta har lett till såväl lägre räntekostnader som lägre personalkostnader under 2012 i jämförelse med 2011. Trots detta är lönsamheten i dotterbolagen ej tillfredsställande.

HBAB och HIBAB redovisar båda negativa resultat före skatt. I HBABs fall på grund av ett akut takbyte på Storken 29 (kostnad 1,3 mnkr). I HBABs fall påverkades 2012 negativt av hyresförluster med 0,4 mnkr. Detta påvisar med all tydlighet hur små marginalerna är och behovet av att skapa långsiktiga lönsamhetsförbättringar i båda bolagen.

Ränteutvecklingen påverkar kraftigt koncernens långsiktiga resultat. Finansiering sker utifrån mål och risknivåer fastställda i koncernens finanspolicy. Turbulensen i världsekonomin har varit till vår fördel med historiskt låga räntor.

Koncernen strävar efter att fördela finansieringen på flera kreditgivare. Den senaste tiden har emellertid Kommuninvest vid varje upphandlingstillfälle kunnat erbjuda den mest fördelaktiga finansieringen.

Vi hanterar ränterisken i låneportföljen med finansiella derivatinstrument. Ränte- och kapitalbindningstiden frikopplas därmed från de enskilda lånen och vi har möjlighet att när som helst, ändra räntebindningstiden för att möta förändringar på räntemarknaden. Vi använder oss av ränteswapar för att åstadkomma en rimlig och väl avvägd ränterisk i skuldportföljen.

För att ta vara på den förmåliga ränteläget togs under 2012 nya ränteswapar om totalt 153,0 mnkr. Vid årsskiftet var genomsnittliga räntebindningstider 6,31 år (inkl. ränteswapar). Med den finansieringen koncernen nu har, har vi förutsättningar att leverera ett stabilt finansnetto oavsett ränteutvecklingen. Höors kommun lämnar kommunal borgen till våra lån. Avgift utgår med 40 räntepunkter per år.

Vi har under 2012 internt och översiktligt värderat vårt fastighetsbestånd och då följt på marknadens accepterade avkastningskrav. Värderingen syftar till att bedöma fastighetsportföljens marknadsvärde, det vill säga det mest sannolika priset vid en försäljning av koncernens fastigheter på en öppen och fri fastighetsmarknad vid en viss tidpunkt (2012-12-31). Vissa värden har stämts av med extern värdering. Värdet har bedömts med stöd av kassaflödeskalkyl i vilken man genom simulering av framtida driftnetton analyserar och bedömer marknadens förväntningar av fastigheters värde. Restvärdet bedöms genom så kallade evighetskapitaliseringen av sista årets driftnetto.

När det gäller koncernens nyproducerade fastighet kan konstateras att kv. Mejeriet har svårt att bära sina produktionskostnader med rådande avkastningskrav. I år har ingen nedskrivning gjorts.

Vissa värden har stämts av mot gjorda försäljningar eller externa värderingar. Marknadsvärdet i koncernens fastighetsportfölj överstiger de bokförda värdena.

Framtid

Årets resultat är bra och förväntas tack vare de låga räntenivåerna kunna upprepas 2013. Dock har koncernens nyproducerade fastighet kv. Mejeriet svårt att bära sina produktionskostnader med rådande avkastningskrav. Det ekonomiska läget i världen påverkar oss mycket. Med koncernens höga belåning är vi väldigt räntekänsliga vilket gör att vi måste fortsätta arbeta aktivt med vår lånestock och nyttja de finansiella instrument som vår finanspolicy tillåter.

Fortsatt hög efterfrågan på bostäder och i stort sett inga vakanser ger oss anledning att se ljus på intäktssidan. Uthyringsläget avseende lokaler har under 2012 blivit tuffare på grund av lågkonjunkturen. Tyvärr ser det inte ut att ljusna under 2013.

Vi startar 2013 med ett nytt affärssystem vilket kommer ge oss en mycket bättre möjlighet att följa upp ekonomin på fastighetsnivå och arbeta fram strategier för vårt fastighetsägande framöver. Arbetet med långsiktiga underhållsplaner fortskrider och förväntas bli klart under 2013.

Arbetet med energieffektiviseringar kommer att fortsätta och intensifieras under 2013 där minskad energianvändning ska möta kostnadsökningarna på energi. Dialogen med våra kunder är av största vikt för vår framgång som koncern och som aktiv part på Höörs fastighetsmarknad utifrån vår ägares intentioner. Därför kommer vi fortsätta med kundenkäter och prioritera kundbesök.

Koncernen har arbetat mycket med sin organisation, struktur och rutiner och det arbetet kommer fortsätta även under 2013. Förhoppningsvis kommer ägaren att tillstyrka styrelsens förslag till fusion av bolagen, vilket skulle gynna vår möjlighet att leva upp till ägarens förväntningar, stärka vår identitet samt effektivisera vår administration. Vidare ska affärsplanen med dess mål och värderingar hållas levande och vara kända i hela organisationen med fokus på kunden.

Vår framtida utmaning består i att lyckas hålla intäkter, hyresförluster, driftskostnader, underhålls- och investeringsbehov samt räntekostnader på en kontrollerad och rimlig nivå.

MERAB

MERAB är ett av Eslöv, Höör och Hörby gemensamt ägt bolag med uppgift att inom kommunerna svara för den regionala avfallshanteringen. Bolaget bildades 1981. Regionens avfallshantering grundar sig på en helhetssyn på samhällets material- och energiflöden, ett utvecklat kretsloppstänkande och de nationella målen att skydda miljön och spara resurser.

Årets händelser

Allt inkommande avfall till Rönneholms avfallsanläggning transporteras efter vägning till sorteringsplattan på anläggningen. Avfallet sorteras maskinellt och delas upp i återvinningsmaterial, biologiskt avfall, brännbart avfall samt deponirest. Till Rönneholms avfallsanläggning transporteras också allt matavfall för upparbetning, vilket innebär rivning och skiktning av avfallet. Det biologiska avfallet behandlas på Rönneholms avfallsanläggning.

Tekniken för förbehandling av matavfall och annat biologiskt avfall har utvecklats under åren, vilket innebär en effektivare användning av maskinerna, ökande andel av förbehandlat biologiskt avfall har sorterats ut från inkommande material. Detta har lämnats till Vrams Gunnarstorps biogasanläggning med ökad biogasproduktion som följd, vilket innebär tillvaratagande av lokala resurser; energi och näringsämnen, minskad användning av fossila fordons- och uppvärmningsbränslen, förbättrad lokal miljö och minskade koldioxidutsläpp.

Den maskinella sorteringen sker av allt inkommande avfall på Rönneholms avfallsanläggning. Med skotare, kross, trumsikt samt skruvpress har olika avfallsfraktioner såsom matavfall, brännbart avfall, industri- och grovavfall sorterats och delats upp i komposterbart, biologiskt slam, brännbart samt återvinnings- och deponimaterial, vilket innebär förbättrad behandlingsbarhet, ökad återvinning och energiutvinning samt minskad deponering.

Under året har två Stirling motorer installerats. Dessa motorer drivs av deponigasen och producerar ström och varmvatten. Detta ger miljöeffekter som minskat metangasutsläpp till atmosfären, omhändertagande av metangas och minimerade risker för gasläckage.

Villaabbonnenterna har under sommaren fått välja abonnemangsform för hushållsavfall. Anslutningsgraden till fyrfack var ca 70 %, under hösten har ytterligare 2–3 % tillkommit. Förväntningarna var ca 80 %. Förberedelser inför genomförandet av fastighetsnära insamling (fyrfack) har skett under året.

I samband med utskick av valblanketter till fyrfack ägde 14 informationsträffar rum. Kontinuerlig information ges i vårt nyhetsbrev 3-4 ggr/år bl.a. gällande sortering av hushållsavfallet. MERAB:s informatörer informerar både hushåll och näringsliv löpande, vilket även detta bidrar till positiva

miljöeffekter. Personal har under året erhållit utbildning och erfarenhetsutbyte via studiebesök och seminarier.

Informationskampanjer för att förbättra sorteringen och kvaliteten på matavfallet har genomförts. Målet är att samtliga hushåll ska sortera matavfallet i papperspåsar. MERAB tillhandahåller hållare och papperspåsar kostnadsfritt till samtliga hushåll.

I samband med ny upphandling har ny taxa tagits fram.

Mål och måluppfyllelse

Miljömålen är dokumenterade i kommunernas avfallsplaner och MERAB:s internkontroll. Avfallsplan för framförallt hushållsavfallet har funnits sen 1988. Ny renhållningsförordning antogs av kommunerna under hösten 2008 och gäller från 1 januari 2009 och gäller 5 år framåt. Arbetsmiljömålen har sammanställts och utvecklats i MERAB:s arbetsmiljöhandbok.

De övergripande målen för MERAB är

- Skydda miljön
- Spara resurser
- Säkra omhändertagandet
- Skapa en god arbetsmiljö
- Hålla en hög servicenivå till en låg kostnad

Strategin för att uppnå detta är en ökad källsortering med insamling av farligt avfall, återvinning av material och en uppdelning av hushållsavfallet i matavfall och brännbart avfall för att minska miljöpåverkan och bättre kunna utnyttja resurserna i avfallet samt för att få en bättre behandlingsbarhet.

Ekonomi

Årets resultat uppgick till 4,1 mnkr (3,6 mnkr). Höors kommuns andel är 0,9 mnkr.

Framtid

Strategierna för att uppnå de övergripande målen för MERAB är en ökad källsortering med insamling av farligt avfall, återvinning av material och en uppdelning av hushållsavfallet i matavfall och brännbart avfall för att minska miljöpåverkan och bättre kunna utnyttja resurserna i avfallet samt för att få en bättre behandlingsbarhet.

För en ytterligare beskrivning av bolagens verksamhet och resultat se sidan 64.

Pensionsåtagande och förvaltning av pensionsmedel

Kommunens totala pensionsskuld inklusive löneskatt uppgår till 81,0 miljoner kronor, varav den största delen (87 %) redovisas inom linjen bland ansvarsförbindelser. Detta är en minskning jämfört med fjolåret. Under 2010 säkrades pensionsåtagandet med 186 miljoner kronor. Den skuld som återstår består av kommunens åtagande till pensionärer födda 1937 eller tidigare.

Om den totala pensionsskulden räknas med i balansräkningen sjunker soliditeten till 62 procent. Den genomsnittliga soliditeten (inklusive pensionsskuld) i riket låg på 13 procent år 2011.

Kommunfullmäktige har antagit särskilda föreskrifter för förvaltning av pensionsmedel. Syftet med föreskrifterna är att nå en långsiktigt god avkastning med betryggande säkerhet. Enligt kommunens föreskrifter skall normalläget i förvaltning fördelas till 40 procent av räntebärande värdepapper och till 60 procent av aktier.

Höör har hittills avsatt, inklusive återinvesterad avkastning, 62,8 miljoner kronor för pensionsförvaltning. Vid bokslutstillfället är 57,6 miljoner kronor redovisade som finansiell anläggningstillgång och 5,2 miljoner kronor är redovisade som kortfristig placering. Förvaltningen handhas av Danske

Samlad redovisning av pensionsmedelsförvaltningen, mnkr

	2011	2012
1. Avsättning för pensioner och likn. förpliktelser	10,1	10,5
2. Ansvarförbindelser - Pensionsförpliktelser ej under avsättningar	72,8	70,5
3. Finansiella placeringar (anskaffningsvärde)	60,8	62,8
4. Totala förpliktelser ./ fin. placeringar (anskaffningsvärde.)	22,1	18,2
5. Finansiella placeringar (marknadsvärde)	63,6	69,5
6. Fin. placeringar (markn. värde) ./ fin. placeringar (anskaffningsvärde)	+2,8	+6,7
7. Realiserad och orealiserad avkastning/vinst/förlust på fin. placeringar i relation till genomsnittlig fin. placering (bokf. värde)	+5,0 %	+11,0 %

Capital, Swedbank, Agenta och Carlson Investment Management.

Avgiften för pensionsförvaltningen uppgår till för:

- Carlson, båda fonderna, 0,08 %
- Danske Capital Sverige: 0,19 %
- Danske Capital Global: 0,14 %
- Robur Ethica Sverige: 0,4 %
- Agenta: 0,24 %, plus 15 % rörligt över riskfri ränta med evigt "high water mark", någon rörlig avgift har ej utgått 2012. En princip som innebär att andelsägare enbart erlägger prestationsbaserat arvode sedan eventuell underavkastning har återhämtats.

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet

Under våren aviserades relativt stora budgetöverskridanden av socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden. Även kommunstyrelsen och kultur- och fritidsnämnden aviserade avvikelser under senare delen av våren. Dessa bedömningar kvarstod i delårsbokslutet samt att tekniska nämndens skattefinansierade del också aviserade budgetöverskridanden.

De stora avvikelserna bestod till stor del av kostnadsökningar inom socialnämndens verksamhetsområde personlig assistans. Barn- och utbildningsnämnden aviserade ökade kostnader för förskoleverksamheten p.g.a. sänkt förskolepeng, kortare vistelsetider samt lediga platser och skolan hade svårt att anpassa organisationen i rätt takt när antal klasser minskar eller får färre elevantal. Tekniska nämndens skattefinansierade verksamhet, Gatuparkenheten, prognostiserade ett underskott beroende på minskad mängd beställningsarbete samt ökade kostnader för drift av gatubelysningsanläggningen. IT-kostnader bedömdes under året bidra till budgetöverskridande för alla nämnder beroende på ökade priser mot föregående år.

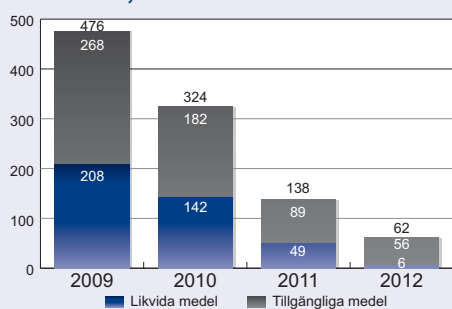
Helårsprognos resultat, budgetavvikelse, mnkr

	Delårsbokslut	Bokslut
Nämnderna	- 8,9	- 13,6
Finans	+ 16,6	+ 15,5
Total avvikelse	+ 7,7	+ 1,9
Årets resultat	15,2	9,4

Delårsbokslutet innehöll en utfallsprognos, vad gäller nämndernas nettokostnader, på ett samlat budgetöverskridande om 8,9 miljoner kronor. Bokslutsutfallet blev ett samlat budgetöverskridande på 13,6 miljoner kronor. Utifrån detta perspektiv får prognossäkerheten betraktas som mindre god. De skäl som ovan angivits för delårsprognosen har i stort sett kvarstått vid bokslutstillfället. Dock har omfattningen av de flesta poster blivit större än vad som var känt vid delåret. Även våra skatteintäkter

minskade under hösten med anledning av konjunkturläget och summan uppgår till 4,1 miljoner mellan delårsrapport och årsskiftet. Detta förklarar i huvudsak skillnaden i årets resultat jämfört med delårsprognosen. För att bibehålla en löpande kontroll över den ekonomiska utvecklingen så fortsätter kommunen att månadsvis analysera och prognostisera det ekonomiska utfallet. Detta innebär att samtliga ekonomiskt ansvariga rapporterar sin bedömning till respektive facknämnd som vidare rapporterar detta till kommunstyrelsen inkluderat eventuella åtgärdsbeslut.

Likviditet, mnkr

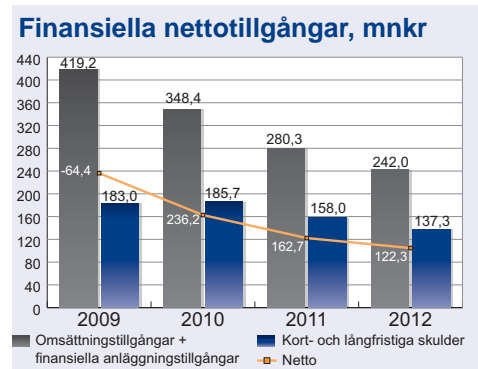

Likviditet och lån

Ett mått som mäter likviditet eller kortfristig betalningsberedskap är kassalikviditet. Om måttet är 100 procent innebär det att de likvida medlen är lika stora som de kortfristiga skulderna. Kassalikviditeten uppgår till 44 procent vilket är en god nivå på kassalikviditeten. Nivån är dock lägre jämfört med 2011 och beror bl.a. på egenfinansiering av investeringsverksamheten och återbetalning till skatteverket om 36 miljoner kronor avseende löneskatten på pensionsinlösen

år 2010. Kassalikviditeten innehåller den checkräkningskredit om 50 miljoner kronor som kommunen har. Bortser man från den så har kommunen endast 0,6 miljoner kronor kvar i likviditet. Vid årsskiftet hade kommunen utnyttjat 6,6 miljoner kronor av checkräkningskrediten. Upptagande av lån för att kunna finansiera investeringsvolymen för 2013 blir nog trolig och finns med i planeringsförutsättningarna.

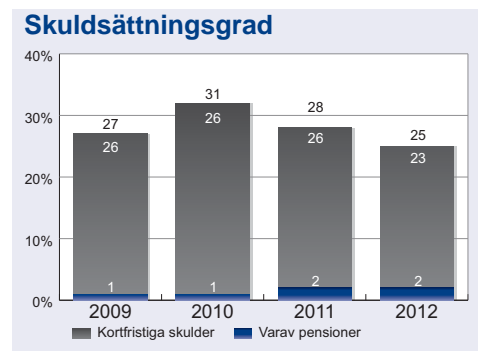
Man kan säga att måttet finansiella nettotillgångar uttrycker betalningsstyrka på "medellång sikt". De finansiella nettotillgångarna minskade under året beroende på ovan nämnda egenfinansiering av investeringsverksamheten och utbetalning till skatteverket. Nyckeltalet visar dock på en fortsatt mycket stark nivå.

Skuldsättning och konsolidering

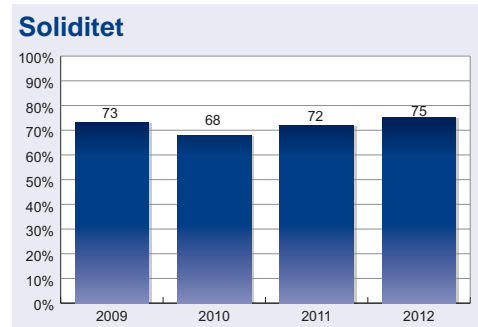
Den del av tillgångarna som har finansierats med främmande kapital brukar benämnas skuldsättningsgrad. Kommunens totala skuldsättningsgrad har minskat med tre procentenheter jämfört med 2011. Detta beror på kommunens positiva resultat och att investeringsverksamheten har finansierats med egna medel.

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella utrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med skatteintäkter. Soliditeten uppgår 2012 till 75 procent, vilket är en ökning jämfört med 2011. Hörs kommun har en fortsatt hög soliditetsnivå och detta visar på en god långsiktig betalningsförmåga.

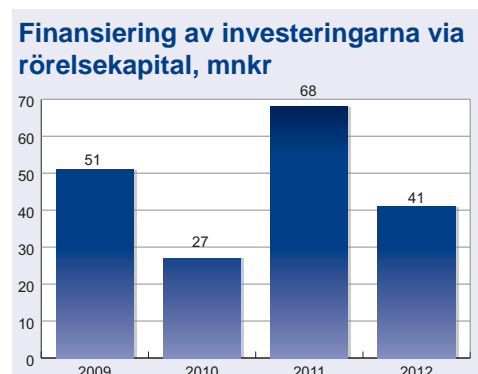
Investerings- och exploateringsverksamhet

Kommunens nettoinvesteringar uppgick 2012 till 41,4 miljoner kronor. Den större delen av investeringsvolymen återfinns inom kommunstyrelsen/tekniska nämndens ansvarsområden. De mera omfattande investeringarna under året utgörs av stationsområdet trafik och parkering etapp 3 om 10,4 miljoner kronor. Total utgift är beräknad till 12,9 miljoner kronor. Till de större investeringsprojekten kan också nämnas gång- och cykelvägar om 7,8 miljoner kronor till Frostavallen, Frostavägen och Storgatan som färdigställdes. Tillgänglighetsanpassningar av gång- och cykelvägsramper vid Jeppavallen och Fogdarödsområdet har också gjorts. Västergatan påbörjades och färdigställs våren 2013. Utbyggnader av vatten- och avloppsnätet till en utgift om 7,9 miljoner totalt.

Hörs kommun har en investeringsbudget för 2012 som uppgår till 77,4 miljoner kronor vilket innebär en budgetavvikelse om 35,9 miljoner kronor. Några anledningar till den stora avvikelser är att vintern i början på 2012 samt i slutet på 2012 stoppade entreprenadarbeten avseende gång- och cykelarbeten och därutöver har personalbrist inom sektorn medfört eftersatt upphandlingstakt motsvarande 5,3 miljoner kronor. Projektering pågår av arbetet med Tjurasjö, entreprenad har påbörjats och slutförs våren 2013 motsvarande 3,6 miljoner kronor. Flertalet projekt inom den avgiftsfinansierade verksamheten har fördröjts och motsvarar 14,2 miljoner kronor. Fördröjning av inköp av trålbåtar inom vattenrådets ansvarsområde motsvarande 4,5 miljoner kronor. Fördröjning av tågstopp i Tjörnarp motsvarande 1,7 miljoner kronor. Även ombyggnad av Kungshällans kök har ej genomförts motsvarande 1,5 miljoner kronor.

Under de senaste åren har avskrivningarna varit lägre än investeringarna. Om den relativt höga investeringsnivån bibehålls under en längre tid kan detta leda till en försvagning av kommunens finansiella handlingsutrymme. Kommunen har efter finansiering av de löpande driftkostnaderna 22 miljoner kronor över för att finansiera investeringsverksamheten. Detta har inneburit att den löpande

verksamheten finansierat investeringsverksamheten till 53 %. Resterande del har finansierats med tidigare upparbetat rörelsekapital motsvarande 19 miljoner kronor inkluderat utnyttjande av checkräkningskrediterna.

Exploateringsverksamheten har haft nettoutgifter på 8,8 miljoner kronor under året.

För Norra Rörum pågår planarbete och exploateringen kommer igång tidigast under 2013.

Nedlagda kostnader för Bygglandsområdet avser slutförande av rivningsarbetena, som skulle ha genomförts i sin helhet 2011, liksom Bangårdsgatans ombyggnad, till den del som berör Bygglandsområdet samt kostnader för arkitektarbete, fyra arkitektförslag samt personalkostnad.

På industriområde Syd återfinns kostnader för utredning, projektering och ombyggnad av dagvattensystemet i Veterinärgatan samt projektering och utbyggnad av Fraktvägen som bygggata.

Kompletteringsarbeten med belysning och skötselkostnader har genomförts på Höör väster och Kvarnbäck. Planerad igångsättning av etapp 2 och 3 skjuts på framtiden p.g.a. svagt intresse för tomterna. Inkomsten avser en köpeskilling för Salvian 1 och 7.

Byggnaderna har rivits på verksamhetsområde Nord och en ny infartsgata har projekterats och byggts. Utgifterna inkluderar även ombyggnad av Rv 23. Fortsatt iordningställande av området sker under kommande år.

Vid Karlslundsområdet gjordes mindre justeringsarbeten på belysningen.

Borgensåtagande och övriga ansvarsförbindelser

Stora borgensförbindelser kan betyda väsentlig finansiell risk för kommunen i form av övertagande av lån alternativt ägartillskott. Höors kommun har borgensåtaganden på 910,5 miljoner kronor vilket motsvarar 58 643 kronor per invånare. Borgensåtagandena har ökat under året framförallt beroende på att friskolor beviljats utökad kommunal borgen under året. Kommunfullmäktige har beviljat ytterligare 20 miljoner kronor till en friskola, men detta beslut är överklagat och därmed avvaktar kommunen tills ärendet är prövat. Kommunen har även gått i ny borgen för MERAB i samband med deras satsning på fyrfackssortering.

Höors kommun har 2010-03-24 § 24 Kommunfullmäktige ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser.

Borgen egnahem och småhus

Borgensåtagande: 0,2 mnkr

Kommunal ansvarsförbindelse skall enligt kreditgarantiförordningen lämnas för kreditgarantier för egnahem och småhus och för bostadsrättsföreningar – om dessa beviljats räntebidrag. För dessa garantier har kommunen ansvar för eventuella förluster upp till 40 % av den utestående skulden vid förlusttillfället.

Statliga kreditgarantier lämnas av Statens Bostadskreditnämnd (BKN). Systemet med statliga kreditgarantier för ny- och ombyggnad av bostäder trädde i kraft den 1 januari 1992. Från samma tidpunkt upphörde statligt reglerade bostadslån att lämnas av SBAB. Kommunen lämnar ingen ny borgen för egnahem och småhus.

HFAB

Borgensåtagande: 400,0 mnkr

Bolaget bildades år 2009 och äger kommunens verksamhetsfastigheter som sedan hyrs ut till de kommunala verksamheterna.

Höors fastighets AB har en soliditet om 10,4 %.

Uthyrningsgrad 100 %.

Risk för infriande av borgen alternativt ägartillskott bedöms för närvarande som låg.

HBAB

Borgensåtagande: 295,7 mnkr

Borgensåtagandena har minskat under året. Höors byggnads AB har en soliditet om 8,2 %. Vakansgraden i bostadsbeståndet är mycket låg. Risk för infriande av borgen alternativt ägartillskott bedöms för närvarande som låg.

HIBAB

Borgensåtagande: 65,7 mnkr

Höors industribyggnads AB har en soliditet om 13,1 %. Risk för infriande av borgen alternativt ägartillskott bedöms som låg.

MERAB

Borgensåtagande: 8,1 mnkr

Borgensåtagandet har ökat under året. MERAB har en soliditet om 30,0 %. Risk för infriande av borgen alternativt ägartillskott bedöms som låg.

Borgen föreningar m.fl.

Borgensåtagande: 140,8 mnkr

Borgensåtagande omfattar främst Björkvikshallen AB inklusive badanläggning, Edens skola ek. förening, Kubelidens Montessori skola ek. förening samt föreningen Emiliaskolan. Under året har kommunen beviljat utökad borgen för ett par friskolors nybyggnationer varav det ena beslutet är överklagat. Risk för infriande av borgen bedöms för närvarande vara låg. Dock har kommunen pågående förhandlingar med Björkvikshallen AB inklusive badanläggningen.

Framtid/avslutning

Kommunens bokslut har präglats av den nedgång i samhällsekonomin som under hösten infunnit sig och visar på en mer osäker konjunkturutveckling även om signalerna under tidig vår 2013 visar att en återhämtning finns att skönja.

De negativa budgetavvikelser som nämnderna presenterat har medfört att kommunfullmäktige i november beslutade om resursförstärkningar av nämndernas budgetramar. Förstärkningarna riktades till socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden för att i största möjligaste mån bibehålla personaltätheten inom förskolan och en satsning på Barnahus inom individ- och omsorgsverksamheten.

Risken för en djupare recession och med den förnyad finansiell oro har minskat. I Sverige liksom på andra håll i världen signalerar de finansiella marknaderna tillsammans med olika förtroendekindikatorer att vi rör oss mot ljusare tider. Det kommer att ta tid innan svensk ekonomi fullt ut är på fötter igen och den främsta anledningen stavas en fortsatt knackig utveckling i vår omvärld. Även 2013 blir därför för svensk del ett relativt svagt år med en BNP-tillväxt på enbart 1,4 procent. Den svaga tillväxten gör att arbetsmarknaden försvagas ytterligare, men uppgången i arbetslösheten blir inte speciellt omfattande. Under sensommaren når arbetslösheten 8,2 procent. Det är 0,5 procentenheter högre än genomsnittet för ifjol. Trots den negativa utvecklingen på arbetsmarknaden fortsätter skatteunderlaget att växa i relativt hygglig takt. I reala termer beräknas skatteunderlaget växa med 1,3 procent i år. En bidragande orsak till den starka tillväxten är ökande pensioner.

Även åren 2014–2016 beräknas skatteunderlagets reala tillväxt, med allt bredare marginal, överstiga 1 procent. Den fortsatt gynnsamma utvecklingen är ett resultat av den återhämtning som beräknas ske på arbetsmarknaden. Från och med 2014 stiger sysselsättningen igen och arbetslösheten kan pressas tillbaka. Tillväxten i svensk ekonomi åren 2014–2016 är i hög grad ett resultat av inhemska faktorer – såväl konsumtionen som investeringarna växer snabbt. Den fortsatt svaga utvecklingen internationellt, och då inte minst i Europa, innebär att exporten lämnar ett förhållandevis begränsat bidrag till tillväxten.

Den fortsatta lågkonjunkturen innebär att priser och löner utvecklas långsammare än normalt. Men i takt med att resursutnyttjandet stiger ökar också löne- och prisökningstakten. Under 2013 och 2014 ökar timlönerna med knappt 3 procent för att sedan öka med närmare 4 procent år 2016. Den underliggande inflationen (KPIX) stiger samtidigt från 0,8 till 1,8 procent.

Efter en relativt stark skatteunderlagstillväxt år 2012 avtar ökningstakten för 2013 och 2014 innan det åter blir bättre fart 2015 och 2016. Skiftningarna förklaras i stor utsträckning av utvecklingen på arbetsmarknaden. Konjunkturen dämpades visserligen mot slutet av 2012, men det skedde ändå en viss ökning av arbetade timmar under året. Den svenska ekonomin väntas åter börja växa redan i början av 2013, men sysselsättningen minskar de närmaste månaderna och vänder upp först under andra halvåret. För året som helhet betyder det att antalet arbetade timmar blir i stort sett oförändrat jämfört med föregående år. Nästa år räknas med en viss sysselsättningsuppgång, som förstärks 2015 och 2016.

Sysselsättningsutvecklingens påverkan på skatteunderlaget förstärks av att det svagare läget på arbetsmarknaden bidrar till en dämpning av löneökningstakten 2013. När arbetslösheten sedan minskar från och med 2014 blir också lönehöjningarna större. Trots den gynnsammare utvecklingen på arbetsmarknaden 2014 än 2013 växer skatteunderlaget i samma takt båda åren. Det beror på att den automatiska balanseringen av de allmänna pensionerna ger pensionsinkomsterna extra skjuts 2013 men verkar återhållande 2014.

Den reala skatteunderlagstillväxt som framkommer när man tar hänsyn till vad som krävs för att finansiera pris- och lönehöjningar visar ungefär samma mönster som den nominella utvecklingen. Efter en stark real tillväxt år 2012 faller förändringstalen successivt till och med år 2014, men därefter blir det åter bättre fart. Det är i hög grad en effekt av sysselsättningens stora betydelse för skatteunderlagets reala utveckling. I reala termer tilltar dock inte ökningstakten 2016 på motsvarande sätt som nominellt. Det beror på att den stigande nominella ökningstakten till stor del förklaras av högre löneökningstakt, som även fördyrar kommunernas verksamhet.

Osäkerheten på finansmarknaden har medfört en kraftig avmattning på bostadsmarknaden. Statistiken från SCB för 2012 är inte klar än, men mycket tyder på ett lågt antal färdigställda lägenheter, ca 10–20 stycken. Under de kommande åren planeras det för en fortsatt utbyggnad av Höör Väster. Ett relativt stort antal tomter finns klara för försäljning.

Antalet invånare har ökat med 34 personer under 2012 och uppgick vid årsskiftet till 15 526. Under perioden 2002–2012 ökade befolkningen i medeltal med 136 personer per år. Nuvarande befolkningsprognos visar på en folkmängd om ca 16 162 invånare år 2020.

Befolkningstillväxten ställer krav på en utbyggnad av den kommunala servicen. Det blir en utmaning att bibehålla en hög servicenivå om det finansiella utrymmet krymper. Behovet av en utbyggd kommunal service speglas av att Höörs kommun under de senaste åren haft en mycket hög investeringsvolym. Sammantaget har investeringar genomförts med cirka 186 miljoner kronor under 2009–2012. Även för de närmaste åren planeras en omfattande investeringsverksamhet framförallt inom VA-området.

En god följsamhet till kommunens ekonomiska strategi är en förutsättning för att kommunens finansiella situation skall utvecklas positivt. Detta innebär att;

- Det årliga resultatet stabiliseras på en nivå om en procent av skatter och generellt statsbidrag (ca 7 mnkr).
- Nettoinvesteringarna över tiden maximalt överstiger de årliga avskrivningarna med 7 mnkr per år.
- Den långfristiga låneskulden även i framtiden begränsas.

Uppfylls dessa förutsättningar har Höörs kommun mycket goda möjligheter att även framgent nå en "god ekonomisk hushållning".

Även i ett längre tidsperspektiv påverkar den demografiska utvecklingen förutsättningarna för den kommunala ekonomin och verksamheternas innehåll och omfattning. Kommunens långsiktiga arbete med en strukturerad omprövningsprocess med syfte att anpassa och effektivisera de kommunala verksamheterna fortsätter. I linje med detta har kommunfullmäktige arbetat fram en ny vision för Höors kommun att gälla från och med budget 2013 och sträcka sig fram till 2025.

Lars-Johan Rosvall
Ekonomichef

Elisabeth Steen Ekstedt
Redovisningschef

Personalredovisning

Året som gick

Löneöversyn 2012

På grund av att de centrala avtalsförhandlingarna med SACO-förbunden och Kommunal inte blev klara förrän sent på våren kunde 2012 års löneöversyn inte genomföras förrän på hösten. Den procentuella löneökningen inom ramen för 2012 års löneöversyn inom kommunen slutade på 3,23 %

Arbetsmiljöarbete

För att tillgodose arbetsmiljölagens krav kring uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete genomfördes under slutet av 2012 en enkätundersökning. I varje verksamhet besvarade en grupp bestående av skyddsombud, chef samt personalrepresentant enkäten tillsammans. Resultatet av denna uppföljning har rapporterats till respektive sektor och kommer att samverkas i respektive sektors samverkansgrupp samt i den centrala samverkansgruppen, Cesam, under våren 2013. En handlingsplan på utarbetats gemensamt av arbetsgivare och fackliga företrädare som avser 2012 och 2013. Därutöver genomförs löpande och vid behov s.k. psykosociala skyddsronder i arbetsgrupper som signalerar psykosocial ohälsa. Under 2012 har vi genomfört 5 arbetsmiljökartläggningar med hjälp av FHV samt externa aktörer som har lett till goda resultat. Utbildningsinsatser inom Arbetsmiljöområdet har genomförts för chefer, skyddsombud samt förtroendevalda under hösten 2012.

Sjukfrånvaron

Under 2012 har sjukfrånvaron uppgått till totalt 5,04 %. Motsvarande siffra för 2011 var 4,16 %. Ökningen är inte alarmerande utan får betraktas som tämligen normal eftersom den följer riket i stort. En anledning till ökningen av korttidssjukskrivningarna under årets första månader är den influensavåg som drabbade landet i början av året. Långtidsfrånvaron har också ökat något vilket bland annat beror på att Försäkringskassan blivit mera restriktiva i sina bedömningar av arbetsförmåga. Det har i sin tur medfört att några medarbetare har återgått för tidigt till sitt arbete. Resultatet har i vissa fall blivit att hälsotillståndet snabbt har försämrats samt att sjukskrivningstiden ytterligare har förlängts i sin helhet.

Ett antal allvarliga sjukdomstillstånd, helt orelaterade till arbetssituation, har drabbat några av medarbetarna, vilket i sig bidrar till den ökade långtidssjukfrånvaron.

Sjukfrånvaron bland kvinnorna är betydligt högre än bland männen. Kvinnornas sjukfrånvaro per 2012-12-31 uppgick till 5,56 % medan männens sjukfrånvaro uppgick till 3,08 % Särskilda insatser för att ytterligare minska sjukfrånvaron hos våra kvinnliga medarbetare kommer att bli aktuellt under 2013. Bland annat kommer kommunens jämställdhetsplan att uppdateras under 2013, frågan kommer att belysas av den partsammansatta arbetsgruppen. Vi kan konstatera att vår Företagshälsovårdspartner har haft en klar ökning av både läkartid och genomförda stödsamtal hos beteendevetare under 2012. Dialog pågår med företagshälsovården för att gemensamt analysera orsaker samt att finna metoder för att minska sjukskrivningar framöver.

Framtiden

Personalpolitiken

Kommunfullmäktige i Höör har fastställt följande inriktningsmål för personalpolitiken:

"Personalpolitiken skall utvecklas i syfte att stärka Höörs kommuns bild av en attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare".

Denna målsättning är av central betydelse för att den kommunala verksamheten ska kunna fortsätta utveckla kvalitet och ta ansvar för nya områden. Detta kräver en modern och förutseende personalpolitik, så att kommunen även i fortsättningen kan rekrytera och behålla kompetent personal. En uppdaterad personalpolicy antogs av KF under våren och har till uppgift att implementeras i organisationen under 2012 och 2013.

Personalförsörjningen

Mellan åren 2013–2020 kommer drygt en fjärdedel av kommunens anställda att uppnå pensionsåldern. De senaste åren har i genomsnitt cirka 45 personer årligen slutat på egen begäran. Sammantaget innebär detta att nästan halva personalstyrkan ska nyrekryteras under dessa år. Det är naturligtvis en mycket stor utmaning för Hörs kommun och ska vi lyckas med detta i konkurrens med andra kommuner krävs det att vi kan erbjuda såväl goda arbetsförhållanden som goda anställningsvillkor i övrigt.

Sjukfrånvaro i förhållande till ordinarie arbetstid, %

Åldersintervall	<29 år		30-49 år		>50 år		Totalt	
	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2011	Bokslut 2012
Total sjukfrånvaro	2,79	2,99	3,84	4,75	4,79	5,86	4,16	5,04
Sjukfrånvaro för kvinnor	-	3,63	-	4,96	-	6,61	4,67	5,56
Sjukfrånvaro för män	-	1,59	-	3,86	-	2,93	2,19	3,08
Långtidssjukfrånvaro totalt > 60 dagar	-	1,30	-	30,28	-	41,03	29,10	33,84
Långtidssjukfrånvaro kvinnor > 60 dagar	-	1,56	-	30,95	-	39,88	-	33,78
Långtidssjukfrånvaro män > 60 dagar	-	0,00	-	26,21	-	51,15	-	34,24

Antal anställda och medelålder

	Antal anställda		Anställda procent		Medelålder	
	Tillsvidare	Visstid	Tillsvidare	Visstid	Tillsvidare	Visstid
Kvinnor	669	71	81%	70%	48	37
Män	152	31	19%	30%	48	42
Totalt	821	102	100%	100%	48	39

Antal anställda per verksamhetsområde

Verksamhetsområde	Kvinnor		Män		Totalt		Årsarbetare	
	Tillsvid.	Visstid	Tillsvid.	Visstid	Tillsvid.	Visstid	Tillsvid.	Visstid
Kommunledningskansli	23	1	18	0	41	1	39,19	1,00
Social sektor	314	29	30	13	344	42	297,91	31,67
Barn- o utbildningssektor	292	29	55	13	347	42	320,45	29,18
Kultur- o Fritid	25	9	13	1	38	10	25,30	5,27
Teknisk sektor	6	2	25	2	31	4	30,75	3,90
Miljö- o byggmyndighet	8	0	5	2	13	2	12,50	1,03
Räddningstjänst	1	0	6	0	7	0	6,50	0,00
Totalt	669	71	152	31	821	102	732,60	72,05

Medelålder fördelat på verksamhetsområde

Verksamhetsområde	Tillsvidare		Visstid	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Barn- och utbildningssektor	49	47	34	0
Kommunledningskansli	47	49	37	33
Kultur och fritid	47	48	40	38
Miljö- och byggmyndighet	44	44	41	53
Räddningstjänst	47	43	33	35
Social sektor	47	47	0	49
Teknisk sektor	34	50	0	0
Totalt	48	48	37	42

Antalet anställda fördelat på åldersgrupper

Åldersgrupp	Tillsvidare		Visstid	
	Antal	%	Antal	%
< 29 år	39	5	31	30
30-49 år	398	48	51	50
50-64 år	374	46	19	19
65---	10	1	1	1
Totalt	821	100	102	100

Antal anställda och procent som arbetar

	Tillsvidare		Visstid	
	Antal	%	Antal	%
Kvinnor	289	35,2	51	50,0
Män	29	3,5	19	18,5
Totalt	318	38,7	70	68,6

Antalet hel och deltid inom respektive åldersgrupp

Åldersgrupp	Tillsvidareanställda				Visstidsanställda			
	Heltid		Deltid		Heltid		Deltid	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
< 29 år	17	44	22	56	11	35	20	65
30-49 år	254	64	144	36	17	33	34	67
50-64 år	225	60	149	40	7	37	12	63
65---	7	70	3	30	0	0	1	100
Totalt	503		318		32		70	

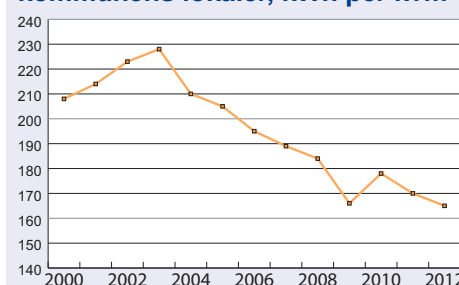
Miljöredovisning

En del av kommunens vision är att Höör år 2025 ska vara en plats där idén om en hållbar utveckling drivits långt. För att nå detta finns ett inriktningsmål som lyder: **Vi ska arbeta systematiskt för att minska den kommunala verksamhetens miljöpåverkan och medverka till att hela samhället minskar sin negativa miljöpåverkan.** Nedan presenteras en del av det miljöarbete som bedrivs inom olika ämnesområden i den kommunala verksamheten.

Energieffektivisering

Under 2012 har kommunen antagit en strategi för energieffektivisering. Den handlar om energianvändning i kommunala lokaler, transporter och fordon men även sådant som gatubelysning och VA-verksamhet. Strategin innehåller målformuleringar och en handlingsplan. Ett mål är att energianvändningen i kommunens och HFABs fastigheter ska minska med 20 procent till år 2016, jämfört med år 2007. Ett annat mål är att andelen tjänsteresor med kollektivtrafik ska öka. Bland åtgärderna finns olika tekniska förbättringar, men även utbildnings- och informationsinsatser riktade mot förtroendevalda och anställda. Arbetet med strategin finansieras delvis med hjälp av bidrag från Energimyndigheten.

Total energianvändning i kommunens lokaler, kWh per kvm

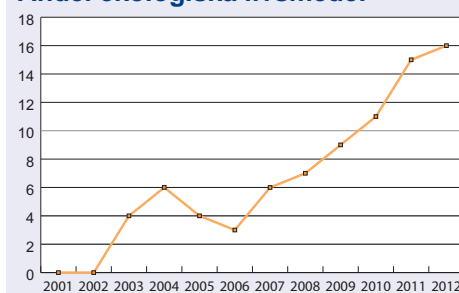
Energirådgivning

Energirådgivningen riktar sig privatpersoner, föreningar och företag. Som privatperson kan man bland annat få råd vid val av värmesystem eller elleverantör. Små och medelstora företag kan få tips och råd om enkla åtgärder som kan spara mycket energi, pengar och miljö. Energirådgivningen sker i samarbete med Hörby och Sjöbo kommuner och är kostnadsfri. Många kontakter med privatpersoner sker i samband med olika mässor. Under 2012 arrangerades en energimässa i Höör med ett 20-tal utställare. I maj hölls information om solenergi på Nya torg och under trafikantveckan demonstrerades elbilar och elcyklar. Annars sker den mesta rådgivningen per telefon. Under 2012 genomfördes drygt 100 telefonrådgivningar

Ekologiska livsmedel

Ekologisk odling innebär lägre miljöbelastning eftersom maten odlas utan användning av handelsgödsel eller kemiska bekämpningsmedel. Dessutom innebär ekologisk certifiering strängare regler kring djurhållning och djurhälsa. I Höör har målet varit att 10 procent av den mat som serveras i verksamheterna ska vara ekologiskt odlad år 2010, samt 20 procent till 2015. Dessa mål har under 2012 ersatts av ett nytt effektmål som säger att 25 procent av de inköpta livsmedlen ska vara ekologiskt producerade år 2014.

Andel ekologiska livsmedel

En fjärdedel (25 %) av kommunens inköpta livsmedel ska vara ekologiskt producerade till år 2014. (Nyckeltal 20).

Trafik och miljö

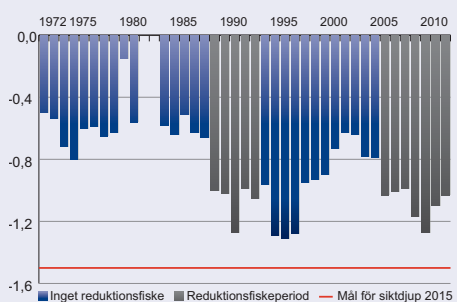
Under 2012 har ett stort arbete lagts på att färdigställa remissversionen av kommunens trafikplan. Planens yttersta mål är att öka andelen hållbara transporter. Trafikplanen består av åtta delplaner som behandlar: cykeltrafik, gångtrafik och tillgänglighet, trafiksäkerhet, hastighet, buller, gestaltning, vägvisning och Mobility Management (MM). MM handlar om mjuka åtgärder för att förändra resvanor och trafikbeteenden och främja hållbara transporter. Andra mer konkreta åtgärder inom trafikområdet under året var att färdigställa cykelvägen till Frostavallen och Vaxsjön. Genom att bygga ut och förlänga cykelvägnätet vid skolområdet i Höör har skolorna bundits samman med Jeppavallen på ett tryggare sätt. Även i Tjörnarps har cykelvägnätet byggts ut för att förbättra trafikmiljön kring skolan och Frostavägen. Vid järnvägsstationen i Höör har pendlarparkeringen byggts om och förbättrats. Dessutom har cyklisterna numera tillgång till såväl cykelställ under tak som låsbara cykelställ och cykelbås.

Miljövänliga tjänsteresor

Under året avslutades en upphandling av fordon som gör att det nu finns både rena elbilar och så kallade laddhybrider att tillgå enligt våra avtal. Vid varje beställning av ett nytt fordon görs en bedömning huruvida den önskade funktionen kan uppfyllas av en elbil eller hybrid. I den kommunala förvaltningen rullade vid årsskiftet en laddhybrid, en elbil samt en etanolbil. Dessutom var ytterligare 26 av totalt 52 personfordon klassade som miljöfordon i den meningen att de släpper ut under 120g koldioxid per km. Ytterligare tre elbilar är beställda och levereras under 2013. Våra tågkort som gör det enklare att åka kollektivt i tjänsten var under året utlånade under sammanlagt 951 dagar. Antalet utlåningsdagar har ökat stadigt sedan tågkortet infördes för närmare 10 år sedan.

Restaurering av Ringsjön

Siktdjup i Ringsjön, sommarmedelvärden (juni-september)

Delar av arbetet med restaurering och övervakning av Ringsjön sker för närvarande inom projektet *Algae be gone!* (Bort med alger!), ett EU-finansierat projekt som pågår under perioden juni 2011–dec 2013. Reduktionsfisket (biomanipulering) fortsätter och under 2012 fångades omkring 90 ton vitfisk i Ringsjön. Bottenfaunaproverna visade på positiva effekter av den pågående biomanipuleringen. Sjöfågelräkning har genomförts och de preliminära resultaten visade på en signifikant ökning av antalet simänder under 2012 (man får gå tillbaka till 1960-talet för att hitta motsvarande antal), vilket också indikerar ett tillfrisknande. Betningsexperiment har genomförts under året i syfte att testa hur en ökning av stora djurplankton (förväntat resultat av biomanipuleringen) påverkar såväl giftighet som mängden alger. Genomförandet av experimentet har varit lyckat och nu pågår analyser. Sammanställning av GIS-material

(vatten, vattendrag, höjder, anlagda våtmarker mm) över Ringsjöns avrinningsområde har genomförts och ska ligga till grund för planering av biotopkarteringar som påbörjas våren 2013.

Ombyggnad av reningsverket

Under 2012 påbörjades ombyggnad av reningsverket i Ormanäs. Syftet är att modernisera och få en driftsäker anläggning som klarar morgondagens krav. Ombyggnaden gäller framförallt det sista steget i processen, avvattning av avloppsslam, där den gamla anläggningen från 1970-talet tjänat ut. Ombyggnaden medför både högre kapacitet och större driftsäkerhet. Att det avslutande steget i slamhanteringen fungerar är avgörande, annars havererar hela processen. Närheten till Ringsjön och kommunala dricksvattentäkter gör det extra angeläget med en säker hantering. En gaspanna för uppvärmning har också bytts mot en modernare panna med betydligt bättre verkningsgrad.

Revidering av naturvårdsprogram

Revideringen av kommunens naturvårdsprogram gick under 2012 in i sitt slutskede. Dokumentet skickades på remiss under hösten och har sedan bearbetats till en version för politiskt antagande under 2013. Förslaget innebär en ganska genomgripande revidering och uppdatering utifrån dagens kunskapsläge. 92 värdefulla naturområden finns beskrivna i programmets områdeskatalog.

Naturvårdsprogrammet ska fungera som ett underlag i kommunens olika verksamheter, som fysisk planering och myndighetsutövning. Programmet kan också användas av privatpersoner som vill veta mer om naturen i Höör.

Regionala miljömål

På regional nivå ansvarar Länsstyrelsen för att formulera miljömål och ta fram förslag på åtgärder. Ett nytt regionalt åtgärdsprogram fastställdes i oktober 2012 och gäller för perioden 2012–2016. I samband med revideringen har fem skånska utmaningar identifierats:

- Hållbara transporter,
- Hänsyn till hav, sjöar och vattendrag,
- Hushållning med mark- och vattenresurser
- Skydd av natur- och kulturvärden
- Hållbar konsumtion

Miljömål

De sexton nationella miljökvalitetsmålen utgör en grund för allt miljöarbete och är fastställda av Sveriges riksdag. Höör kommuns lokala miljömål med handlingsplan antogs av kommunfullmäktige i januari 2008. Syftet med lokala miljömål är att bryta ner och anpassa de nationella

och regionala miljömålen till lokala förhållanden. De lokala miljömålen ska fungera som stöd i arbetet med att nå det övergripande målet – en hållbar utveckling.

Gröna nyckeltal

Höors kommun har använt gröna nyckeltal för att mäta miljötillstånd och trender sedan år 2000. Nyckeltalen reviderades år 2009 så att de nu är 20 till antalet. De första sexton nyckeltalen mäter miljötillståndet i kommunen som geografiskt område, medan de fyra sista fungerar som termometer på den kommunala förvaltningens miljöprestanda vad gäller energianvändning, miljövänliga fordon och inköp av ekologisk mat. Flera av nyckeltalen fungerar också som uppföljning av våra lokala miljömål. Några nyckeltal redovisas här. Samtliga nyckeltal finns på kommunens hemsida: www.hoor.se.

Kommunstyrelsen

Årets händelser

I januari antogs Höors kommuns nya vision 2025. I samband med visionen beslutades också att arbeta med sex strategier för att nå visionen. Detta arbete har bedrivits under året och resulterade i nya inriktningsmål som antogs i juni. I samband med budgetarbetet för 2013 togs nya effektmål fram och fastställdes i kommunfullmäktiges budgetbeslut. Detta har sammanställts i ett samlat styrkort för Höors kommun i budgetdokumentet för år 2013 och därmed är balanserad styrning införd i ekonomistyrningsprinciperna.

Hyrorna för kommunens verksamhetslokaler har omförhandlats med kommunens fastighetsbolag, HFAB, och inkluderar nu varmhya.

Under våren antogs en reviderad personalpolicy.

En trafikstrategi och trafikplan fastställdes av kommunfullmäktige i juni.

Förslag till översiktsplan 2012 har godkänts för samråd.

Kommunen erbjuder numera E-faktura till de som utnyttjar kommunens tjänster.

Samarbetet med EU-kontoret i Hässleholm har resulterat i beviljade EU-ansökningar avseende Ringsjön och barn- och utbildningssektorn varav sistnämnda avslutades under 2012. Leaderprojektet Sätt MittSkåne på kartan avslutades under 2012 och fas två, Destinationsnav MittSkåne, har beviljats bidrag med start 2012. Båda projekten syftar till att utveckla besöksnäringen och öka sysselsättningen.

Antalet bostadsanpassningsärenden uppgick till 101 st där övervägande del gällde montering av ramper men det förekommer även ärenden som avser installationer av hissar och ombyggnationer av badrum.

Mål och måluppfyllelse

Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att den samlade kommunala verksamheten utvecklas i riktning mot kommunens vision och inriktningsmål.

Målet är uppfyllt.

För samtliga inriktningsmål finns utarbetade mätbara effektmål. Dessa följs upp och redovisas till kommunfullmäktige vid två tillfällen under verksamhetsåret, i samband med delårsrapport och vid årsredovisning.

Målet är uppfyllt

Kommunstyrelsen ska svara för att Höors kommun förmedlar en öppen och enhetlig bild av sin verksamhet gentemot media och sina invånare.

Målet är uppfyllt.

På kommunens hemsida är teletal och lättläst text införd. Presskonferenser genomförs löpande.

Målet är uppfyllt

En offensiv informations- och marknadsföringsverksamhet som omfattar hela kommunen, ska utvecklas under planeringsperioden.

Målet bedöms delvis vara uppfyllt.

Informations- och marknadsföringsverksamheten har utvecklats något under året men kan inte beskrivas som offensiv. En marknadsföringsplan har inte tagits fram beroende på att det saknas personalresurser. Däremot finns det numera ett samordnat presentationsmaterial och diskussioner har påbörjats om att ta fram en ny film på hemsidan.

Målet bedöms delvis vara uppfyllt

Driftsredovisning, tkr

	Bokslut 2010	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Budget 2012
Intäkter	89 982	85 717	88 293	84 796
Kostnader	-153 422	-150 308	-156 301	-151 716
Driftnetto	-63 440	-64 591	-68 008	-66 920
Budgetavvikelse	-1 410	260	-1 088	

Målet bedöms delvis vara uppfyllt

Personalpolitiken ska utvecklas i syfte att stärka Höors kommuns bild av en attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare.

Målet bedöms delvis vara uppfyllt.

Personalpolitiken är i ständig utveckling och sker dels i personalkontorets vardagliga arbete gentemot organisationens chefer och medarbetare, dels accentueras det genom vissa strategiska insatser. Utbildningsinsatser inom arbetsmiljölagens förväntningar på en god arbetsgivare samt samverkansutbildning inom BUN har genomförts under 2012. Medarbetarskapsutbildning inom delar av organisationen har genomförts under hösten 2012.

Ett arbetsmarknadspolitiskt samarbetsprojekt har inletts med Arbetsförmedlingen med syfte att verka positivt för arbetslösa ungdomar mellan 18–25 år.

Målet är uppfyllt

Formerna för inflytande och delaktighet i den kommunala verksamheten ska utvecklas.

Målet är uppfyllt.

Flera verksamheter använder brukarenkäter kontinuerligt i sitt uppföljnings- och utvecklingsarbete. Ett system för synpunkter och avvikelser planeras att införas inom det närmaste året. Detta kommer ytterligare att stärka måloppfyllelsen.

Målet bedöms delvis vara uppfyllt

Kommunen ska byggas ut på ett planerat sätt. Det ska i kommunens samtliga tätorter finnas tillgång till exploateringsbar mark för bostads- och verksamhetsändamål, förberedd för byggnation genom stadsplanering.

Målet bedöms delvis vara uppfyllt.

Planeringsarbete med detaljplaner, planprogram, förstudier och översiktlig planering pågår för att tillgodose tillgången på exploateringsbar mark för bostäder och verksamheter.

Målet bedöms vara uppfyllt

I Höors kommun har alla rätt till en trygg och säker miljö. Brand- och olycksriskerna ska fortloppande minska.

Målet bedöms vara uppfyllt.

Ett fortsatt arbete med en fördjupad risk- och sårbarhetsanalys genomförs tillsammans med övriga verksamheter i kommunen. Tillsynsverksamhet och utbildning i bl.a. brandkunskap och HLR fortgår. Nya utlarmningsplaner och ny teknik med bl.a. digitalt kartstöd och användandet av ny radiokommunikation RAKEL gör de operativa insatserna mer effektiva.

Målet bedöms delvis vara uppfyllt

Naturvården ska ha en framskjuten roll i samhällsplaneringen.

Målet bedöms delvis vara uppfyllt.

Naturvårdsprogram 2012 färdigställdes och remissbehandlades under hösten 2012 och har sedan bearbetats. Politisk behandling och antagande sker under 2013. Revidering av Lokala miljömål har inte kunnat genomföras på grund av att revidering av översiktsplan och naturvårdsprogram krävt mycket tid. Arbete med förbättrad tillgänglighet till naturreservatet Lergravarna pågår men har inte avslutats. Siktdjupet i Ringsjön visar en positiv trend.

Ekonomi

Till de större negativa avvikelserna inom kommunstyrelsens verksamhetsområde hör Räddningstjänsten, Lokalbänk, IT-infrastruktur, Kollektivtrafik och Bostadsanpassningsbidrag.

Räddningstjänstens nya radiokommunikationssystem, RAKEL, innebär att kostnaderna för kommunikationsradio ökat. Även intäkterna blev lägre på grund av att uthyrning av räddningsschefstjänst till Hörby kommun upphörde under året. Dessutom blev personalkostnaderna högre för att anställning gjorts av extra personal samt att räddningsschefen slutat sin anställning.

Lokalbänken avser hyran för uppsagda och tomma lokaler från verksamheterna. Dessa avser främst Norra Rörums skola, men även Gamla brandstationen, Gamla företagshälsovården samt Ringsjöskolans ledningscentral. Dialog med Höors Fastighetsbolag pågår kontinuerligt om avyttring eller uthyrning av dessa lokaler.

Under januari månad beslöts att ett återköp av kommunens IT-infrastruktur från Unikom skulle göras. Även de löpande driftskostnaderna för detta i form av t ex hyra av svartfiber skulle ingå. Detta beslut kom således efter budgetbeslutet och var ej finansierat.

Kollektivtrafiken avser en extratur för Natur- och kulturbussens linjer.

Bostadsanpassningsbidraget avser ett antal installationer av hissar som är dyra att genomföra.

Bland de större positiva avvikelserna finns Interregprojektet Algae Be Gone tillsammans med Natur- och kulturvård. Vidare gav reception och televäxel samt kontorservice högre intäkter än budgeterat.

De prognoser som kommunens verksamheter har lämnat under året visade på negativa ekonomiska avvikelser. Kommunstyrelsen beslutade därför att nämnderna skulle redovisa åtgärdsplaner för att reducera avvikelserna.

Framtid

Under 2012 gjordes en översyn av hur samhällsbyggnadsfrågorna hanteras med syfte att skapa en modern, effektiv organisation, präglad av ett starkt medborgarfokus. Verksamheten ska upplevas öppen och tillgänglig av medborgare, besökare, näringsliv och samarbetspartners. För att nå dessa mål ska arbetet med att förtydliga kommunens vision och målbild fortsätta och intensifieras. Följande förslag föreslås för att effektivisera arbetet. Översiktsplanen ska utvecklas till ett strategiskt och levande styrdokument på alla nivåer. Programarbete ska utvecklas och användas mera frekvent i arbetet. Samhällsbyggnadsfrågorna bör ledas av en övergripande politisk samordnings- och styrgrupp. Denna grupp har identifierats till presidierna i kommunstyrelsen, tekniska nämnden och miljö- och byggnadsnämnden. För en förbättrad samordning och verkställande av plan- och samhällsbyggnadsfrågor ska en samhällsbyggnadssektor inrättas genom att komplettera teknisk sektor med planfunktionen. Ansvar och resurser för det övergripande strategiska utvecklings- och planeringsarbetet återfinns liksom tidigare hos kommunstyrelsen.

Kommunledningskontorets kommunkansli ska fr.o.m. den 1 januari 2013 utgöra en central nämndsekreterarfunktion för miljö- och byggnadsnämnden, socialnämnden och tekniska nämnden. I detta uppdrag ingår insamling och sammanställning av handlingar till kallelse, upprättande av ärendelista med ärendebeskrivning och förslag till beslut i respektive ärende, upprättande av förteckning över delegationsbeslut som ska anmälas till nämnden, upprättande av förteckning över övriga anmälningar till nämnden, upprättande, kopiering och utskick av kallelse, sekreterarskap vid sammanträdet, upprättande av protokoll efter sammanträdet, justering av protokoll samt expediering av beslut.

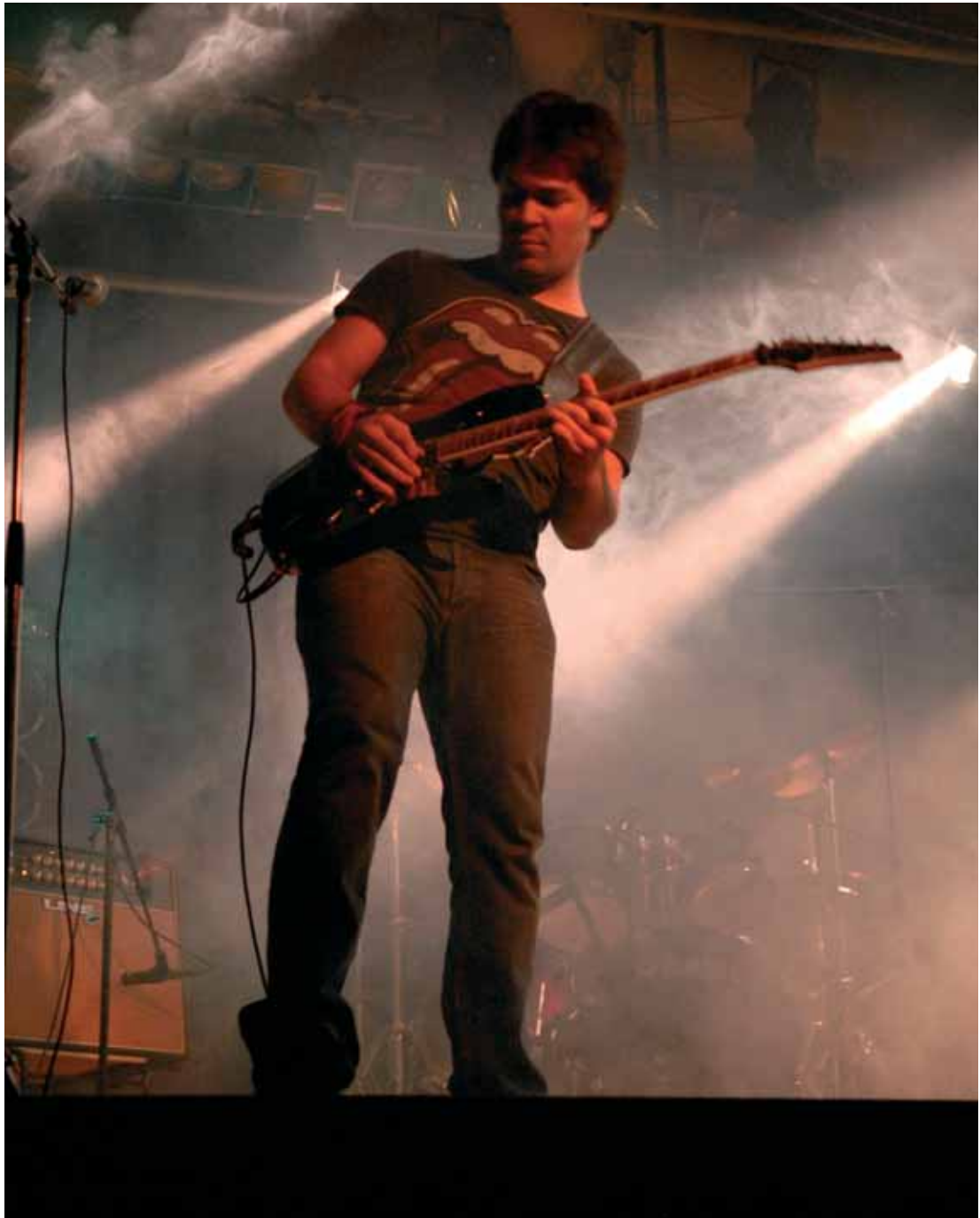
Ekonomikontoret fortsätter arbeta med att införa elektroniska beställningar och elektroniska fakturor i kommunen. Detta effektiviserar inköps- och fakturaprocessen samt möjliggör ökad ramavtals-trohet och prismedvetenhet. IT-stöd ger även möjligheter till bättre statistik och uppföljning.

Kommunens lokalbehov måste hela tiden hållas i fokus för att inte erhålla hyreskostnader för tomma och oanvända lokaler. Arbetet med att omdisponera, förändra och finna nya lösningar på lokalutnyttjandet för en kostnadseffektivare användning av lokalerna pågår ständigt tillsammans med verksamheterna.

ABG står för Algae Be Gone! som är en fortsättning av utfiskningsprojektet i Ringsjön till att vara ett gränsöverskridande projekt där Höör, Eslöv och Hörby kommuner samt Sydsvatten AB tillsammans med Lunds Universitet och tre danska kommuner beviljats EU-medel under tre år för att utveckla nya metoder kring biomanipulation. Algbloomning är ett problem som Ringsjön delar med många andra insjöar i slättlandskap, bland andra den danska sjön Sjølsø.

Under 2013 kommer större satsningar på utveckling av fiskemetoder samt framtagande av åtgärdsplan för minskning av näringstillförsel från avrinningsområdet att fortsätta göras inom Algae Be Gone, allt för att komma tillrätta med algblomningen i projektsjöarna. För att bli mer effektiva i trålningarna kommer det att köpas in nya specialanpassade trålbåtar. Förhoppningen är att dessa ska kunna tas i bruk under senvåren 2013.

En fortsatt satsning på feriearbeten för kommunens ungdomar kommer att ske under 2013.

Revisionen

Årets händelser

Under 2012 tillträdde nya sakkunniga revisorer med följd att planering samt genomförande av riktade granskningar blev senarelagda under året. En följd av detta är att det under december månad påbörjades granskningar som blir färdiga först under första tertialet 2013.

Revisionen har förutom granskning av del- och helårsbokslut genomfört en övergripande granskning av nämndernas verksamhet samt riktade granskningar mot följande områden: Övergripande förstudie av kommunens fordonshantering samt Granskning av avtalstrohet. Vid granskningarna har framkommit att det finns utrymme för förbättringar men det har inte funnits skäl till anmärkningar. Granskningarna finns tillgängliga på kommunens hemsida under politik/revision.

Vid den övergripande granskningen har konstaterats att arbetet inom respektive förvaltning synes fungera väl. Intern kritik har dock riktats mot bristande samverkan mellan förvaltningarna.

Kommunens stiftelsers verksamhet för 2011 har också granskats.

Driftsredovisning, tkr

	Bokslut 2010	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Budget 2012
Intäkter	0	0	0	0
Kostnader	-644	-710	-809	-810
Driftnetto	-644	-710	-809	-810
Budgetavvikelse	56	0	1	

Mål och måluppfyllelse

Revisionen har uppfyllt sitt mål att genomföra planerade granskningar och att förbättra kontakten med fullmäktiges ledamöter.

Målet är uppfyllt

Ekonomi

Revisionen har genomfört sitt uppdrag inom tilldelade resurser.

Framtid

Revisorerna ändrar till del sin arbetsmodell 2013 och förändringarna är att revisionen planerar att ha vissa möten förlagda i verksamheten samt att verksamhetsföreträdare inbjuds för att informera om sina respektive verksamheter. Revisionen kommer under 2013 ännu mer aktivt försöka informera KF kring pågående granskningar med syftet att involvera ledamöterna.

Tekniska nämnden, skattefinansierad

Årets händelser

Hösten 2011 anställdes en ny teknisk chef, något senare en ny VA-chef och i februari var samtliga chefsposter tillsatta i och med att den vakanta Gatu- och parkchefstjänsten återbesattes. Första halvan av 2012 har således prioriterats att lära känna organisationen, analysera verksamheten peka ut prioriteringsområden som antingen blivit eftersatta eller har stort behov av utveckling och/eller underhåll.

Driftsredovisning, tkr

	Bokslut 2010	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Budget 2012
Intäkter	7 240	9 039	7 900	8 108
Kostnader	-27 518	-32 506	-32 218	-32 875
Driftnetto	-20 278	-23 467	-24 318	-24 767
Budgetavvikelse	1 483	-1 112	449	

Tekniska sektorn har under perioden genomfört en upphandling av ramavtal för anläggningsentreprenader. En ny upphandlingsform vars entreprenadavtal kommer att leda till kortare handläggningstider, lägre projekteringskostnader och bättre totalekonomi i anläggningsprojekten. En motsvarande upphandling avseende ramavtal för projektörer genomfördes under hösten. Tillsammans med nya rutiner för projektstyrning och uppföljning leder detta till minskade kostnader, minskade direktupphandlingar och bättre slutresultat på anläggningarna.

Stort fokus har lagts på kommunens asfaltbelagda gatunät. Att inventera, kartera och slutligen belägga de gator som har störst behov av ny beläggning och där beläggning bidrar till att dels skapa ökad trafiksäkerhet med även bidra till att förhindra kapitalförstöring. Eftersom parkavdelningen fick skära ner på antalet säsongsanställda till ett minimum har detta lett till en försämrad kvalitet på grönytorna genom längre skötselintervall och färre timmar per ytenhet, vilket i sin tur leder till ökad stress hos personalen och på sikt risk för fler klagomål från allmänheten.

Efter ett par års ombyggnation har så Nya Torg kunnat tas i anspråk och börja nyttjas av folk både för torghandel, loppis och förströelse med bl a glass från nya kiosken. Torget har efter ombyggnaden fått mycket positiv respons från medborgarna.

Under året har kartverksamheten genomgått en översyn. En ny plattform för Gis (geografiskt informationssystem) har införskaffats och implementerats under hösten. Plattformen blir gemensam för Höör och Hörby och med Unikom som redan gemensam IT-leverantör har grunden lagts för minskade kostnader och utökat samarbete över kommungränserna. En ny plattform kommer att leda till att alla kommunens datoranvändare får tillgång till kommunens karttjänst och tanken är att på sikt även kunna erbjuda medborgarna delar av karttjänsterna via kommunens hemsida. Sektorn har startat upp ett omfattande digitaliseringsprojekt som går ut att samla analog data kring park- och grönytor, gator, natur och gatubelysning m m i en databas som underlättar förvaltningen av ytorna och ger en tydligare kostnadsbild av verksamheten.

Ombyggnaden av stationsområdet pågår och tredje och sista etappen blir klar våren 2013. Denna etapp omfattar upprustning av det centrala området runt gångtunneln och innefattar även installation av hissar på respektive sida av spåren för att öka tillgängligheten. Hissarna är igång sen årsskiftet. Renoveringen av parken vid Tjurassjö och förstärkningsarbeten på intilliggande Maglasätevägen är projekterade och upprustningsarbetet kommer startas upp våren 2013.

Mål och måluppfyllelse

Trafiksäkerheten i Höors kommun skall ökas genom att farliga vägkorsningar åtgärdas, genom en ombyggnad av riksväg 23, ett väl utvecklat gång- och cykelvägnät, bra ridvägar samt gator med väl underhållna beläggningar och genomförd tillgänglighet för funktionshindrade.

Målet bedöms delvis vara uppfyllt.

Gång- och cykelvägen till Frostavallen har färdigställts och tagits i bruk under våren. Även Gång – och cykelvägen på Frostavägen i Tjörnarps har byggts klart under sommaren för att öka barnens säkerhet på väg till och från skolan. Under sommaren kom även beslutet om att det är möjligt att genomföra byggnation av gång- och cykelvägen till Skånes djurpark, ett ärende som varit överklagat men nu kan byggas 2013. Nya infarten, Barkvägen, till industriområde Nord vid gamla sågen

Målet bedöms delvis vara uppfyllt

är färdigbyggd. Rv 23 genom tätorten är ett Trafikverksprojekt som är färdigprojekterat men skjuts på framtiden. Ett nytt genomförandeavtal mellan Trafikverket och kommunen håller på att utarbetas.

Underhållet av kommunens gröna ytor förbättras genom ökad skötsel av parker, grönområden och planteringar.

Målet är uppfyllt.

På grund av starkt reducerade resurser för säsongsarbetare 2012 har skötseln av kommunens parker, grönområden och planteringar som helhet minskat. Genom att högprioritera vissa delar har dessa ytor dock fått en ökad skötsel. Dessa ytor återfinns i centrala Höör och målet bedöms vara uppfyllt på dessa delar.

Målet är uppfyllt

Ekonomi

Budgetramen år 2012 för skattefinansierade verksamheter, efter lönetilläggsanslaget blev 24 767 tkr. Resultatet för perioden blev 24 319 tkr, vilket innebär en positiv budgetavvikelse med 449 tkr.

Den främsta anledningen till att verksamheterna går med överskott är lägre personalkostnader (-620 tkr), vilket till stor del beror på Tekniska kontoret och MBK-verksamheten haft vakanta tjänster under delar av året. Det beror även på att en ingenjör börjat arbeta deltid. Överskottet på personalkostnader reduceras med minskade kapitalkostnader eftersom investeringsprojekt "Primärkarta" har blivit senarelagt samt lägre intäkter för MBK då verksamheten har varit underbemannad under hösten.

Vad det avser Gatu- och Park kan det konstateras att budgeten har varit i balans. Det har varit ett överskridande på akut beläggningsunderhåll med -1 400 tkr men detta har kompenseras med överskott av kapitaltjänstekostnader och återstående medel från vinterväghållning. Detta efter godkännande av Kommunstyrelsen.

Anledningen till Gatukontorets lägre kapitalkostnader är b.l.a. att utbyggnaden av GC-vägarna till Jeppavallen och Djurparken inte kunde genomföras som planerat. Upphandlingar har försenats pga. personalbrist. GC-väg utmed del av Stenskogsvägen har inte kunnat påbörjats då Lantmäteriet först ska göra fastighetsregleringar innan byggnation kan genomföras och projektering inte är utförd. Västergatan och GC Sätöftavägen har påbörjats men blir klara först 2013.

Framtid

Under året har Tekniska sektorn får ny verksamhetschef inom både VA och Gata/Park. Detta har bidragit till att verksamheterna fått bättre ekonomistyrning och ny fart på organisationerna. Även på ingenjörssidan och inom kart/gis har vakanta tjänster återbesatts vilket kommer att leda till minskad arbetsbörda för personalen och behovet av inhyrda tjänster.

Inom kart/gis kommer det nya GIS-systemet och kompetensförstärkning på personalsidan bidra till utveckling av kommunens interna och externa kartsystem. Ett utökat samarbete med Hörby kommun kommer ytterligare att ge ökade möjligheter till minskade kostnader och effektivare produktion och ajourhållning av kartan.

En nyckelfråga för tekniska sektorns framtida verksamhet är, förutom att uppfylla ställda mål, att aktivt bidra med att utveckla Höör kommun, både tätorten och de kringliggande byarna, till en attraktiv ort för boende och verksamheter. Här är omdaningen av Stationsområdet i kombination med utvecklingen av Bygglandsområdet en nyckelfråga. Att tillgodose efterfrågan på småhus- tomter och industritomter ställer krav på tekniska sektorn i egenskap av ansvarig för den fysiska utbyggnaden.

Fortsatt satsning på gång- och cykelvägnätet, infrastrukturen och trafiksäkerheten är en självklar del i sektorns framtida arbete men också att utveckla och ta hand om grönstrukturen är en viktig uppgift. Den kartering av kommunens grönytor som nu genomförs är nödvändig för att få struktur

på skötselinsatser och att kunna genomföra effektiviseringar. Ökade ambitioner med upprustning och skötsel av Höors grönområden, i kombination med tillkommande större grönytor i framförallt exploateringsområdena, kommer att kräva ständigt ökade underhållsresurser. Krav på ökade resurser gäller generellt för att på ett för allmänheten acceptabelt sätt ta hand om de gatuytor och allmänna platser som tillkommer i takt med att Höör växer.

Tekniska nämnden, avgiftsfinansierad

Årets händelser

Driftsredovisning, tkr

	Bokslut 2010	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Budget 2012
Intäkter	22 279	21 535	22 348	21 995
Kostnader	-22 058	-21 999	-21 610	-22 088
Driftnetto	221	-464	738	-93
Budgetavvikelse	1 082	-457	831	

Under året har utredning av anslutning av 32 områden till allmän vatten- och spillvattenförsörjning pågått. Utredningen har inkluderat förprojekteringar och kostnadsbedömningar för respektive område. Detta kommer att användas som grund för framtida prioriteringar utöver hänsynen till miljö- och hälsa enligt vattentjänstlagen. Utbyggnad av VA till 15 fastigheter i Jularp har startats under hösten. Rekrytering av en VA-ingenjör och Projektingenjör, som bland annat ska arbeta med utökad service till kunderna samt med utbyggnaderna av VA, har påbörjats.

Parallellt med detta har en taxeöversyn pågått. Nuvarande VA-taxa uppfyller inte lagstiftningen till fullo samtidigt som vi har stora investeringar som väntar i våra befintliga anläggningar tillsammans med utbyggnad till ytterområden. Som ett första steg för bättre kostnadstäckning höjdes anläggningsavgiften under året med 70 %. Ny taxekonstruktion gällande både bruks- och anläggningsstaxa kommer att presenteras under 2013.

VA-verkets organisation har genomlysts, vilket lett till att en avsiktsförklaring tecknats med Hörby kommun. Intentionen är att bilda en gemensam VA-organisation för båda kommunerna. Framtagande av samverkansavtal kommer att pågå under våren 2013.

Ny slamavvattningsanläggning till Ormanäs reningsverk har handlats upp och arbetena har inletts. Utbytet av ställverk och elinstallationer på Ormanäs har också påbörjats. Båda projekten kommer att färdigställas under våren 2013. Tillståndsansökan som lämnades in till Länsstyrelsen 2011 för verksamheten vid Ormanäs reningsverket har kompletterats efter en första remissrunda. Beslut kommer att erhållas under 2013.

Ny vattendom som tillåter ett större uttag av vatten från täkterna i Tjörnarp har erhållits. Arbetet med ett utökat vattenskyddsområde till följd av den utökade vattendomen pågår.

Mål och måluppfyllelse

Målet är uppfyllt

Dricksvattnet i Höors kommun skall vara rikligt, prisvärt och friskt.

Målet är uppfyllt.

Dricksvattenproduktionen har under året varit stabil med god kvalitet.

Målet är uppfyllt

VA-verksamheten ska hålla hög kvalitet med hög drift- och leveranssäkerhet.

Målet är uppfyllt.

Hög kvalitet på VA-verksamheten förväntas att uppnås eftersom driftavbrotten varit få och inte drabbat kunder, t.ex. inga källaröversämningar anmälts till VA-verket under 2012.

Målet är uppfyllt

Vattenmiljön i Ringsjön skall förbättras.

Målen är uppfyllt.

Vattenmiljön i Ringsjön skall förbättras, bl.a. genom att allmänna avloppsanläggningar byggs ut kontinuerligt och blir tillgängliga inom flertalet områden med tätbebyggelse. Arbetet kring det är påbörjat.

Ekonomi

Den ursprungliga budgetramen år 2012 för avgiftsfinansierade verksamheter var 0 kr men efter löneöversynen tilldelades ytterligare medel till nämnderna och den slutliga budgetramen för VA-kollektivet blev 93 tkr. Resultatet för perioden blev 739 tkr, vilket innebär en positiv budgetavvikelse med 832 tkr. Budgetavvikelsen beror främst på minskade kostnader för kapitaltjänster, personal och el.

De minskade kostnaderna för kapitaltjänster, 400 tkr, beror på att investeringsprojekt inte startats i den omfattning som planerats och att de därmed inte har kunnat färdigställas inom planerad tidsram. Överskottet på personalkostnader, 500 tkr, beror på två tjänster som varit vakanta under delar av året samt på en kortare föräldraledighet. Det beror även på att semesterkulden blivit lägre (ca 100 tkr) jämfört med 2011.

Att kostnaderna för el har minskat med, 500 tkr, beror främst på inkommande flöden till reningsverken som är kopplade till nederbörd och grundvattennivå vilket varierar mellan åren. En omfattande förnyelse av framför allt Ormanäs ARV med energieffektivare utrustning har också haft en viss påverkan.

Övriga större avvikelser som påverkar och reducerar VA:s resultat är högre licensavgifter för det nya VA-systemet samt högre kostnader för akut reparation och underhåll.

Framtid

Under 2013 avgörs det om vi ska bilda en gemensam VA-organisation med Hörby kommun. Att ingå i en sådan organisation innebär en stor förändring för VA-verket i Höör. Samtidigt är en förändring välbehövlig då verksamheten idag inte bedrivs optimalt.

En prioriteringsordning gällande VA-utbyggnad i ytterområden, rekrytering av en VA-ingenjör och en projektingenjör, tillsammans med en ny taxekonstruktion kommer att göra att utbyggnaderna kan starta på allvar.

Under 2013 kommer det att avsättas resurser för att undersöka och förbättra kvalitén på slammet från Ormanäs reningsverk. Vi har höga halter av vissa tungmetaller i slammet, källan till dessa måste hittas för att inte riskera att slammet inte kan återföras till åkermark. Övriga metoder att avsätta slam är inte bara avsevärt dyrare de uppfyller heller inte intentionerna i det nationella miljömålet om återföring av fosfor till jordbruksmark.

Kultur- och fritidsnämnden

Årets händelser

Driftsredovisning, tkr

	Bokslut 2010	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Budget 2012
Intäkter	2 459	2 734	3 144	2 459
Kostnader	-33 787	-34 544	-36 653	-36 006
Driftnetto	-31 328	-31 810	-33 509	-33 547
Budgetavvikelse	-696	384	38	

Kultur- och fritidsnämnden är en nämnd hopslagen av Fritidsnämnden, Kulturnämnden, Biblioteket och Musikskolan. Under året har nämnden arbetat med Vision 2025 förutom sedvanliga nämndssammanträden. Båt- och badbryggan i Sätöfta invigdes med pompa och ståt 2012-04-18. Flera hundra förväntansfulla åskådare infann sig och bryggan höll för den sammanlagda tyngden av alla dessa!

Vintern 2011/2012 var inte särskilt snörik, men Skotern och Ringsjö Ok lyckades lägga ett skidspår i Fogdaröd under ett par vinterveckor.

Ett projekt för motorintresserad ungdom har startat med hjälp av Höors Bilklubb. Projektet har haft god anslutning av ungdomar under framför allt våren och hösten. Buskörningen i kommunen avstannade kraftigt under samma tid.

Kommunerna i NO-Skåne har tillsammans med Höör startat ett Tjejprojekt, som avrapporterades under våren 2012. Under projekttiden har ett 90-tal flickor i åk 7–9 intervjuats (fokusgrupper) om sina intressen och önskemål vad gäller fritidsverksamheter. Älvkullen har haft dansgrupper med c:a 40 deltagare och Höors IS startade en tjejgrupp med ca 20 deltagare.

2012-05-12 invigdes Orups vandringsleder i snöglopp, några plusgrader och snålblåst. Stämningen var dock hög för de 50-tal besökare, som hade vågat sig ut.

Nämnden har lämnat ekonomiskt bidrag till föreningar (ungdomsföreningar, pensionärs- och handikappföreningar, kulturföreningar) och studieförbund. Samverkan genom avtal har skett med Höors Föreningsallians, Björkvikshallen AB, Höör Activity och Höors Ishall AB. Klubb 72 har haft öppet på Berggrenska Gården och Höors Museiförening på Skolmuséet.

Under sommaren har många aktiviteter skett i Kulturkvarteret: Kulturkvartersdag med Nationaldagsfirande, Midsommarfirande, Sommarkvällar med Hjerpe och Sommaroperan. Exempel på övriga aktiviteter som nämnden deltagit eller ansvarat för är: Ringsjön Runt, Sommarlovsentreprenör, SKUTT-läger, Jakt- och Fiskemässan, Kulturnatt, Fritidsfestivalen, Kulturarvsdagen, Skånes Mitt, Skyltsöndagen och Arkivens dag.

Verksamheten på Älvkullen har varit fortsatt aktiv med bl.a. mycket musik och dans. Musiklokalerna på bottenplan och skateboardrampen är uppskattade och mycket utnyttjade. Lokalerna inklusive cafédelen nyttjas av både ung och gammal varje veckodag året runt. Ungdomarna i gårdsrådet har varit behjälpliga med öppethållandet både på vardags- och diskotekskvällar. Under sommaren var verksamheten på Älvkullen öppen. Verksamheten utfördes med egen personal med någon förstärkning av timanställd personal. Fritidsledarna har tillsammans med skolpersonalen inlett ett samarbete under lunchtid på ffa Ringsjöskolan.

Biblioteket har under året ökat både antalet besökare och utlån. RFID (chip för elektronisk avläsning) har införts, alla böcker har försetts med mikrochip och de flesta låntagare använder nu självbetjäningssautomaten utan problem. Årets författaraftnar gästades av Bodil Jönsson, Elisabet Nemert samt vår lokale man, Bo Bjelvehammar. På världsbokdagen fick barn i årskurs 5 möta Märten Melin. Andra stora aktiviteter har varit firandet av Alfons Åbergs 40-årsdag, samarbetet med Skånes Arkivförbund och Lekande liv-utställningen. Filialernas verksamhet ökar i Snogeröd, men minskar i Tjörnarps och Norra Rörums. Den sociala biblioteksverksamheten har varit omfattande med både bokleveranser och föreläsningar. Dessutom ökar arbetet med egen talboksnedladdning.

Musikskolan har också haft en stor verksamhet med både undervisning, studiebesök och uppvisningar/konserter. Under 2012 satsade Musikskolan extra på workshops. Slagverkseleverna fick

träffa Lennart Gruvstedt och slagverksstuderande från Malmö Musikhögskola, Drama eleverna åkte till Malmö och hade workshop i forumteater, stråkeleverna fick spela med Kalle Moraeus på Medborgarhuset i Eslöv och flera elever fick träffa studerande från Skurup folkhögskolas jazzlinje. Musikskolans satsade på flera mindre teateruppsättningar och genomförde skolkonserter för Höors grundskoleelever. Det blev "Prins hatt i underjorden", Gustav Vasas äventyr i Dalarna" och Tyst i kartongen".

Höors Musikskola och Hörby Kulturskola fortsatte sitt samarbete kring "KulturResursen". KulturResursen är ett team med lärare inom de estetiska ämnena drama, dans och musik. I teamet ingår lärare från Kulturskolan i Hörby och Musikskolan i Höör. KulturResursen arbetar med att integrera de estetiska läroprocesserna i låg- och mellanstadiets ordinarie undervisning och är direkt kopplat till kursplanen. Genom att använda de estetiska ämnena vid inläringen blir de ett värdefullt komplement till den ordinarie undervisningen. Under 2012 var teamet på Gudmuntorp skola. Utredningen kring Musikskolans framtida lokalbehov har under 2012 avstannat och ett nytt avstamp måste tas under 2013.

Samordningsansvaret för kultur i skolan ligger from 2012 på kultur-och fritidsnämnden/kultursekretären. Samtliga skolklasser F-9 fick se en professionell dans-, musik-, eller teaterföreställning på Kulturhuset Anders/Björkvikshallen.

Mål och måluppfyllelse

Projektet "Frostavallen/Dagstorp–Centrum för friluftsliv" skall utvecklas för friluftsändamål med beaktande av projektens slutrapport.

Målet bedöms vara uppfyllt.

Alla installationer är klara och godkända.

Målet bedöms vara uppfyllt

Kommunens idrotts-, bad- och friluftsanläggningar skall bibehållas i gott skick samt ägas, drivas och skötas i nära samverkan med föreningar och näringsliv.

Målet bedöms vara uppfyllt.

Underhåll och investeringar har följt budget. Samarbetet med anläggningsägarna var gott under 2012.

Målet bedöms vara uppfyllt

Folkhälsoperspektivet skall vara en grund för nämndens verksamhet.

Målet bedöms vara uppfyllt.

Satsningen på strövområden, frilufts- och motionsspår och tipspromenader fortsätter. SKUTT-lägre för inaktiva barn var mycket lyckat. Arbetet med att få ungdomsföreningarna legitimerade anti-DANT fortsätter i samarbete med Skåneidrotten.

Målet bedöms vara uppfyllt

Nämnden skall främja barn- och ungdomskultur.

Målet bedöms vara uppfyllt.

Under 2012 har främst skolföreställningarna prioriterats (en föreställning per grundskolelev har uppnåtts).

Målet bedöms vara uppfyllt

Nämnden skall stödja dokumentation av kulturella och historiska miljöer.

Målet bedöms delvis vara uppfyllt.

Bildarkivet håller fortlöpande på att uppdateras.

Målet bedöms delvis vara uppfyllt

Kultur- och fritidsnämnden och Miljö- och byggnadsnämnden har av Kommunstyrelsen fått godkänt att göra ett kulturmiljöprogram för Höör. Arbetet med tätorten avslutas under 2012. Fortsättning för övriga kommundelar planeras för 2013 och 2014.

Nämnden skall stimulera till ett rikt kulturliv för alla invånare.

Målet bedöms vara uppfyllt.

Flera arrangemang har fått ökat stöd och nya arrangemang (Kulturnatten) har tillkommit.

Målet bedöms vara uppfyllt

Ekonomi

Kultur- och fritidsnämnden uppvisar ett balanserat resultat av +38 tkr. Projektet Kulturmiljöprogram uppvisar ett överskott av 116 tkr. Dessa medel äskas i kompletteringsbudget för 2013.

Framtid

Under 2013 måste Musikskolan få besked om vad som ska göras med deras nuvarande lokaler för att arbetsmiljön ska bli godtagbar för elever och personal. Biblioteket vill bli ett "Meröppet bibliotek" för att bättre kunna möta invånarnas krav och behov.

Arbetsutskotten i barn- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden kommer att fortsätta ha regelbundna träffar för att lättare kunna se på uppkomna frågeställningar och komma fram till gemensamma lösningar.

Barn- och utbildningsnämnden

Årets händelser

Barn- och utbildningssektorn stärks – projekt BUS

BUS är ett ESF-projekt som startade hösten 2010 och avslutades i november 2012. Projektets syfte var att stärka medarbetares hälsa, arbetsmiljö, verksamheternas kvalitet och ge insikt om vad som skapar ohälsa och vad som skapar god struktur och kultur. Projektet har under 2012 processkartlagt lednings-, huvud- och stödprocesser för sektorn. En årsklocka för det systematiska kvalitetsarbetet har tagits fram som visar när kvalitet och resultat ska redovisas. Det pedagogiska arbetet ska vara processororienterat, vilket innebär att fokus för arbetet ska vara de processer och strukturerade aktiviteter som skapar god kvalitet och resultat. Undervisningsprocessen har kartlagts och ska följas upp på elev, lärare och skolnivå. Processororienterat arbete innebär konkret att ställa sig frågan – var i processen finns det brister som behöver åtgärdas för att alla elever ska nå sina mål och utvecklas så långt som möjligt? Processororienterat arbete ger struktur, tydlig ansvarsfördelning, en lärande organisation och på sikt lägre ohälsa och fokus på det som skapar kvalitet och målpuppfyllelse.

Driftsredovisning, tkr

	Bokslut 2010	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Budget 2012
Intäkter	145 338	153 595	153 808	143 668
Kostnader	-463 686	-476 115	-490 071	-474 051
Driftnetto	-318 348	-322 520	-336 263	-330 383
Budgetavvikelse	-10 377	-2 171	-5 880	

Regelbunden tillsyn av Skolinspektionen

Hösten 2012 genomförde Skolinspektionen en regelbunden tillsyn av samtliga verksamheter inom barn- och utbildningssektorn. Besluten efter granskningen visar på god kvalitet i förskolorna och på fritidshemmen. Vuxenutbildning och introduktionsprogrammet hade inga avvikelser, vilket visar på en föredömlig kvalitet. Sektorns grundskolor visar på en varierad kvalitet och bristande likvärdighet avseende resultat. Avvikelser förekom för grundskolornas del främst i uppföljningen med handlingsplaner mot kränkande behandling och skiftande kvalitet i IUP-dokumentationen.

Huvudmannens kvalitetsarbete följer skollagens krav och fick beröm för att den genomsyrar all verksamhet. Ett par utmaningar framkom; hur ska BUN kompensera för elevers olika förutsättningar att nå målen och utvecklas så långt som möjligt, skillnaderna mellan pojkars och flickors kunskapsresultat ökar, samt att resursfördelningen till verksamheterna inte gör någon värdering av elevernas olika förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen, utan utgår endast från antalet elever.

Utvecklingsprojekt

På initiativ av barn- och utbildningschefen deltar Höors kommun i ett forsknings- och utvecklingsprojekt rörande inkludering. Projektet drivs i samarbete med ett fristående forskningsinstitut (Ifous) för förskola och skola. Ifous roll är att bevaka, stödja och påverka forskning och utveckling som kommer till nytta i lärares och ledares vardag. Syftet med detta inkluderingsprojekt är att stärka forskningens ställning och ge ökad kompetens till medarbetarna om framgångsrika strategier i arbetet med elever i behov av särskilt stöd. På sikt ska den höjda och samlade medarbetarkompetensen ge förutsättningar för de elever som idag inte kan tillgodogöra sig utbildningen.

BUN:s kvalitetsarbete

Huvudmannens kvalitetsarbete beskrivs i dokumentet BUN:s kvalitet- och utvecklingsprogram. Det första programmet antogs hösten 2011 och revideras kontinuerligt. Programmet är huvudmannens dokument för att genomföra systematiskt kvalitetsarbete enligt skollagen. Det systematiska kvalitetsarbetet innehåller följande delar; internkontroll, kvalitetsrapporter, processorientering och klagomålshantering. Huvudmannen har i programmet prioriterat målområden som också är BUN:s inriktningsmål; ökad målpuppfyllelse i grundskolan avseende kunskapsuppdraget, trygghet, studie- och arbetsro i alla verksamheter, samt ett ökat lärande i förskolan. Resultaten för de prioriterade målområdena följs upp av varje enhet i återkommande kvalitetsrapporter. I redovisningen ställs krav på analys av resultat och process samt att prioritera förbättringsinsatser vid bristande målpuppfyllelse. Kvalitetsrapporterna sammanställs centralt och huvudmannen delger inriktningsmålens resultat i års- och delårsrapporterna. Internkontrollen är BUN:s eget verktyg för uppföljning och utvärdering. En grupp på 2–4 politiker gör tillsammans med sektorsledningen besök på någon av sektorns skol- och förskoleenheter. Under en dag intervjuas chef, pedagoger och elever samt vårdnadshavare då det gäller barn i förskolan. Besöket kompletteras med studier

av skolans och förskolans dokument. Granskningsbesöket redovisas i form av en rapport som innehåller krav på förbättringar. Internkontroll har under 2012 gjorts på följande enheter; Jeppaskolan, Gudmuntorps skola, Sätotaskolan, Tjörnarps skola och Samrealskolan. Rapporterna finns tillgängliga på Höörs kommuns hemsida. Granskning av fristående förskolor och fritidshem benämns tillsyn. Tillsyn av en fristående förskola har genomförts i höst och utgår från av BUN antaget tillsynsprogram.

Mål och måluppfyllelse

BUN har beslutat 2010-03-29 att prioritera fyra inriktningsmål som har stark koppling till de nationella styrdokument som reglerar verksamheterna som BUN ansvarar för.

1. Öka måluppfyllelsen i grundskolan avseende kunskapsuppdraget
2. Eleverna i grundskolan, barnen i förskolan och de studerande i vuxenutbildningen ska känna sig trygga i sina verksamheter
3. Studie- och arbetsro i verksamheterna
4. Ökat lärande i förskolan

Målet bedöms delvis vara uppfyllt

Öka måluppfyllelsen i grundskolan avseende kunskapsuppdraget

Målet bedöms delvis vara uppfyllt.

Kunskapsresultaten för grundskolan i Höörs kommun har under en femårsperiod, 2007–2011, varit stigande. För år 2012 har resultaten sjunkit. För slutbetygen ser vi att både meritvärdet och andelen elever som får slutbetyg är lägre än riksgenomsnittet. Resultaten på de nationella proven i åk 9 är i nivå med riksgenomsnittet i matematik, svenska och engelska men resultatet i Höör, främst i matematik, har sjunkit från föregående år. Det mest glädjande kunskapsresultaten för år 2012 är resultaten för andelen elever som når godkänt för åk 6. För samtliga delprov, 11 st., överstiger resultaten i Höör riksgenomsnittet. Effektmålen redovisas i tabellform nedan.

Effektmål

Andelen elever i procent som uppnått målen i samtliga ämnen, %

År	Antal elever	Meritvärdet
2007	70,2 (76,1)	195,7 (207,3)
2008	77,1 (76,6)	202,3 (209,3)
2009	80,1 (77,0)	212,1 (209,6)
2010	77,8 (76,6)	206,0 (208,8)
2011	81,9 (77,3)	219,9 (210,6)
2012	76,1 (77,4)	203,1 (211,4)

- a. Andelen elever som får fullständigt slutbetyg ska överstiga riksgenomsnittet
- b. Meritvärdet ska överstiga riksgenomsnittet
- c. Andelen elever som når godkänt på de nationella proven i åk 6 ska överstiga riksgenomsnittet

Siffrorna avser Höörs kommunala skolor. Uppgifterna i parentes avser riksgenomsnittet för samtliga skolor i landet, oavsett huvudman.

Andelen elever som når godkänt på de nationella proven i åk 6

Ämne	Delprov	Höör andel elever som nått kravnivån	Riksgenomsnitt andel elever som nått kravnivån
Engelska	Muntlig interaktion/produktion	90,8	88,4
Engelska	Receptiv förmåga	92,3	89,5
Engelska	Skriftlig produktion	90,8	86,8
Matematik A	Muntligt	96,5	91,1
Matematik B		86,6	84,3
Matematik C		93,0	89,4
Matematik D		85,2	81,1
Svenska	Muntlighet	97,2	93,4
Svenska	Läsförståelse	95,1	92,7
Svenska	Skrivuppgift berättande text	95,1	87,3
Svenska	Skrivuppgift argumenterande text	93,0	86,9

- d. Andelen elever som når godkänt på de nationella proven i åk 9 ska överstiga riksgenomsnittet.

Eleverna i grundskolan, barnen i förskolan och de studerande i vuxenutbildningen ska känna sig trygga i sina verksamheter

Målet bedöms vara uppfyllt

Internkontrollens resultat visar på att de intervjuade eleverna i åk 1–9 i de granskade skolorna med något enstaka undantag känner sig trygga. Åtgärd har vidtagits på en av de skolor där några intervjuade elever kände sig otrygga. Skolinspektionens tillsyn visar på att verksamheterna inom barn- och utbildningssektorn i huvudsak erbjuder en trygg studiemiljö. Skolinspektionens granskning visar på att flera skolenheter och fritidshem i kommunen behöver i sin plan mot kränkande behandling ange vilka åtgärder som ska vidtas och följas upp. Skolinspektionens beskriver efter sin tillsyn av förskolorna hösten 2012 att det är en verksamhet av god kvalitet, föräldrar som är mycket positiva till personalens ansträngningar för att skapa en positiv vistelse för barnen och en förskoleverksamhet som bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Studie- och arbetsro i verksamheterna

Målet bedöms delvis vara uppfyllt.

BUN har enligt det beslutade kvalitet- och utvecklingsprogrammet gjort en mätning av studie- och arbetsro i november 2012. Mätningen har hittills sammanställts för åk 7–9. Resultatet av mätningen visar att majoriteten av kommunens elever i åk 7–9 upplever att det är en positiv stämning på nästan alla lektioner. Undantag finns då ordinarie lärare varit sjukskrivna och vikarier blivit insatta. I en åk 9 upplever eleverna att de blir störda av sina kamrater i undervisningen. Oftast är det beroende på lärarens ledarskap om eleverna kan ges studiero eller inte, men det kan inte tas som en generell regel. Flera elever uppger att det är bättre studiero på förmiddagen än eftermiddagen.

Ökat lärande i förskolan

Målet bedöms delvis vara uppfyllt.

Skolinspektionens helhetsbedömning efter tillsynen hösten 2012 beskriver att både personal och ledning visar på goda kunskaper om förskolans uppdrag och förordningarnas krav. De kvalitetsrapporter som förskolorna redovisat sommaren 2012 visar på att den pedagogiska dokumentationen varierar och behöver få fokus på lärandemålen. Dokumentationen bestod mestadels av uppräknade aktiviteter och beskrivningar av social utveckling hos barnen – sällan på vilket lärande som skett. Den pedagogiska dokumentationen behöver tydligare visa på att förskolans miljö och barnens möjlighet att interagera i den tillsammans med andra har gjort skillnad för barnens utveckling och lärande.

Andelen elever som når godkänt på de nationella proven i åk 9 ska överstiga riksgenomsnittet, %

År	Matematik	Svenska	Engelska
2007	83,1 (84,4)	95,5 (96,3)	95,2 (95,0)
2008	75,5 (83,5)	95,8 (96,7)	97,2 (96,3)
2009	98,7 (87,0)	96,6 (96,7)	98,2 (95,8)
2010	83,3 (82,5)	94,0 (94,9)	97,2 (95,8)
2011	89,4 (80,7)	98,6 (97,3)	97,3 (96,7)
2012	83,9 (82,9)	97,8 (97,4)	95,3 (96,7)

Siffrorna avser Höors kommunala skolor. Uppgifterna i parentes avser riksgenomsnittet för samtliga skolor i landet, oavsett huvudman.

Målet bedöms vara uppfyllt

Målet bedöms delvis vara uppfyllt

Målet bedöms delvis vara uppfyllt

Ekonomi

BUN:s budgetram för 2012 efter att tilläggsanslaget för lönerevisionen fördelats uppgår till 330 383 tkr. Driftsnettot för perioden uppgår till 336 263 tkr, vilket innebär en negativ budgetavvikelse på -5 880 tkr. Av budgetavvikelsen är -1 183 tkr hänförligt till gymnasieramen och -4 697 tkr till den övriga ramen.

Att såväl intäkter som kostnader överstiger budgeten beror till största del på att tilläggsbeloppen, som beslutats av BUN:s arbetsutskott, fördelas med interna ersättningar efter besluten till förskole-/rektorsområdena. Kostnaderna har enbart varit budgeterade centralt medan intäkterna och personalkostnaderna på varje område inte har varit budgeterade.

Intäkterna ligger i nivå med 2011 års bokslut medan kostnaderna har ökat med cirka 14 miljoner kr, vilket motsvarar 2,9 %. Den största kostnadsökning ligger i grundbeloppen till fristående förskolor och skolor, som har ökat med 8,4 miljoner kronor. Kostnadsökningen beror på fler barn och elever

i fristående förskolor, grundskolor och fritidshem, ökad vistelsetid i förskolan samt uppräknig av grundbeloppen. Sektorns personalkostnader ökade med 2,81 %, vilket är lägre än vad löneökningstakten har varit mellan 2011 och 2012.

Av underskottet exklusive gymnasieskolan på -4 697 tkr svarar skol- och förskoleområdena för -3 500 tkr. Nedan redovisas de områden med större negativa och positiva avvikelser.

Rektorsområde 1 (Lindvalla och Tjörnarps skola) redovisar ett underskott om -1 455 tkr. Lindvallas skolan har haft svårigheter att anpassa organisationen i rätt takt när skolan minskade med ytterligare en klass efter sommaren. Detta i kombination med den sänkta skolpengen till år 2012 orsakar underskottet. I Tjörnarps särskola var det 6 elever under vårterminen och 7 elever under höstterminen. Det har varit svårt att minska personalstaben när elevgruppen är liten. Ett antal elever har också slutat på Tjörnarps skola efter sommaren och under våren har det varit nödvändigt att sätta in en elevassistent, som det inte beviljats särskilt stöd för.

Ringsjöskolan, rektorsområde 3, har ett underskott på -779 tkr. Underskottet beror bland annat på att elevantalet under året inte har gett utrymme för en skolvärdstjänst. Det har dock setts som nödvändigt att behålla tjänsten för att kunna hålla en fortsatt god kvalitet i verksamheten. Under hösten har man varit tvungen att extrabesätta ett par lärartjänster. Skolan har också haft elevstödsåtgärder som inte har varit finansierade.

Rektorsområde 6 (Sätoftaskolan årskurs 4–9) har ett underskott på -504 tkr. I årskurs 4 slutade 10 stycken grundskoleelever på skolan inför vårterminen 2012, vilket har inneburit lägre ersättning i form av skolpeng. Personalstaben har inte minskat i samma utsträckning som minskningen av elevantalet. I särskolan har det varit 9 elever under våren och 6 elever under höstterminen. Skolan har haft svårigheter att minska personalstaben i särskolan ytterligare när elevantalet är lågt.

Underskott finns även i förskoleområde 1 (bl.a. Skeppsklockans förskola) på -337 tkr och förskoleområde 3 (bl.a. Holma förskola) på -906 tkr. Underskotten beror på att vissa förskoleenheter inom områdena har haft lediga platser under hösten, vilket har medfört lägre intäkter. Från och med juli månad har dessutom BUN justerat kategorierna för förskolepengen till lägre nivåer. Detta medför också lägre intäkter för förskoleområdena i form av förskolepeng. Personalkostnadsnivån har inte anpassats tillräckligt till intäktsnivån.

Förskoleområde 2 har däremot ett överskott (+307 tkr). Områdets stora förskoleenheter, Midgård och Prästkragen, har haft många inskrivna barn under hela året. Vistelsetiden har dessutom varit hög. Detta medför höga intäkter i form av förskolepeng som inte har utnyttjats fyllt ut. Även Förskole-/Rektorsområde 4 (Sätoftas förskolor och årskurs F-3) redovisar ett överskott (+208 tkr). Överskottet är hänförligt till fritidshemmen som har haft lägre personalkostnader än vad fritidshemspengen har genererat i intäkter.

Övriga större avvikelser som påverkar utfallet negativt är ökade IT-kostnader till Unikom (-359 tkr), ökade städkostnader (främst för Sätoftaskolan) till HFAB (-294 tkr) samt högre kostnader för markskötsel vid sektorns enheter (-372 tkr). En högre andel elever i fristående och andra kommuners grundskolor bidrar också till underskottet. Detta eftersom de fasta kostnaderna (främst lokaler, stödresurser, ledning och administration) i den kommunala verksamheten inte kan anpassas omgående vid färre elever.

Totalt för gymnasieskolan redovisas ett underskott om -1 183 tkr. Underskottet för köp av gymnasieplatser från andra kommuner och fristående gymnasieskolor uppgår till -1 400 tkr. Underskottet är hänförligt till högre genomsnittspriser än vad som gymnasieramen gav utrymmen till att budgetera. För kommunens eget introduktionsprogram finns ett överskott på 216 tkr. Anledningen till överskottet är att personalkostnaden har kunnat hållas nere eftersom ingen elev har behövt utbildning i praktiska och estetiska ämnen under hösten.

Framtid

Närmast ska verksamheterna åtgärda de brister som internkontroll och Skolinspektionens tillsyn påvisat.

Huvudmannen ska även revidera kvalitet- och utvecklingsprogrammet samt fortsätta arbetet med att skapa ett processororienterat kvalitetsarbete som genomsyrar alla verksamheter.

Uppföljning av granskade verksamheter samt genomförande av internkontroll i förskolorna fortsätter på huvudmannanivå.

Verksamheterna har påpekat ett behov av utbyggd trådlös IKT-infrastruktur (IKT, informations- och kommunikationsteknik). En kartläggning av samtliga verksamheters IKT-kompetens och IKT-tillgång har gjorts men behöver kompletteras. Ökad tillgång till IKT är nödvändig för att uppfylla styrdokumentens krav samt vara en tidsenlig utbildningsverksamhet som skapar förutsättningar för eleverna att möta framtiden. IKT-fortbildning för förskolepedagoger genomförs med start i februari 2013.

Sektorns påbörjade forskningsprojekt för ökad inkludering kommer att pågå under minst tre år.

Socialnämnden

Årets händelser

Driftsredovisning, tkr

	Bokslut 2010	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Budget 2012
Intäkter	67 290	62 980	62 633	62 303
Kostnader	-278 719	-289 202	-288 296	-279 967
Driftnetto	-211 429	-226 222	-225 663	-217 664
Budgetavvikelse	-5 972	-12 764	-7 999	

Kommunstyrelsen beslutade på våren att en genomlysning av organisationen i social sektor. Syftet var att se över sektorns inre arbete för att ge personalen optimala möjligheter att arbeta med hög kvalitet på ett kostnadseffektivt sätt. Olika förändringsprocesser har vid sidan om ordinarie arbete pågått under året med denna målsättning. Inom äldreomsorg (ÄO) och omsorg till personer med funktionsnedsättning (OF) har i avsikt att tydliggöra insatser, ansvar och höja kvalitén, system för prestationsbaserad budget inom hemtjänst och särskilt boende förberetts. Genomgång av olika av olika processer och flöden i organisationen som inneburit förändringar har gjorts och kommer att pågå under nästa år.

Ett framgångsrikt arbete med hemtagningsteam vid hemgång från sjukhus och ett bra stöd i egna hemmet av hemtjänsten har resulterat i en minskad efterfrågan av särskilda boenden. En reduktion av boendeplatser kommer därför att ske under 2013. Socialnämnden har också tagit beslut om införande av LOV(lagen om valfrihet) i hemtjänsten inom service och omvårdnad som beräknas träda ikraft nästa år. Personer med funktionsnedsättningar som kräver särskilda omvårdnadsinsatser har inneburit externa placeringar som medfört ökade kostnader.

Inom individ och familjeomsorgen (IFO) har det av FINSAM-finansierade projektet utvägen för personer som uppburit försörjningsstöd under längre tid, beviljats ytterligare ett år. Projektet har visat bra resultat och nästa steg är att ytterligare tydliggöra arbetsmetodik inför framtiden. Projektet följs av forskare från högskolan.

Andelen anmälningar som rör familjevåld och brott mot barn ökar även i år. Fler kvinnor är i behov av akut eller skyddat boende på grund av våld i nära relationer. En familjebehandlare anställdes under året för att möta dessa behov.

Insatser i samband med gängrelaterat våld har gjorts tillsammans med skolan och polisen i syfte att engagera föräldrar och anhöriga. Dessa kommer att pågå även nästkommande år. Överföring av måltidsverksamheten till barn och utbildningsnämnden gjordes i samband med årsskiftet.

Önskad sysselsättning har införts för månadsanställda inom vård och omsorg vilket ger våra anställda större valmöjlighet och är också ur personalrekryteringssynpunkt en fördel. Det har också inneburit en minskning av antalet timanställda som Långsiktigt ger verksamheten en bättre kontinuitet.

Balanserat styrkort 2012

Höors kommuns socialtjänst vision

Medborgaren är den naturliga kunskapsparten i det vardagliga mötet med socialtjänsten. Med en aktiv dialog och medarbetare som med stolthet arbetar i verksamheten säkerställs en god kvalitet. Vi beaktas därför som en viktig aktör inom samhällsplaneringen.

Strategier

- Vi ska arbeta förebyggande, funktionsstödande, rehabiliterande och målstyrt
- Genom att våra möten med medborgarna vilar på begreppen meningsfullhet, hanterbarhet och begriplighet möjliggör vi en känsla av sammanhang (KASAM).
- Medarbetare och ledare inom social sektor arbetar ständigt för att utveckla det hälsobefrämjande (salutogena) förhållningssättet.
- Vi ska kontinuerligt följa upp/utvärdera.

Finansiellt

- Måluppfyllelse både verksamhetsmässigt och ekonomiskt
-

Höorsbo

- Brukarinflytande med en effektiv och utvecklande medborgardialog
-

- Rättssäkert
-

- God samhällsplanering
-

- Ett empatiskt bemötande
-

 = Målet är uppfyllt

 = Målet bedöms vara uppfyllt

 = Målet är inte uppfyllt

Process

- Utveckla det interna arbetssättet
-

- Använda frivilligkrafter i verksamheterna
-

- Flexibilitet och fantasi för att möta kommunmedborgarnas skiftande behov
-

- Tid för reflektion
-

Medarbetare

- Rätt kompetens
-

- En attraktiv arbetsgivare
-

- Möjlighet till heltid
-

- Gemensam värdegrund
-

Medborgarperspektiv

Under året har enkäter delats ut till medborgarna vid uppföljning av biståndsbeslut för äldreomsorg samt för personer med funktionshinder där medborgarna har kunnat svara på frågor om hur de upplever att sektorn arbetar utifrån sektorns egen värdegrund. Dessa har visat på ett övervägande positivt resultat.

I december presenterade Socialstyrelsen sin årliga brukarenkät inom äldreomsorgen. Medborgare som har insatser inom hemtjänst eller särskilt boende har fått svara på frågor om hur de upplever omsorgen. Resultatet för Höors kommuns del visar att medborgarna är missnöjda med en del områden, tex information, trygghet och sociala aktiviteter.

Antalet avvikelser inom hälso- och sjukvård har minskat i förhållande till föregående år. Fortfarande står läkemedelsavvikelser för den största delen av avvikelserna. Antalet allvarliga avvikelser har minskat. Klagomål på verksamheten har ökat. Antalet avvikelser inom SoL och LSS är oförändrat mot 2011. Antalet allvarliga avvikelser ligger dock på samma nivå som föregående år.

Processperspektiv

Sektorn har under året genomgått revisioner av en extern revisor för att se om ledningssystemet för kvalitet fortsatt lever upp till de krav som ISO 9001-standarde kräver. Resultatet av dessa revisioner har blivit en fortsatt certifiering. Önskad sysselsättningsgrad har under året etappvis införts inom äldreomsorgen och omsorgen för personer med funktionsnedsättning. Detta för att leva upp till socialnämndens mål om heltidstjänster inom vård och omsorg.

Medarbetarperspektiv

Sjukfrånvaron har för andra året i rad stigit i sektorn. All sjukfrånvaro, dvs både korttids- och långtidssjukfrånvaro har ökat från 5,09% till 7,08% 2012. Enbart korttidssjukfrånvaron har stigit från

2,40 % till 3,04 %. Störst ökning har skett inom äldreomsorgen samt omsorgen för personer med funktionsnedsättning, men inom samtliga sektorns verksamheter har sjukfrånvaron ökat. Införandet av Önskad sysselsättningsgrad kom med en förhoppning om att kostnaderna för övertid, mertid samt för timavlönade skulle minska. Kostnaderna för övertid och mertid är 782 tkr lägre (-30 %) än 2012. Kostnaderna för timavlönade har minskat med ca 3 mkr (-11 %).

Finansiellt perspektiv

Socialnämndens bokslut visar en negativ avvikelse på 7 999 tkr.

Ekonomi

Socialnämndens bokslut visar en negativ avvikelse på 7 999 tkr. Socialnämndens verksamheter är mycket personalintensiva och därmed är det framförallt personalkostnader som bidrar till socialnämndens negativa budgetavvikelse.

Inom äldreomsorgen(ÄO) är den dominerande orsaken till avvikelser i nämndens budget ökande personalkostnader. Nedläggning av ett våningsplan på Orupslund i april/maj och inte som planerat vid årets början orsakade omställningskostnader. Även neddragning av personal har bidragit till högre kostnader. Samtidigt har vi haft en lägre efterfrågan på boende men då de tomma platserna varit spridda har det varit svårt att minska personalen i motsvarande omfattning. Den lägre efterfrågan har också inneburit lägre intäkter i form av hyra och avgifter. Kostnader för externa vårdplatser, Socialtjänstlagen (SoL), har varit högre än budgeterat, då nya platser tillkommit. Inom hemtjänsten har man utökat tjänstgöringsgraden sedan augusti på grund av ökad arbetsbelastning. Hemtjänsten har även fått ett omfattande hälso- och sjukvårdsuppdrag, vilket inneburit att personalbehovet ökat ytterligare.

Verksamheten för personlig assistans, LSS & LASS, visar ett budgetöverskridande. I nytillkomna LASS-ärenden betalar kommunen de 20 första timmarna i resterande del betalas av försäkringskassan. Brist på vikarier och speciella fall har lett till högre behov av personal. Underskottet gällande LASS-ärenden grundar sig generellt på utförda Soltimmar hos tre medborgare som är över 65 år och som OF, omsorgen kring personer med funktionsnedsättning, tar kostnaden för. Korttidsvistelsen, OF, har också haft större personalbehov på grund av nya ärenden vilket lett till ett budgetöverskridande. Underskottet i Gruppboendet, OF beror framförallt på ett personalutköp samt höjd dygnskostnad för köpta platser inom LSS. Inom socialpsykiatrin har man också varit tvungen att köpa fler externa platser än budgeterat då behov uppstått under året.

Utfallet för övertidsersättning och lön till timanställda inom Hälso- och sjukvårdsverksamheten blev högre än budgeterat och beror på att det sommartid varit stora svårigheter att rekrytera sjuksköterskor. Inköp av tekniska hjälpmedel och en hög kapitalkostnad bidrar också till att avvikelsen ökar.

Utgifterna för Åtorps ungdomsboende eftersöks hos Migrationsverket, vars handläggningstid överstiger ett år. År 2011 avslogs begäran om ersättning för en ungdom och denna avvikelse följde med in i år 2012.

Verksamheten Ekonomiskt bistånd överskrider sin budget med 474 tkr. Det är framförallt utebliven ersättning från Migrationsverket, flyktingschablon, som bidrar till avvikelsen.

Framtid

Det närmaste året är följande åtgärder planerade:

- En neddragning av antalet boendeplatser inom äldreomsorgen.
- Införande av prestationsbaserad budget.
- Införande av LOV i servicetjänster och omvårdnad i hemtjänsten.
- Riktlinjer för trygghetsboende i Höör och att trygghetsboende startas på Kungshällan.
- Start av gruppboende inom OF för att kunna erbjuda hemmaplanslösningar som alternativ till externa placeringar.
- Anslutning till Barnhuset för snabbare handläggning och samordning samt tillgång till kristöd för barn och föräldrar.
- Fortsatt översyn av interna processer för ökad effektivitet och samarbete inom förvaltning och externa aktörer som primärvård och specialistsjukvård.

Följande förutsedda händelser är det idag svårt att såväl verksamhetsmässigt som ekonomiskt bedöma konsekvenserna av:

- Genomgång av Socialstyrelsens nya föreskrift för bemanningen inom demensvården som träder i kraft 2014.
- Överföring av betalningsansvar till kommunen av personer som bor på privata vårdboenden kan få stora ekonomiska konsekvenser. Ärende är uppe för avgörande i högre rättsinstanser som kan få prejudicerande verkan för framtiden.

Miljö- och byggnadsnämnden

Årets händelser

Driftsredovisning, tkr

	Bokslut 2010	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Budget 2012
Intäkter	3 830	3 207	3 739	3 900
Kostnader	-6 661	-6 740	-7 103	-7 289
Driftnetto	-2 831	-3 533	-3 364	-3 389
Budgetavvikelse	229	-423	25	

Sektorn fick under våren 2012 en ny chef. Ett arbete med att lösa en del allvarliga arbetsmiljöproblem inleddes.

I syfte att minska trycket på den överbelastade byggavdelningen har ett antal åtgärder vidtagits. Bland annat har ett arbete med att digitalisera hanteringen av bygglov påbörjats för att modernisera arbetet och förenkla administrationen. En ny tjänst som assistent på byggavdelningen har också inrättats. Handläggningstiden för bygglov har minskat.

En ny typ av verksamhetsplanering på miljösidan har införts i syfte att öka tydligheten i arbetsfördelningen.

Sektorns kvalitetssystem (enligt ISO 9000) har under hösten 2012 på ett föredömligt sätt blivit omcertifierat.

Mål och måluppfyllelse

Målet bedöms delvis vara uppfyllt

Miljö- och byggnadsnämnden ska ha ett tillsynsarbete som uppfyller de statliga miljökvalitetsmålen och därmed bidra till att miljön i Höörs kommun upplevs som hållbar och säker.

Målet bedöms delvis vara uppfyllt.

Målsättningen uppfylls delvis då en av inspektörerna varit sjukskriven under längre tid för att senare lämna organisationen. Eftersom antalet inspektörer är litet blir sektorn känslig för denna typ av frånvaro varvid antalet inspektioner minskar kraftigt.

Målet bedöms delvis vara uppfyllt

Nämnd och myndighetsarbetet inom Miljö- och byggnadsnämnden ska vara serviceinriktat och präglas av ett högt kvalitetstänkande.

Målet bedöms delvis vara uppfyllt.

Handläggningstiden för bygglovsansökningar har under året minskat kraftigt, dock har målet om högst tio veckors handläggning inte nåtts. Genomsnittet är nu cirka sju veckor och medianen är cirka sex veckor.

Målet är uppfyllt

Byggnadskulturen i Höörs kommun ska både understödja ett bevarande och ett modernt samhällsbyggande som tillgodoser Höörs speciella karaktär.

Målet är uppfyllt.

Ett kulturmiljöprogram har tagits fram under året. Bevarandefrågorna är viktiga för nämnden.

Ekonomi

Kostnaderna har totalt sett under året varit något lägre än budgeterat. Intäkterna på miljösidan blev också något lägre än budgeterat medan intäkterna på byggsidan blev något högre. Sammantaget innebär detta att nämnden under 2012 hållit sin budget och fått ett litet överskott på cirka 25 000 kronor.

Framtid

Miljö- och byggnadsnämnden kommer under 2013 att fortsätta sitt arbete med att effektivisera verksamheten. Detta kommer att ske bl.a. genom att fortsätta arbetet med att digitalisera ärendehanteringen.

En speciell satsning på mätning av bekämpningsmedelsrester i vissa enskilda vattentäkter kommer att utföras. Detta kommer att ge myndigheten underlag för att bedöma behov av eventuella skyddsåtgärder.

Nämnden har med början årsskiftet 2012/2013 tagit över ansvaret för handläggning av bostadsanpassningsbidrag.

Under 2013 kommer nämnden att se över taxesystemet gällande miljötillsynen.

Nyckeltal

Nyckeltal, tkr	Bokslut	Bokslut	Bokslut	Budget
	2010	2011	2012	2012
Avgiftstäckning byggenhet	59,4	50,0	72,9	65,0
Avgiftstäckning miljöenhet	60,3	49,9	41,3	52,0
Personalkostnadernas andel av bruttobudgeten	75,0	77,0	78,1	71,0
Lokalkostnadernas andel av bruttobudgeten	6,3	7,1	8,1	8,3

Kommunala bolagen

Inledning

Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en samlad bild av kommunens totala ekonomiska ställning och åtaganden. Kommunens redovisningsprinciper är vägledande. I den sammanställda redovisningen har eliminering gjorts för interna mellanhavanden mellan kommunen och företagen och interna mellanhavande mellan företagen. Obeskattade reserver har räknats som eget kapital till 77,3 % och som avsättning till 22,7 %. För redovisningen används en proportionell konsolideringsmetod, som innebär att den andel som kommunen äger ingår i den sammanställda resultat- och balansräkningen samt finansieringsanalysen.

Den sammanställda redovisningen baseras på reviderade uppgifter avseende bolagen. De underlag som funnits tillgängliga vid upprättandet har använts för de olika avräkningarna.

Sammanställd redovisning

Företag	Ägarandel	Resultat mnr	Omsättn. mnr	Balansomslutn. mnr	Soliditet %
HFAB-koncernen	100 %	6,9 (3,9)	118,5 (116,8)	860,5 (877,7)	6,6 (5,7)
MERAB	22,5 %	4,1 (3,6)	84,4 (87,9)	115,7 (62,0)	30,0 (44,0)

Fotnot: Siffrorna inom parentes avser föregående år

I Höörs kommun ingår förutom kommunen också de övriga juridiska personer i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Med betydande inflytande menas att ägarandelen uppgår till minst 20 %. Denna regel bör dock ej utgöra en absolutgräns utan även företag där kommunen har mindre ägarandel eller mindre inflytande kan redovisas i sammanställningen. De juridiska personer som ingår är:

- Koncernen Höörs Fastighets AB
  - Höörs Fastighets AB, HFAB, moderbolag
  - Höörs Byggnads AB, HBAB, dotterbolag.
  - Höörs Industribyggnads AB, HIBAB, dotterbolag.
- Mellanskånes Renhållnings AB, MERAB.

Kommentar årets resultat

Det sammanlagda resultatet för året uppgår till 21,1 mnr. Det är främst det gynnsamma ränteläget som rått under 2012 som bidragit till det goda resultatet tillsammans med kommunens återbetalning av 2007 och 2008 års premier för avtalsgruppsförsäkring samt avgiftsbefrielseförsäkring om 11,2 mnr.

Mellanskånes Renhållnings AB

MERAB är ett av Eslöv, Höör och Hörby samägt bolag med uppgift att insamla och behandla avfall. Bolaget bildades 1981. Källsorteringssystemet Vått och Torrt – samtliga hushåll i regionen omfattas av systemet från hösten -93. Från våren 2003 sorteras det våta avfallet på Rönneholms avfallsanläggning i Stehag samt vid Stavröds avfallsanläggning i Hörby. Det torra avfallet har transporterats till SYSAV:s behandlingsanläggning i Malmö. Bolaget har en miljöpolicy som anger grundsynen och den övergripande inriktningen för miljöfrågorna. Företaget är ett miljöföretag och verksamheten är ett miljöarbete. Grundsynen är att sluta kretsloppen, använda naturens egna metoder och utnyttja resurserna. Miljömålen är dokumenterade i kommunernas avfallsplaner och MERAB:s intern kontroll.

Årets händelser

Allt inkommande avfall till Rönneholms avfallsanläggning transporteras efter vägning till sorteringsplattan på anläggningen. Avfallet sorteras maskinellt och delas upp i återvinningsmaterial, biologiskt avfall, brännbart avfall samt deponirest. Till Rönneholms avfallsanläggning transporteras också allt matavfall för upparbetning, vilket innebär rivning och skiktning av avfallet. Det biologiska avfallet behandlas på Rönneholms avfallsanläggning.

Tekniken för förbehandling av matavfall och annat biologiskt avfall har utvecklats under åren, vilket innebär en effektivare användning av maskinerna, ökande andel av förbehandlat biolo-

giskt avfall har sorterats ut från inkommande material. Detta har lämnats till Vrams Gunnarstorps biogasanläggning med ökad biogasproduktion som följd, vilket innebär tillvaratagande av lokala resurser; energi och näringsämnen, minskad användning av fossila fordons- och uppvärmningsbränslen, förbättrad lokal miljö, minskade koldioxidutsläpp.

Den maskinella sorteringen sker av allt inkommande avfall på Rönneholms avfallsanläggning. Med skotare, kross, trumsikt samt skruvpress har olika avfallsfraktioner såsom matavfall, brännbart avfall, industri- och grovavfall sorterats och delats upp i komposterbart, biologiskt slam, brännbart samt återvinnings- och deponimaterial, vilket innebär förbättrad behandlingsbarhet, ökad återvinning och energiutvinning samt minskad deponering.

Under året har två Stirling motorer installerats. Dessa motorer drivs av deponigasen och producerar ström och varmvatten. Detta ger miljöeffekter som minskat metangasutsläpp till atmosfären, omhändertagande av metangas och minimerade risker för gasläckage.

Villaabbonnenterna har under sommaren fått välja abonnemangsform för hushållsavfall. Anslutningsgraden till fyrfack var ca 70 %, under hösten har ytterligare 2-3 % tillkommit. Förväntningarna var ca 80 %. Förberedelser inför genomförandet av fastighetsnära insamling (fyrfack) har skett under året.

I samband med utskick av valblanketter till fyrfack ägde 14 informationsträffar rum. Kontinuerlig information ges i vårt nyhetsbrev 3-4 ggr/år b.l.a. gällande sortering av hushållsavfallet. MERAB:s informatörer informerar både hushåll och näringsliv löpande, vilket även detta bidrar till positiva miljöeffekter. Personal har under året erhållit utbildning och erfarenhetsutbyte via studiebesök och seminarier.

Informationskampanjer för att förbättra sorteringen och kvaliteten på matavfallet har genomförts. Målet är att samtliga hushåll ska sortera matavfallet i papperspåsar. MERAB tillhandahåller hållare och papperspåsar kostnadsfritt till samtliga hushåll. I samband med ny upphandling har ny taxa tagits fram.

Sjukfrånvarostatistik under 2012 har uppgått till 2,10 % (3,44 %)

Ekonomi

Årets resultat uppgick till 4,1 mnkr (3,6 mnkr). Höors kommuns andel är 0,9 mnkr.

Nyckeltal

Nyckeltal MERAB			
Avfallsmängder	2010	2011	2012
Antal ton	16 343	16 889	16 273
Kg/invånare	267	275	271
Antal abonnemang			
Veckohämtning	103	103	Ragns-Sells AB
14-dagars	20 536	20 731	Ragns-Sells AB
Sommarhämtning	1 009	972	Ragns-Sells AB
Latrinhämtning, helårs	11	8	7
Latrinhämtning, sommar	21	18	14

Höors Fastighets AB

Bolagskoncernen skall i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens (lokaliseringsprincip) regler främja bostadsförsörjningen i Höors kommun och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande samt tillhandahålla lokaler som tillgodoser behovet av varor och

tjänster. Bolaget skall tillgodose behovet av kommunala verksamhetslokaler, fullgöra de förvaltningsuppdrag fullmäktige kan ge bolaget samt i övrigt biträda kommunen i fastighetstekniska frågor. Verksamheten skall bedrivas enligt affärsmässiga principer. Bolagets fastigheter har vid utgången av 2012 ett sammanlagt bokfört värde om 375,3 mnkr (382,4 mnkr).

Årets händelser

Viktiga händelser

- Nya ägardirektiv.
- Verksamheten har flyttat till gemensamma lokaler på Björkgatan 54.
- Ny hemsida.
- Styrelsen föreslagit ägaren att fusionera dotterbolagen med moderbolaget.
- Ny kontoplan.
- Kompisbo, möjlighet för unga att dela lägenhet.

De lite större underhålls- och investeringsprojekten som har genomförts under året är:

• Veterinären 10	ombyggnation	6,2 mnkr
• Pumpen 21	tillbyggnad	3,4 mnkr
• Ugglan 1 och 2	fönsterbyte och balkongrenoveringar	2,5 mnkr
• Älvkullen	Tak- och fönsterbyte,	1,6 mnkr
• Storken 29	takbyte	1,3 mnkr
• Ringsjöskolan	totalrenovering hemkunskapen	1,1 mnkr
• Munkarps skola	ny värme mm	0,9 mnkr
• Veterinären 10	ny värme	0,9 mnkr
• Ringsjöskolan	uppdaterad styr- och regler	0,3 mnkr
• Sätotaskolan	ombyggnad personalrum	0,3 mnkr

Under 2012 har vi analyserat energiinventeringen och fördjupat utredningen i de fastigheter som har störst effektiviseringspotential. Analysen har utmynnat i att under våren 2013 kommer investeringar ske på Kungshällan och Åtorp. Under 2012 investerade vi bort olja som primärvärme. Munkarps skolan har byggt om från olja till luft/vattenvärmepump, Norra Rörumsskolan och Sunnängsskolan har konverterats från olja till pellets.

Arbetet med säkerhetsarbetet har fortsatt under 2012. Risk- och sårbarhetsanalysen har diskuterats på arbetsplatsträffar i enlighet med koncernens säkerhetspolicy. SBA (Systematiskt Brandskydds Arbete) genomförs i hela fastighetsbeståndet och ett datorstöd har köpts in och implementerats som stöd.

Vi strävar ständigt efter att utveckla organisationen och arbetsmetoder. Samarbete och samverkan är viktiga ledord. Arbetet med att skapa vi-känsla har fortsatt under året. I vår strävan efter att hela tiden bli bättre lyssnar vi på våra kunder och under året sände vi ut en enkät till våra lokalhyresgäster. Bland annat frågade vi hur man upplever kvaliteten på våra vaktmästartjänster och glädjande kan konstateras att våra kunder är nöjda.

Under 2012 har arbetet med att effektivisera våra processer fortsatt. Felanmälningsprocessen har analyserats och förändrats. Ronderingar har införts och beräknas ge en bättre kvalitet för våra hyresgäster då vi arbetar förebyggande, samt en effektivare förvaltning då planeringen av arbetsuppgifterna underlättas.

Våra kunder visade i hyresgästenkäten bland bostäderna att utemiljön är viktig. Under 2012 har skötselplaner tagits fram som reglerar frekvenser och kvalitet i trädgårdsskötseln. Även snöröjningsplaner har tagits fram. Utemiljön förbättras kontinuerligt. Under 2012 har vi glesat ur buskage, förnygrat häckar, fällt träd och rensat upp utmed husfasaderna.

Organisationsförändringen som genomfördes vid årsskiftet 2011/2012 där vi stärkte stadenheten med att vår städledare fick delegerat arbetsmiljöansvar har slagit mycket väl ut. Både i hyresgästenkäten och i medarbetarenkäten får vi höga betyg gällande stadenheten.

Alla städavtal som gick ut vid årsskiftet förnyades och dessutom har vi under 2012 ökat antalet städavtal. Ökningen av antalet kontrakterade kunder har kunnat ske utan ökning av personalstyrkan. Genom personalens engagemang och effektivare planering har städenheten kunnat förbättra sitt ekonomiska resultat.

Vår kostnad för en städtime har analyserats och lett till en marginell höjning av priset. Vi har jämfört vårt pris med andra på marknaden, både kommunala och privata aktörer och vi står oss mycket bra i den konkurrensen.

Under 2012 har vi också börjat med uppsökande verksamhet. Vi har haft en mängd kundbesök vilka har varit mycket uppskattat och lett till positiva effekter där vi kunnat sälja in fler stycktjänster så som storstädningar m.m. En städtjänstmanual håller just nu på att tas fram där både kund och städpersonal snabbt ska kunna se vad extra tjänster kostar.

Vi vill erbjuda våra kunder lokaler som svarar för verksamhetens olika behov och bostäder som svarar för den enskildes behov. Vårt främsta mål är att våra hyresgäster ska trivas med sitt nyttjande av våra fastigheter oavsett om det är som boende, sin arbetsplats eller som elev. Även om vi inte alltid kan tillgodose alla individuella behov arbetar vi ständigt med att bli bättre på vår service.

Mötet är kärnan i vår service. Att äga och förvalta fastigheter innebär långt mer än projektplaner och finansiering. Det innebär i allra högsta grad möten med människor. Varje möte är ett unikt tillfälle att lyssna in och förstå kundens tankar och synpunkter, för att kunna stå till tjänst och hjälpa till. Detta är själva kärnan i ett serviceyrke som vårt. För att bli ännu bättre genomför vi varje år kundenkäter.

Under hösten 2012 genomfördes en NKI (Nöjd Kund Index) hos våra lokalhyresgäster. Svarefrekvensen var 60 %. På det hela taget är våra lokalhyresgäster nöjda med oss som hyresvärd. Vårt NKI är 3,3 av 5 möjliga. De frågor som får högst betyg är läget av fastigheten, vilket är positivt eftersom läget är svårförbättrat. När man analyserar enkäten och väger in hyresgästerna prioriteringsordning kan vi se att kommunikation är en fråga som behöver prioriteras.

Vakanserna fortsätter att vara låga och vår uthyrningsgrad fortsätter att ligga över 98 %. Omflytningen har under 2012 minskat till 17 % (23 %).

Information är viktigt och ska vara kontinuerlig, tydlig och samtidigt definierad till en målgrupp. Vi använder oss av flera kanaler för att nå ut med information till våra hyresgäster. Hemsidan är mycket viktig i detta sammanhang. Under året har en ny hemsida lanserats. Hemsidan uppdaterats med aktuell information och innehåller funktioner för felanmälan och intresseanmälan för lägenhet/lokal. www.hoorfast.se.

För att kunna göra ägare, kunder och andra intressenter nöjda behöver vi vara duktiga inom många områden. En förutsättning för att lyckas är att medarbetarna trivs, utvecklas och tycker om att arbeta hos oss.

Vår målsättning är att vara en attraktiv arbetsgivare och för att bli det tror vi på:

- En god arbetsmiljö.
- Ett ledarskap som bygger på delaktighet och engagemang
- Att stimulera friskvård och goda vanor
- Att främja personlig/kompetensutveckling

Vid årsskiftet var vi 51 tillsvidareanställda varav 60,8 % kvinnor. Koncernens ledningsgrupp består av 20 % kvinnor. Medelåldern hos bolagets anställda uppgick till 49 år.

På årets personaldag arbetade vi med att förankra vår värdegrund för koncernen. Vår värdegrund som ska genomsyra allt vi gör.

Genom arbetsglädje och nytänkande är vi professionella och affärsmässiga

Arbetsglädje:

Vi vet att arbetsglädje och stolta medarbetare behövs för att nå riktigt bra resultat. Glädje skapas genom delaktighet, öppenhet, utvecklingsmöjligheter och ett tydligt uppdrag.

Nytänkande:

Vi är kreativa, nyfikna och omvärldsmedvetna samt i ständig utveckling. Tillsammans skapar vi innovativa lösningar genom unik kunskap, bred kompetens och stor erfarenhet.

Professionella:

Vi bemöter varandra, våra kunder och övriga med respekt och omtanke. Vi är kompetenta och serviceinriktade med helhetssyn.

Affärsmässiga:

Vi agerar alltid med så väl kundens som bolagets bästa för ögonen.

Kundnytta, vikten av lönsamhet och mitt eget värde var fokus på en kompetenssatsning vi genomförde under 2012 för städverksamheten. Heta arbeten, första hjälpen utbildning, motorsågs-certifikat och skyliftscertifikat är exempel på genomförda utbildningar under 2012. Dessutom gick ledningsgruppen en utbildning i internkontroll.

I och med nytt affärssystem har stora delar av personalen genomgått ett flertal utbildningar i systemet Incit Expand.

Under 2012 genomförde vi en medarbetarenkät med syfte att mäta medarbetarnas engagemang, välmående och uppfattning i olika frågor för att HFAB ska utvecklas och bli en ännu bättre arbetsplats. 74 % valde att svara på enkäten och vi fick ett medarbetarindex på hela 85 av 100.

Arbetsmiljön är viktig för att personalen ska trivas och vilja vara delaktiga i koncernens utveckling. Därför är det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) viktigt och i år har verktygen i form av policy dokument, riktlinjer och blanketter implementerats i organisationen fram för ett lyckat SAM.

Under 2012 har styrelsen antagit ett flertal styrdokument:

- Rese- och representationspolicy
- IT-policy
- Risk och sårbarhetsanalys
- Energistrategi

Ramupphandlingar för hantverksdisciplinerna byggservice, måleri, golv, ventilation, vs och el slutfördes och avtalades under våren 2012. I samarbete med Höörs kommun har bland annat drivmedel upphandlats. I och med vårt medlemskap i HBV har bland annat järnvaror upphandlats. Alla våra större investeringar och underhållsåtgärder har upphandlats i enlighet med LOU och annonserats på www.opic.com

HFABs hyror höjdes den 1 januari med 50 % av KPI, enligt gällande hyresavtal. HFAB har i stort sett 100 % uthyrt om man bortser för korttidsvakans som uppstår vid omflyttningar.

Vi har under 2012 internt och översiktligt värderat vårt fastighetsbestånd och då följt på marknadens accepterade avkastningskrav. Värderingen syftar till att bedöma fastighetsportföljens marknadsvärde, d.v.s. det mest sannolika priset vid en försäljning av koncernens fastigheter på en öppen och fri fastighetsmarknad vid en viss tidpunkt (2012-12-31). Vissa värden har stämts av med extern värdering.

Värdet har bedömts med stöd av kassaflödeskalkyl i vilken man genom simulering av framtida driftnetton analyserar och bedömer marknadens förväntningar av fastigheternas värde. Restvärdet bedöms genom så kallade evighetskapitaliseringen av sista årets driftnetto.

När det gäller koncernens nyproducerade fastighet kan det konstateras att kv. Mejeriet har svårt att bära sina produktionskostnader med rådande avkastningskrav. I år har ingen nedskrivning gjorts.

Vissa värden har stämts av mot gjorda försäljningar eller externa värderingar. Marknadsvärdet i koncernens fastighetsportfölj överstiger de bokförda värdena.

Ekonomi

Årets resultat uppgick till 5,3 mnkr (3,6 mnkr).

Resultatet beror främst på det gynnsamma ränteläge som rått under 2012 men också tack vare det arbete som gjorts i organisationen i form av nya rutiner och effektivare arbetssätt. Detta har lett till såväl lägre räntekostnader som lägre personalkostnader under 2012 i jämförelse med 2011. Kostnaderna för underhåll uppgår till 11,4 mnkr. Investeringarna uppgår till 8,9 mnkr.

Framtid

Ränteutvecklingen påverkar kraftigt koncernens långsiktiga resultat. Finansiering sker utifrån mål och risknivåer fastställda i koncernens finanspolicy. Turbulensen i världsekonomin har varit till vår fördel med fortsatt historiskt låga räntor under 2012.

Koncernen strävar efter att fördela finansieringen på flera kreditgivare. Den senaste tiden har emellertid Kommuninvest vid varje upphandlingstillfälle kunnat erbjuda den mest fördelaktiga finansieringen.

Vi hanterar ränterisken i låneportföljen med finansiella derivatinstrument. Ränte- och kapitalbindningstiden frikopplas därmed från de enskilda lånen och vi har möjlighet att, när som helst, ändra räntebindningstiden för att möta förändringar på räntemarknaden. Vi använder oss av ränteswapar för att åstadkomma en rimlig och väl avvägd ränterisk i skuldportföljen.

För att ta vara på det förmånliga ränteläget togs i koncernen under 2012 nya ränteswapar om totalt 153 mnkr. Vid årsskiftet var genomsnittliga räntebindningstiden 6,31 år (ink ränteswapar). Med den finansiering koncernen nu har, har vi förutsättningar att leverera ett stabilt finansnetto oavsett ränteutvecklingen. Höors kommun lämnar kommunal borgen till våra lån. Avgift utgår med 40 räntepunkter per år.

Höors Fastighets ABs verksamhet och ekonomi påverkas av förändringar i omvärlden. Detta gäller såväl makroekonomiska som regionala faktorer samt politiska förändringar. När det gäller risker har vi identifierat följande områden:

- Hyresutveckling
- Vakanser i beståndet
- Ränterisk
- Driftkostnadsutveckling
- Investerings- och underhållsbehov
- Nedskrivningsbehov i nyproduktionen

Vår framtida utmaning består i att lyckas hålla intäkter, hyresförluster, driftskostnader, underhålls- och investeringsbehov samt räntekostnader på en kontrollerad och rimlig nivå.

Höors Fastighets AB behöver höja hyran varje år för att kunna förbättra, utveckla samt underhålla fastigheterna på ett professionellt sätt. Hyresnivån på kommunala verksamhetslokaler är reglerat i ett 25 årigt hyresavtal med ett 70 % index. Det återstår 21 år av kontraktslängden.

Räntekostnaderna är en av de största kostnadsposterna. För närvarande är räntan på en mycket låg nivå men över tid kommer den att gå upp. För att hålla räntekostnaderna på en jämn och kontrollerad nivå arbetar vi med derivatinstrument i enlighet med vår finanspolicy. Koncernen följer kapital- och räntemarknadens utveckling aktivt för att undvika att hamna i en dålig position framöver.

Driftkostnader så som värme, VA och renhållning har vi svårt att påverka. 2012 års driftsbudget var stram och taxehöjningar ska inte leda till kostnadsökningar utan ska mötas med effektiviseringar.

Det är av stor vikt att drifkostnaderna kan hållas och om möjligt minskas för att på så sätt successivt öka underhållsvolymen. Detta för att säkerställa och förbättra fastighetsbeståndets skick genom fastighetsbevarande underhåll. Merparten av fastighetsbeståndet är äldre än 30 år vilket innebär att det till viss del nu men framför allt framöver finns ett behov av underhåll och investering i dessa fastigheter. Detta kommer att anstränga vår ekonomi och generera ett behov av hyreshöjningar.

Utöver ovanstående är det av största vikt att koncernen genererar vinst så att Höörs Fastighets AB kan utveckla kommunens behov av hyresbostäder också genom nyproduktion.

Årets resultat är bra och förväntas tack vare de låga räntenivåerna och organisationens flexibilitet kunna upprepas 2013.

Det ekonomiska läget i världen påverkar oss mycket. Med koncernens höga belåning är vi väldigt räntekänsliga vilket gör att vi måste fortsätta arbeta aktivt med vår lånestock och nyttja de finansiella instrument som vår finanspolicy tillåter.

Fortsatt hög efterfrågan på bostäder och i stort sett inga vakanser ger oss anledning att se ljus på intäktsidan. Uthyrningsläget avseende lokaler har under 2012 blivit tuffare på grund av lågkonjunkturen. Tyvärr ser det inte ut att ljusna under 2013.

Vi startar 2013 med nytt affärssystem vilket kommer ge oss en mycket bättre möjlighet till att följa upp ekonomin på fastighetsnivå och arbeta fram strategier för vårt fastighetsägande framöver. Arbetet med långsiktiga underhållsplaner fortskrider och förväntas bli klart under 2013.

Arbetet med energieffektiviseringar kommer att fortsätta och intensifieras under 2013 där minskad energianvändning ska möta kostnadsökningarna på energi.

Dialogen med våra kunder är av största vikt för vår framgång som koncern och som aktiv part på Höörs fastighetsmarknad utifrån vår ägares intentioner. Därför kommer vi fortsätta med kundenkäter och pröva kundbesök.

Koncernen har arbetat mycket med sin organisation, struktur och rutiner och det arbetet kommer fortsätta även under 2013. Förhoppningsvis kommer ägaren att tillstyrka styrelsens förslag till fusion av bolagen, vilket skulle gynna vår möjlighet att leva upp till ägarens förväntningar, stärka vår identitet samt effektivisera vår administration. Vidare ska affärsplanen med dess mål och värderingar hållas levande och vara känt i hela organisationen med fokus på kunden.

Det finns en stark framtidstro i Höörs kommun och vi vill och kommer vara en aktiv part i utvecklingen. Ett flertal projekt finns i diskussion och planfasen. Både gällande bostäder och kommunala verksamhetslokaler så som förskolor och LSS-boenden.

Höörs Byggnads AB

Höörs Byggnads AB är kommunens allmännyttiga bostadsföretag bildat 1964 med Höörs kommun som verksamhetsområde. Kommunens fastighetsbolag Höörs Fastighets AB äger samtliga aktier i bolaget. Fastigheter och mark har på bokslutsdagen 2012-12-31 ett sammanlagt bokfört värde på 319,3 mnkr (324,5 mnkr).

Årets händelser

Viktiga händelser:

- Nya ägardirektiv
- Koncernens styrelse förslår en fusion av koncernen och dess två dotterbolag
- Ny hemsida
- Ny kontoplan
- Införandet av kompisbo

Kostnaderna för reparationer och underhåll uppgår till 7,1 mnkr. Årets investeringar uppgår till 0,8 mnkr.

De lite större reparation-, investering- och underhållsprojekten som har genomförts under året är:

• Ugglan 1 och 2	fönsterbyte och balkongrenovering	2,5 mnkr
• Storken 29	takbyte	1,3 mnkr

HBAB är med i Skåneinitiativet, vilket innebär att vi ska till 2016 spara 20 % värmeenergi, el och vatten utifrån 2007 års förbrukning. Detta är en stimulerande uppgift som kommer kräva mycket av oss alla i stort som i smått. Under 2012 har vi analyserat inventeringen av våra fastigheter och fördjupat utredningen i de fastigheter som har störst effektiviseringspotential. Analysen har utmynnat i att under våren 2013 kommer investeringar ske på Kungshällan och Åtorp.

Arbetet med säkerhetsarbetet har fortsatt under 2012. Risk- och sårbarhetsanalysen har diskuterats på arbetsplatsträffar i enlighet med koncernens säkerhetspolicy. SBA (Systematiskt Brandskydds Arbete) genomförs i hela fastighetsbeståndet och ett datorstöd har köpts in och implementerats som stöd.

Vi strävar ständigt efter att utveckla organisationen och arbetsmetoder. Samarbete och samverkan är viktiga ledord. Arbetet med att skapa vi-känsla har fortsatt under året. I vår strävan efter att hela tiden bli bättre lyssnar vi på våra kunder och under året sände vi en enkät till våra lokalyresgäster. Bland annat frågade vi hur man upplever kvaliteten på våra vaktmästartjänster och glädjande kan konstateras att våra kunder är nöjda. Under 2012 har arbetet med att effektivisera våra processer fortsatt. Felanmälningsprocessen har analyserats och förändrats. Ronderingar har införts och beräknas ge en bättre kvalitet för våra hyresgäster då vi arbetar förebyggande samt en effektivare förvaltning då planeringen av arbetsuppgifterna underlättas. Våra kunder visade i hyresgästenkäten bland bostäderna att utemiljön är viktig. Under 2012 har skötselplaner tagits fram som reglerar frekvenser och kvalitet i trädgårdsskötseln. Även snöröjningsplaner har tagits fram. Utemiljön förbättras kontinuerligt. Under 2012 har vi glesat ur buskage, förnygrat häckar, fällt träd och rensat upp utmed husfasaderna.

Vakanserna fortsätter att vara låga och vår uthyrningsgrad fortsätter att ligga över 98 %. Omflyttningen har under 2012 minskat till 17 % (23 %). Av omflyttningarna är 20 % hyresgäster som byter lägenhet inom vårt bestånd. Vi har i stort sett 100 % uthyrt om man bortser för korttidsvakans som uppstår vid omflyttningar.

Vi kan ofta erbjuda sökande en god bostad i rimlig tid. Däremot kan vi inte alltid göra det i de områden eller till de hyresnivåer som är mest efterfrågade. Nästan hälften av våra lägenheter är 2:or vilket också är den mest efterfrågade storleken.

Information är viktigt och ska vara kontinuerlig, tydlig och samtidigt definierad till en målgrupp. Vi använder oss av flera kanaler för att nå ut med information till våra hyresgäster. Hemsidan är mycket viktig i detta sammanhang. Under året har en ny hemsida lanserats. Hemsidan uppdaterats med aktuell information och funktioner för felanmälan och intresseanmälan för lägenhet/lokal. www.hoorfast.se.

Under 2012 har styrelsen antagit ett flertal styrdokument:

- Rese- och representationspolicy
- IT-policy
- Risk och sårbarhetsanalys
- Energistrategi

Ramupphandlingar för hantverksdisciplinerna byggservice, måleri, golv, ventilation och el slutfördes och avtalades under våren 2012. I samarbete med Höörs kommun har bland annat drivmedel upphandlats. I och med vårt medlemskap i HBV har bland annat järnvaror upphandlats. Alla våra större investeringar och underhållsåtgärder har upphandlats i enlighet med LOU och annonserats på www.opic.com.

Hyrona för bostäderna höjdes 1 april med 2,43 % efter hyresförhandlingar med hyresgästföreningen lokalernas hyror höjdes med index i enlighet med gällande avtal.

Höör Hallaröd 8:4 såldes 2/4 för 635 000 kr, reavinst på 27 148 kr.

Ekonomi

Årets resultat uppgick till 1,6 mnkr (-0,1 mnkr).

Resultatet för bolaget före bokslutsdispositioner och skatt blev en förlust på 0,1 mnkr, 1,0 mnkr sämre än budget. Det negativa resultatet beror främst på att takbytet på Storken 29 fick på grund av vattenskador tidigare läggas (i förhållande till underhållsplan) till en kostnad av ca 1,3 mnkr.

Soliditeten i bolaget har förbättrats och uppgår per 2012-12-31 till 8,2 %. Förbättringen beror på att bolaget erhållit koncernbidrag från Höörs Fastighets AB på 3,0 mnkr samt minskning av uppskjuten skatt med 0,9 MSEK.

Ränteutvecklingen påverkar vårt resultat. Finansiering sker utifrån mål och risknivåer fastställda i koncernens finanspolicy. I början av året trodde alla på högre räntor till hösten vilket sen visade sig fel. Turbulensen i världsekonomin har varit till vår fördel med historiskt låga räntor.

Bolaget strävar efter att fördela finansieringen på flera kreditgivare. Den senaste tiden har emellertid Kommuninvest vid varje upphandlingstillfälle kunnat erbjuda den mest fördelaktiga finansieringen.

Vi har under senare tid valt att lägga en större del av lånen till rörlig ränta/korta bindningstider och hanterar ränterisken i låneportföljen med finansiella derivatinstrument. Ränte- och kapitalbindningstiden frikopplas därmed från de enskilda lånen och vi har möjlighet att, när som helst, ändra räntebindningstiden för att möta förändringar på räntemarknaden. Vi använder oss av ränteswapar för att åstadkomma en rimlig och väl avvägd ränterisk i skuldportföljen.

För att ta vara på det förmånliga ränteläget togs under 2012 2 st nya ränteswapar om totalt 60 mnkr. Periodiseringen av ett swapkontrakt som stängts i förtid, 2011, om totalt 40 mnkr påverkar årets resultat positivt med 1,1 mnkr. Vid årsskiftet var den genomsnittliga räntebindningstiden 6,7 år. Med den finansiering bolaget nu har, har vi förutsättningar för att leverera ett stabilt finansnetto oavsett ränteutvecklingen de närmaste åren. Höörs kommun lämnar kommunalborgen till våra lån. Avgift utgår med 40 räntepunkter per år.

Vi har under 2012 internt och översiktligt värderat vårt fastighetsbestånd och då följt på marknadens accepterade avkastningskrav. Värderingen syftar till att bedöma fastighetsportföljens marknadsvärde, det vill säga det mest sannolika priset vid en försäljning av bolagets fastigheter på en öppen och fri fastighetsmarknad vid en viss tidpunkt (2012-12-31). Vissa värden har stämts av med extern värdering.

Värdet har bedömts med stöd av kassaflödeskalkyl i vilken man genom simulering av framtida driftnetton analyserar och bedömer marknadens förväntningar av fastigheternas värde. Restvärdet bedöms genom så kallade evighetskapitaliseringen av sista årets driftnetto.

När det gäller bolagets nyproducerade fastighet kan konstateras att kv. Mejeriet har svårt att bära sina produktionskostnader med rådande avkastningskrav.

Marknadsvärdet i fastighetsportföljen överstiger det bokförda värdet.

Framtid

Höors Byggnads ABs verksamhet och ekonomi påverkas av förändringar i omvärlden. Detta gäller såväl makroekonomiska som regionala faktorer samt politiska förändringar. När det gäller risker har vi identifierat följande områden:

- Hyresutveckling
- Vakanser i beståndet
- Ränterisk
- Driftkostnadsutveckling
- Investerings- och underhållsbehov
- Nedskrivning i nyproduktionen

Vår framtida utmaning består i att lyckas hålla intäkter, hyresförluster, driftkostnader, underhålls- och investeringsbehov samt räntekostnader på en kontrollerad och rimlig nivå.

Vi behöver höja hyran varje år för att kunna förbättra, utveckla samt underhålla fastigheterna på ett professionellt sätt. Hyran bestäms årligen efter förhandling mellan representanter från Höors Byggnads AB och Hyresgästföreningen. Hyresökningen är relaterad till det kommande årets förväntade prisökningar, driftkostnader samt det planerade underhållet.

Höör är en tillväxtkommun och som en del av Öresundsregionen bedöms vakanser på bostäder framöver vara obefintliga.

Räntekostnaderna är en av de största kostnadsposterna. För närvarande är räntan på en mycket låg nivå men över tid kommer den att gå upp. För att hålla räntekostnaderna på en jämn och kontrollerad nivå arbetar vi med derivatinstrument i enlighet med vår finanspolicy. Bolaget följer kapital- och räntemarknadens utveckling aktivt för att undvika att hamna i en dålig position framöver.

Driftkostnader så som värme, VA och renhållning har vi svårt att påverka. 2012 års driftsbudget var stram och taxehöjningar ska inte leda till kostnadsökningar utan ska mötas med effektiviseringar.

Det är av stor vikt att driftkostnaderna kan hållas och om möjligt minskas för att på så sätt succesivt öka underhållsvolymen. Detta för att säkerställa och förbättra fastighetsbeståndets skick genom fastighetsbevarande underhåll. Merparten av fastighetsbeståndet är äldre än 30 år vilket innebär att det till viss del nu men framför allt framöver finns ett behov av underhåll och investering i dessa fastigheter. Detta kommer att anstränga vår ekonomi och generera ett behov av hyreshöjningar.

Utöver ovanstående är det av största vikt att bolaget genererar vinst så att Höors Byggnads AB kan utveckla kommunens behov av hyresbostäder också genom nyproduktion.

Årets resultat är inte tillfredställande. Ålderstrukturen på fastigheterna i bolaget är sådan att låga resultat är vad man kan förvänta de närmsta åren. Styrelsen har beslutat att nyttja det utrymme som skapas på grund av de låga räntorna till att komma i kapp med det yttre underhållet. Dock har det nyproducerade fastighet kv Mejeriet svårt att bära sina produktionskostnader med rådande avkastningskrav.

Med bolagets relativt höga belåning är vi väldigt räntekänsliga vilket gör att vi måste fortsätta arbeta aktivt med vår lånestock och nyttja de finansiella instrument som vår finanspolicy tillåter.

Fortsatt hög efterfrågan på bostäder och i stort sett inga vakanser ger oss anledning att se ljusst på intäktsidan. Uthyrningsläget avseende lokaler har under 2012 blivit tuffare på grund av lågkonjunkturen. Tyvärr ser det inte ut att ljusna under 2013.

Vi startar 2013 med nytt affärssystem vilket kommer ge oss en mycket bättre möjlighet till att följa upp ekonomin på fastighetsnivå och arbeta fram strategier för vårt fastighetsägande framöver. Arbetet med långsiktiga underhållsplaner fortskrider och förväntas bli klart under 2013.

Arbetet med energieffektiviseringar kommer att fortsätta och intensifieras under 2013 där minskad energianvändning ska möta kostnadsökningarna på energi.

Dialogen med våra kunder är av största vikt för vår framgång som bolag och som aktiv part på Höørs fastighetsmarknad utifrån vår ägares intentioner. Därför kommer vi fortsätta med kundenkäter och prioritera kundbesök.

Koncernen har arbetat mycket med sin organisation, struktur och rutiner och det arbetet kommer fortsätta även under 2013. Förhoppningsvis kommer ägaren att tillstyrka styrelsens förslag till fusion av bolagen. Vilket skulle gynna vår möjlighet att leva upp till ägarens förväntningar, stärka vår identitet och effektivisera vår administration. Vidare ska affärsplanen med dess mål och värderingar hållas levande och vara känt i hela organisationen med fokus på kunden.

Det finns en stark framtidstro i Höørs kommun och vi vill och kommer vara en aktiv part i utvecklingen. Ett flertal bostadsprojekt finns i diskussion och planfasen.

Höørs Industribyggnads AB

Höørs Industribyggnads AB förvaltar egna och kommunala industrifastigheter. Bolaget medverkar vidare i olika etablerings- och näringslivsfrågor. Bolagets fastigheter har vid utgången av 2012 ett sammanlagt bokfört värde på 75,5 mnkr (72,3 mnkr).

Årets händelser

Verksamheten under året har omfattat förvaltning av bolagets fastigheter både ekonomiskt och tekniskt. I Brinken 1 har samtal med den största hyresgästen, Region Skåne, inletts om en höjning av hyran med början 2014 eftersom nuvarande hyresavtal löper ut den 31 december 2013. Höørs föreningsallians har sagt upp sin lokal till den 31 januari 2013. Två nya kontrakt med vårdverksamheten har tecknats.

Tillbyggnaden på Pumpen 21 har färdigställts under året.

I Veterinären 8 har hyreskontraktet med PEAB förlängts till 31 juni 2014.

I Veterinären 10 har under året byggts om för att samla verksamheten i HFAB under ett tak.

Ekonomi

Årets resultat uppgick till -0,3 mnkr (0,1 mnkr).

På bokslutsdagen fanns det 146 m² som inte var uthyrt i fastigheten Brinken 1.

Framtid

I Höör är det just nu överskott på lokaler och förväntas vara så under längre tid.

Foto: Staffan Olofsson

Redovisningsprinciper

Övergripande

Den kommunala redovisningen regleras av Kommunallagens kapitel åtta samt Lag om kommunal redovisning. Därutöver lämnar Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) rekommendationer för kommensektorns redovisning.

Anläggningstillgångar

Har i balansräkningen tagits upp till anskaffningsvärdet, utgift minus investeringsbidraget, med avdrag för planenliga avskrivningar.

Anslutningsavgifter

Redovisas enligt rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning.

Avskrivningstider

Avskrivningar av anläggningstillgångar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod, viss vägledning finns i Sveriges Kommuner och Landstings förslag till avskrivningstider.

Fakturor (utställda av Höors kommun)

Fakturor, utställda efter periodskiftet, har periodiserats till föregående period, om de avser en vara eller tjänst som Höors kommun levererat/utfört under den perioden.

Fastighetsavgift

Intäkter från fastighetsavgift baseras på SKL (Sveriges Kommuner och Landsting) bokslutsprognos (cirkulär 12:75). Intäkterna består av slutligt utfall av 2011 års fastighetsavgift samt prognos av 2012 års fastighetsavgift.

Kapitalkostnader

Avskrivning beräknas med olika procentsatser beroende på beräknad nyttjandeperiod. Anskaffningsvärden per den 31/12 2011 ligger till grund för avskrivningsbeloppens storlek 2012. Internränta för 2012 har beräknats med 5,5 % på bokförda värden den 31/12 2011. Samma principer gäller för all verksamhet, d v s både skatte- och avgiftsfinansierad.

Leasing

Den leasingverksamhet som finns är av typen operationell leasing.

Leverantörsskulder

Leverantörsfakturor, som inkommit efter 31 december, har periodiserats till föregående period, om de avser en vara eller tjänst som levererats/utförts under det året.

Pensionsskuld

Kommunens skuld till personalen har bokförts som en avsättning.

Personalomkostnadspålägg

- Anställda på kommunala avtal med pensionsförmåner 40,05 % (6,83 % avser pensionsåtaganden)
  - Förtroendevalda/uppdragstagare 32,84 %
- Pensionsskuldens ökning bokförs med ett procentuellt påslag på lönen.

Räntor (kostnads respektive intäktsräntor)

Räntor på lån samt ränteintäkter på likvida medel har periodiserats till den redovisningsperiod de avser.

Semesterskuld och okompenserad övertid

Kommunens skuld till personalen per 31 december har skuldbokförts som en kortfristig skuld.

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkterna baseras på SKL:s (Sveriges Kommuner och Landsting) decemberprognos i enlighet med RKR 4.2 Redovisning av skatteintäkter.

Statsbidrag

Statsbidrag som hör till en viss redovisningsperiod men inte flutit in före periodskiftet, har ford-ringsbokförts.

Begreppsförklaringar

Avskrivningar

Årlig värdeminskning av anläggningstillgångar där avskrivning sker utifrån förväntad nyttjandeperiod.

Balanslikviditet

Visar förhållandet i procent mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen per den 31 december samt hur kapitalet använts (tillgångar) och hur det har anskaffats (skulder, avsättningar och eget kapital).

Eget kapital

Skillnaden mellan tillgångar och skulder och avsättningar. Består av anläggningskapital (bundet kapital i anläggningar för stadigvarande bruk) och rörelsekapital (fritt kapital för framtida drifts- och investeringsändamål).

Finansiella intäkter

Intäkter som kommer från placerade medel, ex ränta på bankkonto och utlämnade lån.

Finansiella kostnader

Kostnader som kommer från upplåning, räntekostnader och pensionsskuld.

Finansnetto

Skillnaden mellan finansiella kostnader och intäkter.

Kassaflödesanalys

Beskriver hur kommunen fått in pengar under året och hur de använts.

Generella statsbidrag

Statsbidrag som inte är speciellt riktade till någon verksamhet.

Intern ränta

En kalkylmässig kostnad för det anläggningskapital som utnyttjas inom en viss verksamhet.

Kapitalkostnader

Samlingsbegrepp för planmässig avskrivning och intern ränta.

Kassalikviditet

Kassalikviditet är likviditeten i procent av kortfristiga skulder.

Kortfristiga

Skulder respektive fordringar som förfaller under det närmaste året.

Långfristiga

Skulder respektive fordringar som förfaller efter mer än ett år.

Nettoinvestering

Årets investeringsutgifter minus investeringsinkomster (exempelvis bidrag).

Nettokostnad

Driftskostnader inklusive avskrivningar efter avdrag för driftsbidrag, avgifter och ersättningar.

Periodisering

Fördelning av kostnader och intäkter till rätt redovisningsperioder.

Resultaträkning

Sammanfattar intäkter och kostnader samt visar årets förändring av det egna kapitalet.

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.

Skuldsättningsgrad

Talar i procent om förhållandet mellan skulder och totalt eget kapital.

Beräknas genom att dividera summa skulder med totalt eget kapital.

Soliditet

Beskriver i procent hur mycket av kommunens tillgångar som finansierats med egna medel.

Beräknas genom att dividera eget kapital med summan tillgångar.

Resultaträkning

Resultaträkning, mnkr

	Not	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Budget 2012
Verksamhetens intäkter	1	122,0	135,2	125,6
- därav realisationsvinster		0,0	0,0	0,0
- därav jämförelsestörande poster		0,0	11,2	0,0
Verksamhetens kostnader	2	-777,9	-797,5	-784,6
- därav jämförelsestörande poster		0,0	0,0	0,0
Av- och nedskrivningar	3	-13,3	-14,6	-16,8
Verksamhetens nettokostnader		-669,2	-676,9	-675,8
Skatteintäkter	4	532,0	557,1	544,3
Generella statsbidrag och utjämning	5	138,8	125,5	136,8
Finansiella intäkter	6	6,6	4,6	2,2
Finansiella kostnader	7	-2,0	-0,9	0,0
Resultat före extraordinära poster		6,2	9,4	7,5
Årets resultat		6,2	9,4	7,5

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys, mnkr

	Not	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Budget 2012
Den löpande verksamheten				
Årets resultat		6,2	9,4	7,5
Justering för av- och nedskrivningar		13,3	14,6	16,8
Justering för ianspråktaga avsättningar	8	6,5	0,4	7,1
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster		0,0	0,0	0,0
Justering för övriga likviditetspåverkande poster		0,0	0,0	0,0
Medel för verksamheten före förändring av rörelsekapital		26,0	24,4	31,4
Ökning(-)/Minskning(+) kortfristiga fordringar		-22,5	-2,5	13,6
Ökning(-)/Minskning(+) förråd mm		-0,5	-8,8	-17,5
Ökning(+)/Minskning(-) kortfristiga skulder		-34,2	-21,1	-5,2
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-31,2	-8,0	22,3
Investeringsverksamheten				
Investeringsutgifter	9	-71,4	-45,3	-54,2
Investeringsinkomster	10	8,1	7,1	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-63,3	-38,2	-54,2
Finansieringsverksamheten				
Förändring av låneskuld		0,0	0,0	0,0
Justering direkt mot eget kapital		0,0	0,0	0,0
Ökning(+)/Minskning(-) övriga långfristiga skulder		0,0	0,0	0,0
Ökning(-)/Minskning(+) långfristiga fordringar	11	2,2	2,8	2,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		2,2	2,8	2,0
Årets kassaflöde		-92,3	-43,4	-29,9
Likvida medel vid årets början		141,5	49,2	43,0
Likvida medel vid årets slut		49,2	5,8	13,1
		-92,3	-43,4	-29,9

Balansräkning

Balansräkning, mnkr

	Not	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Budget 2012
Tillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0
Materiella anläggningstillgångar		279,7	306,7	358,5
- därav mark, byggnader, tekn anläggningar	12	179,4	226,6	254,4
- därav pågående projekt	13	56,9	34,4	53,8
- därav maskiner och inventarier	14	43,4	45,7	50,3
Finansiella anläggningstillgångar	15	120,0	114,0	116,1
- därav pensionsförvaltning		60,8	57,6	0,0
Bidrag till infrastrukturell investering	16	1,9	1,8	
Summa anläggningstillgångar		401,6	422,5	474,6
Förråd mm	17	31,0	39,8	63,4
Kortfristiga fordringar	18	78,2	80,6	35,1
Kortfristiga placeringar	19	0,0	5,2	0,0
Kassa och bank	20	49,2	0,6	13,1
Summa omsättningstillgångar		158,4	126,2	111,6
Summa tillgångar		560,0	548,7	586,2
Eget kapital, avsättningar och skulder				
Eget kapital	21	402,0	411,4	415,9
- därav årets resultat		6,2	9,4	7,5
Avsatt till pensioner	22	10,1	10,5	9,7
Övriga avsättningar		0,0	0,0	0,0
Summa avsättningar		10,1	10,5	9,7
Långfristiga skulder		0,0	0,0	0,0
Kortfristiga skulder	23	147,9	126,8	160,6
Summa skulder		147,9	126,8	160,6
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		560,0	548,7	586,2
Ställda panter		Inga	Inga	Inga
Pensionsförpliktelser som ej upptagits i BR	24	72,8	70,5	64,0
Övriga ansvars- och borgensförbindelser	25	905,0	910,5	900,0
Beviljad checkräkningskredit		40,0	50,0	40,0

Noter

Noter, mnkr

	Not	Bokslut 2011	Bokslut 2012
Verksamhetens intäkter	1		
Driftsredovisningens intäkter		338,8	341,9
tillkommer realisationsvinster finansförvaltningen		1,5	2,0
jämförelsestörande post FORA återbetalning		0,0	11,2
övriga intäkter finansförvaltningen		0,1	0,0
avgår interna poster		-218,4	-219,9
Summa kommunens intäkter		122,0	135,2
Verksamhetens kostnader	2		
Driftsredovisningens kostnader		-1 012,0	-1 033,1
avgår beräknat PO-pensionspåslag		27,1	22,8
avgår kapitalkostnader		22,8	25,7
avgår övriga interna poster		218,4	219,9
Pensionskostnader inklusive löneskatt		-33,5	-29,5
Jämförelsestörande poster		0,0	0,0
Övriga kostnader finansförvaltningen		-0,7	-3,3
Summa kommunens kostnader		-777,9	-797,5
Avskrivningar enligt plan/Nedskrivningar	3		
Fastigheter och anläggningar		-6,6	-7,1
Inventarier och maskiner		-6,5	-7,5
* Nedskrivningar av anläggningar enligt KF § 22/2008		-0,2	0,0
		-13,3	-14,6
Skatteintäkter	4		
Preliminär kommunalskatt		518,6	550,0
Prognos slutlig kommunalskatt		11,2	7,0
Justeringspost föregående års prognos		2,2	0,1
		532,0	557,1
Generella statsbidrag och utjämningsbidrag	5		
Fastighetsavgift		26,6	28,4
Inkomstutjämningsbidrag		131,6	130,6
Kostnadsutjämningsavgift		-22,3	-25,7
Regleringsavgift/bidrag		15,8	7,6
Utjämningsavgift LSS		-12,9	-15,4
		138,8	125,5
Finansiella intäkter	6		
Räntor på likvida medel		3,3	0,9
Borgensavgift kommunala bolag		3,1	3,1
Utdelning aktier		0,0	0,4
Övriga finansiella intäkter		0,2	0,2
		6,6	4,6

Noter forts., mnkr

	Not	Bokslut 2011	Bokslut 2012
Finansiella kostnader	7		
Räntor på lån, checkräkningkredit		0,0	-0,4
Ränta på pensionsskuld		-0,7	-0,4
Ränta på skatteskuld		-0,6	-0,1
Övriga finansiella kostnader		-0,7	0,0
		-2,0	-0,9
Justering för ianspråktaga avsättningar	8		
Förändring av avsatt till pensioner		7,6	0,4
Förändring av avsatt till kundförluster		-1,1	0,0
		6,5	0,4
Investeringsutgifter	9		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		-12,5	-8,8
Maskiner och Inventarier		-7,8	-8,2
Pågående ny-, till- och ombyggnad		-49,6	-26,3
Återinvestering i pensionsförvaltning		-1,5	-2,0
Omklassificering från exploateringsredovisningen		0,0	0,0
Jämkningsmoms m a a fastighetsförsäljning		0,0	0,0
		-71,4	-45,3
Investeringsinkomster	10		
Mark, byggnader och tekniska anl		0,0	0,0
Maskiner och Inventarier		0,0	0,0
Pågående ny-, till- och ombyggnad		2,2	1,9
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0,0	5,2
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		5,9	0,0
		8,1	7,1
Förändring långfristiga fordringar	11		
Finansiell placering pensionsförvaltning		-2,2	0,0
Kortfristig placering		0,0	0,0
Jämkningsmoms HFAB		0,0	2,3
Utlämnade VA-lån		0,0	0,5
		-2,2	2,8
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	12		
Markreserv			
Anskaffningsvärde		41,4	41,4
Årets investeringar		0,0	0,0
Årets försäljningar		0,0	0,0
Årets nedskrivningar		0,0	0,0
Ackumulerade avskrivningar		0,0	0,0
Utgående bokfört värde		41,4	41,4
Nyttjandeperiod 0 år			

Noter forts., mnkr

	Not	Bokslut 2011	Bokslut 2012
Mark, byggnader och tekniska anläggningar, forts.			
Verksamhetsfastigheter			
Anskaffningsvärde		12,0	15,8
Omklassificering		0,0	-1,9
Årets investeringar		1,6	2,1
Årets försäljningar		0,0	0,0
Årets nedskrivningar		0,0	0,0
Årets aktiveringar från pågående projekt		2,2	0,0
Årets avskrivningar		-0,7	-0,8
Återföring ackumulerade avskrivningar		0,0	0,0
Ackumulerade avskrivningar		-0,9	-1,8
Utgående bokfört värde		14,2	13,4
Nyttjandeperiod 10 till 50 år			
Fastigheter för affärsverksamhet			
Anskaffningsvärde		124,9	134,1
Omklassificering		0,0	-73,4
Årets investeringar		5,2	0,0
Årets försäljning		0,0	0,0
Omklassificering från exploateringsverksamhet		0,0	0,0
Årets avskrivningar		-2,7	-2,6
Årets aktiveringar från pågående projekt		4,0	0,1
Ackumulerade avskrivningar		-79,4	-7,7
Utgående bokfört värde		52,0	50,5
Nyttjandeperiod 10 till 50 år			
Publika fastigheter			
Anskaffningsvärde		103,5	109,3
Omklassificering		0,0	-25,9
Årets investeringar		4,2	8,5
Årets försäljning		0,0	-1,9
Omklassificering från exploateringsverksamhet		0,0	0,0
Årets avskrivningar		-3,1	-3,5
Årets aktiveringar från pågående projekt		1,6	45,3
Ackumulerade avskrivningar		-35,9	-12,0
Utgående bokfört värde		70,3	119,8
Nyttjandeperiod 10 till 50 år			
Övriga fastigheter			
Anskaffningsvärde		3,5	3,5
Omklassificering		0,0	0,2
Infrastrukturell medfinansiering (se not 16)		0,0	-1,8

Noter forts., mnkr

	Not	Bokslut 2011	Bokslut 2012
Mark, byggnader och tekniska anläggningar, forts.			
Årets investeringar		0,0	0,0
Årets avskrivningar		-0,1	-0,1
Årets aktiveringar från pågående projekt		0,0	0,0
Justering inom anläggningstillgångar		0,0	0,0
Ackumulerade avskrivningar		-1,9	-0,3
Utgående bokfört värde		1,5	1,5
Nyttjandeperiod 10 till 50 år			
Varav investeringar under tvist		0,0	0,0
Summa		179,4	226,6
Pågående projekt 13			
Ingående värde		18,1	56,9
Årets aktiveringar		-8,6	-46,9
Årets försäljningar/nedskrivning/utrangering		0,0	0,0
Årets investeringar		47,4	24,4
Utgående bokfört värde		56,9	34,4
Maskiner och inventarier 14			
Anskaffningsvärde		123,7	125,7
Omklassificering		0,0	-62,2
Årets investeringar		7,8	8,3
Årets avskrivningar		-6,5	-7,5
Årets nedskrivningar		-0,2	0,0
Årets aktiveringar från pågående projekt		0,3	1,5
Årets försäljning		-5,9	0,0
Återföring ackumulerade avskrivningar		0,0	0,0
Ackumulerade avskrivningar		-75,8	-20,1
Utgående bokfört värde		43,4	45,7
Nyttjandeperiod 3 till 25 år			
Finansiella anläggningstillgångar 15			
Aktier i dotterföretag			
Höors Fastighets AB		40,0	40,0
Höors Byggnads AB, HBAB		0,0	0,0
Höors Industribyggnads AB, HIBAB		0,0	0,0
Mellanskånes Renhållnings AB, MERAB		0,5	0,5
		40,5	40,5
Övriga aktier och andelar			
KommunAssurans		0,7	0,7
Kommuninvest i Sverige AB		0,7	0,7

Noter forts., mnkr

	Not	Bokslut 2011	Bokslut 2012
Finansiella anläggningstillgångar, forts.			
Övriga aktier		0,0	0,0
Bostadsrätter		0,0	0,0
Andelar		0,0	0,0
		1,4	1,4
Långfristiga fordringar			
Jämkningsmoms HFAB		14,4	12,1
Utlämnade VA-lån		2,9	2,4
		17,3	14,5
Pensionsförvaltning			
Aktier, svenska		16,5	12,4
Aktier, utländska		18,0	18,6
Hedgefond		10,2	10,5
Räntebärande värdepapper, svenska		16,1	16,1
		60,8	57,6
Summa		120,0	114,0
Pensionsförvaltning Marknadsvärde 2012-12-31			
Likvida medel		0,0	0,0
Aktier, svenska		18,0	16,2
Aktier, utländska		17,6	19,1
Hedgefond		10,2	10,5
Räntebärande värdepapper, svenska		17,8	18,5
		63,6	64,3
Bidrag till infrastrukturell investering 16			
Anskaffningsvärde		0,0	1,9
Årets investeringar		1,4	0,0
Årets avskrivningar		0,0	-0,1
Årets aktiveringar		0,5	0,0
Ackumulerade avskrivningar		0,0	0,0
Utgående bokfört värde		1,9	1,8
Nyttjandeperiod högst 25 år			
Avser medfinansiering Pågatågsplattform			
Förråd och exploateringar 17			
Upparbetade exploateringsinkomster		-19,9	-20,8
Upparbetade exploateringsutgifter		50,9	60,6
		31,0	39,8
Kortfristiga fordringar 18			
Kundfordringar		12,5	12,8

Noter forts., mnkr

	Not	Bokslut 2011	Bokslut 2012
Kortfristiga fordringar, forts.			
Osäkra kundfordringar, äldre än ett år		-1,0	-0,9
Statsbidragsfordringar		6,8	10,8
Skattekotot/Skattefordran		7,1	0,4
Momsfordran		4,6	4,6
Förutbetalda kostnader		1,1	0,6
Förutbetalda kostnader via Inköp och Faktura		5,3	4,3
Upplupna intäkter		5,7	7,8
Upplupna skatteintäkter		20,3	18,3
Upplupen fastighetsavgift		13,1	15,3
Jämkningsmoms HFAB		2,2	2,3
Övriga fordringar		0,5	4,3
		78,2	80,6
Kortfristiga placeringar 19			
Agenta konto inom Handelsbanken avser pensionsavsättning		0,0	5,2
		0,0	5,2
Kassa och bank 20			
Bank, koncernkonto		48,7	0,0
Kassa, bank, övrigt		0,5	0,6
		49,2	0,6
Eget kapital 21			
Ingående eget kapital enligt fastställd BR		395,8	402,0
Årets resultat		6,2	9,4
Utgående eget kapital		402,0	411,4
Avsatt till pensioner 22			
Ingående avsättning		2,6	10,1
Pensionsutbetalningar		-0,9	-1,0
Nyintjänad pension		6,0	0,9
Ränte- och basbeloppsuppräknings		0,1	0,4
Sänkning diskonteringsränta		0,6	0,0
Förändring av löneskatt		1,5	0,1
Ändringar av försäkringstekniska grunder		0,2	0,0
Övrigt		0,0	0,0
Utgående avsättning		10,1	10,5
Överskottsfonden beräknad av KPA till 5,1 mnkr			
Aktualiseringsgrad		94,0%	94,0%

Inom Höors kommun har två individer ÖK-SAP

ÖK-SAP = Överenskommen särskild ålderspension

Upplysningar om pensionsförpliktelse med tillämpning av RIPS07

Noter forts., mnkr	Not	Bokslut 2011	Bokslut 2012
Kortfristiga skulder	23		
Leverantörsskulder		24,6	30,0
Skatteskuld		34,5	0,6
Checkräkningskredit		0,0	6,6
Mervärdeskatt och punktskatter		1,4	1,0
Semesterskuld och övertid mm inkl soc avg		25,5	25,0
Lön timanställda, övertid mm december inkl soc avg		5,4	5,4
Lön retroaktiv 2012 Lärare inkl soc avg		0,0	2,8
Personalens källskatt		5,4	6,1
Arbetsgivaravgift		6,7	7,3
Avgiftsbestämd ålderspension		12,1	12,3
Beräknad löneskatt avgiftsbestämd ålderspension		2,9	3,0
Periodisering av anslutningsavgifter VA		15,1	16,6
Interimsskuld loF		2,6	1,8
Övriga interimsskulder		10,5	7,1
Övrig kortfristiga skulder		1,2	1,2
		147,9	126,8
Pensionsförpliktelser som ej upptagits i BR	24		
Ansvarsförbindelse beräknad av KPA		58,6	56,7
Beräknad löneskatt		14,2	13,8
		72,8	70,5
Ansvars- och borgensförbindelser	25		
Höors Fastighets AB		400,0	400,0
Höors Industribyggnads AB		65,9	65,7
Höors Byggnads AB		306,3	295,7
Delsumma dotterföretag:		772,2	761,4
MERAB		4,8	8,1
Kommunala bolag totalt:		777,0	769,5
Föreningar mm varav:		128,0	140,8
Maglasäte IF (bev byggkreditiv 537 844kr)		0,5	0,5
Edens kristna förskola skola fri. Ek För		9,7	9,5
Kubelidens Montessoriförsk skola fritidshem ek för		22,7	22,6
Föräldra- och personalkooperativet i		0,9	0,8
Björkvikshallen AB		63,8	62,2
HKF Recreation AB (bev borgen 9 000 000kr)		4,4	4,2
Föreningen Emiliaskolan		26,0	41,0
Kommunalt förlustansvar egna hem		0,0	0,2
Summa borgensåtaganden:		905,0	910,5
Borgensförluster under året		0,0	0,0
<i>MERAB har en total borgen om 36 mnkr, Höors andel är begränsad.</i>			

Solidarisk borgen – Kommuninvest i Sverige AB. Höörs kommun har 2010-03-24 § 24 KF ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Vid helår uppgår denna summa till 268 008 533 162 kr.

Underborgen – Höörs kommun har tecknat underborgen såsom för egen skuld som säkerhet för vad Färs och Frosta Sparbank AB kan komma att utge med anledning av ramavtal för Swapavtal, FRA-avtal mm.

Björkvikshallen 65 000 000 kr

Höörs Fastighets AB 150 000 000 kr

Driftsredovisning per nämnd

Driftsredovisning per nämnd, tkr		Bokslut 2011	Bokslut 2012	Budget 2012	Avvikelse
Kommunstyrelse	Driftintäkter	85 717	88 292	84 796	3 496
	Driftkostnader	-150 308	-156 300	-151 716	-4 584
	Nettokostnader	-64 591	-68 008	-66 920	-1 088
Revision	Driftintäkter	0	0	0	0
	Driftkostnader	-710	-809	-810	1
	Nettokostnader	-710	-809	-810	1
Teknisk nämnd, skattefinansierad	Driftintäkter	9 039	7 900	8 108	-208
	Driftkostnader	-32 506	-32 218	-32 875	657
	Nettokostnader	-23 467	-24 318	-24 767	449
Teknisk nämnd, avgiftsfinansierad	Driftintäkter	21 535	22 348	21 995	353
	Driftkostnader	-21 999	-21 610	-22 088	478
	Nettokostnader	-464	738	-93	831
Kultur- och Fritidsnämnd	Driftintäkter	2 734	3 144	2 459	685
	Driftkostnader	-34 544	-36 653	-36 006	-647
	Nettokostnader	-31 810	-33 509	-33 547	38
Barn och utbildnings- nämnd	Driftintäkter	153 595	153 808	143 668	10 140
	Driftkostnader	-476 115	-490 071	-474 051	-16 020
	Nettokostnader	-322 520	-336 263	-330 383	-5 880
varav gymnasie- verksamheten	Driftintäkter	1 096	1 104	1 020	84
	Driftkostnader	-70 974	-71 552	-70 284	-1 268
	Nettokostnader	-69 878	-70 448	-69 264	-1 184
Socialnämnd	Driftintäkter	62 980	62 633	62 303	330
	Driftkostnader	-289 202	-288 296	-279 967	-8 329
	Nettokostnader	-226 222	-225 663	-217 664	-7 999
Miljö- och byggnads- nämnd	Driftintäkter	3 207	3 739	3 900	-161
	Driftkostnader	-6 740	-7 103	-7 289	186
	Nettokostnader	-3 533	-3 364	-3 389	25
Totalt	Driftintäkter	338 807	341 865	327 229	14 635
	Driftkostnader	-1 012 124	-1 033 061	-1 004 803	-28 258
	Nettokostnader	-673 317	-691 196	-677 574	-13 623

Driftsredovisning per huvudverksamhet

Driftsredovisning per huvudverksamhet, tkr		Bokslut 2011	Bokslut 2012	Budget 2012	Avvikelse
Politisk verksamhet	Driftintäkter	81 540	82 163	79 951	2 212
	Driftkostnader	-122 493	-124 868	-122 606	-2 262
	Nettokostnader	-40 953	-42 705	-42 655	-50
Infrastruktur, skydd mm	Driftintäkter	16 439	17 893	16 996	897
	Driftkostnader	-62 844	-65 156	-64 604	-552
	Nettokostnader	-46 405	-47 263	-47 608	345
Fritid och kultur	Driftintäkter	2 734	3 144	2 459	685
	Driftkostnader	-34 162	-36 341	-35 658	-683
	Nettokostnader	-31 428	-33 197	-33 199	2
Pedagogisk verksamhet	Driftintäkter	153 595	153 808	143 668	10 140
	Driftkostnader	-475 575	-489 564	-473 503	-16 061
	Nettokostnader	-321 980	-335 756	-329 835	-5 921
Vård och omsorg	Driftintäkter	53 341	53 062	52 650	412
	Driftkostnader	-277 480	-276 686	-268 308	-8 378
	Nettokostnader	-224 139	-223 624	-215 658	-7 966
Särskilt riktade insatser	Driftintäkter	9 559	9 447	9 446	1
	Driftkostnader	-13 529	-13 718	-13 581	-137
	Nettokostnader	-3 970	-4 271	-4 135	-136
Affärsverksamhet	Driftintäkter	21 599	22 348	22 059	289
	Driftkostnader	-26 041	-26 727	-26 543	-184
	Nettokostnader	-4 442	-4 379	-4 484	105
Totalt	Driftintäkter	338 807	341 865	327 229	14 636
	Driftkostnader	-1 012 124	-1 033 061	-1 004 803	-28 258
	Nettokostnader	-673 317	-691 196	-677 574	-13 622

VA-verksamhetens resultat- och balansräkning samt noter

Resultaträkning VA-verksamheten, tkr

	Not	Bokslut 2011	Bokslut 2012
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	1	21 305	22 212
Övriga rörelseintäkter		231	136
Summa rörelsens intäkter:		21 536	22 348
Rörelsens kostnader			
Råvaror och förnödenheter		-11 051	-10 674
Personalkostnader (inkl justeringar)		-5 629	-5 371
Avskrivningar enligt plan	2	-2 686	-2 679
Summa rörelsens kostnader:		-19 366	-18 724
Rörelseresultat		2 170	3 624
Räntekostnader och likn resultatposter	3	-2 634	-2 886
Resultat efter finansiella poster		-464	738
Årets resultat		-464	738

Balansräkning VA-verksamheten, tkr

	Not	Bokslut 2011	Bokslut 2012
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	4	55 988	62 029
Inventarier och maskiner	5	750	846
Summa anläggningstillgångar		56 738	62 875
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Fordringar hos koncernföretag	6	2 055	2 478
Förutbetalda kostnader, upplupna intäkter	7	246	612
Summa omsättningstillgångar		2 301	3 090
Summa tillgångar		59 039	65 965
Eget kapital o skulder			
Eget kapital			
Bundet eget kapital		1 733	1 269
Årets resultat		-464	738
Summa fritt eget kapital		1 269	2 007
Skulder			
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	8	183	211
Långfristiga skulder			
Skulder till koncernföretag	9	41 577	46 315
Kortfristiga skulder			
Skuld anslutningsavgifter	10	15 161	16 560
Upplupna kostn o förutbet intäkter	11	849	872
Summa skulder		57 770	63 958
S:a eget kapital och skulder		59 039	65 965
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser			
Ansvarsförbindelser	12	0	0

Noter VA-verksamheten, mnkr

	Not	Utg balans 2011	Utg balans 2012
Nettoomsättning	1		
Brukningsavgifter		20 325	21 253
Anslutningsavgifter		5 057	2 060
Periodisering av anslutningsavgifter (som skuld i BR)		-4 742	-1 712
Övriga externa intäkter		665	611
Totalt		21 305	22 212
Avskrivningar enligt plan	2		
Årets avskrivningar fördelas enligt följande:			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		2 680	2 565
Inventarier och maskiner		6	114
Totalt		2 686	2 679
Räntekostnader och likn resultatposter	3		
Räntor på lån			
Internränta för lån till kommunen uppgår till 5,5 %		2 634	2 886
Totalt		2 634	2 886
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	4		
Anskaffningsvärde		111 529	120 135
Ackumulerade avskrivningar		55 541	58 106
Planerligt restvärde		55 988	62 029
Inventarier och maskiner	5		
Anskaffningsvärde		1 003	1 213
Ackumulerade avskrivningar		253	367
Planerligt restvärde		750	846
Kortfristiga fordringar	6		
Fordran på kommunen		2 055	2 478
Totalt		2 055	2 478
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	7		
Förutbetalda kostnader		26	0
Upplupna intäkter		220	612
Totalt		246	612
Avsättning för pensioner	8		
Pensioner		147	170
Beräknad löneskatt		36	41
Totalt		183	211
Långfristiga skulder	9		
Intern lån från kommunen		41 577	46 315
Totalt		41 577	46 315

Noter VA-verksamheten forts., mnkr

	Not	Utg balans 2011	Utg balans 2012
Kortfristiga skulder	10		
Skuld anslutningsavgift		15 161	16 560
Totalt		15 161	16 560
Kortfristiga skulder	11		
Semesterlöneskuld. Okompenserad övertid		538	435
Upplupna kostnader		311	437
Totalt		849	872
Ansvarsförbindelser	12		
Pensionsförpliktelser som ej upptagits i BR		0	0
Beräknad löneskatt		0	0
Totalt		0	0

Investeringsredovisning per nämnd

Investeringsredovisning per nämnd, tkr		Bokslut 2011	Bokslut 2012	Budget 2012	Avvik.
Kommunstyrelse	Investeringsinkomster	0	0	0	0
	Investeringsutgifter	-3 064	-17 610	-20 797	3 187
	Nettoinvesteringar	-3 064	-17 610	-20 797	3 187
Teknisk nämnd, skattefinansierad	Investeringsinkomster	1 815	1 893	0	1 893
	Investeringsutgifter	-52 607	-12 278	-22 252	9 974
	Nettoinvesteringar	-50 792	-10 385	-22 252	11 867
Teknisk nämnd, avgiftsfinansierad	Investeringsinkomster	368	0	0	0
	Investeringsutgifter	-8 166	-8 816	-23 021	14 205
	Nettoinvesteringar	-7 798	-8 816	-23 021	14 205
Kultur- och Fritids- nämnd	Investeringsinkomster	0	0	0	0
	Investeringsutgifter	-504	-1 632	-4 754	3 122
	Nettoinvesteringar	-504	-1 632	-4 754	3 122
Barn och utbildnings- nämnd	Investeringsinkomster	0	0	0	0
	Investeringsutgifter	-3 214	-2 680	-3 875	1 195
	Nettoinvesteringar	-3 214	-2 680	-3 875	1 195
- varav gymnasie- verksamheten	Investeringsinkomster	0	0	0	0
	Investeringsutgifter	0	0	0	0
	Nettoinvesteringar	0	0	0	0
Socialnämnd	Investeringsinkomster	0	0	0	0
	Investeringsutgifter	-2 355	-298	-2 672	2 374
	Nettoinvesteringar	-2 355	-298	-2 672	2 374
Miljö- och byggnads- nämnd	Investeringsinkomster	0	0	0	0
	Investeringsutgifter	0	-26	-23	-3
	Nettoinvesteringar	0	-26	-23	-3
Totalt	Investeringsinkomster	2 183	1 893	0	1 893
	Investeringsutgifter	-69 910	-43 340	-77 394	34 054
	Nettoinvesteringar	-67 727	-41 447	-77 394	35 947

Större investeringsobjekt och exploatering

Större investeringsobjekt, nettoinvesteringar, tkr

Projnr	Projektamn	Utfall 2012	Budget 2012	Ack utfall t o m 2012	Ack budget t o m 2012	Ack avvikelse
9389	Stationsomr trafik och park	10 409	4 240	12 869	21 465	8 596
9192	GC-vägar och trafiksäk.he	7 797	13 104	31 401	53 715	22 314
9194	Ombyggnad Ormanäs	3 452	3 542	5 045	11 992	6 947
9298	El.driftöverv.Karlsv/Orm	2 554	1 901	3 859	10 768	6 909
9199	Räddningstj utrustn inven	1 908	2 155	12 066	16 032	3 966
9014	IT-infrastruktur	1 624	1 000	1 624	1 000	-624
9301	Nya torg	1 377	857	23 520	21 437	-2 083
9263	Badbrygga Sätofta	950	1 000	950	1 000	50
9299	Utbyggn. VA-ytterområde	913	4 500	18 889	25 448	6 559
9068	Ledningsförnyelse VA	899	2 500	899	2 500	1 601
Totalt	Nettoinvesteringar	31 883	34 799	111 122	165 357	54 235

Exploateringsredovisning, tkr

Projekt	Benämning	2012-12-31			Ack. utfall tom 2012	Anm.
		Utgifter	Inkomster	Netto		
9988	Ringsjöbandet	0	0	0	0	P
9989	Norra Rörum	0	0	0	0	P
9990	Byggland	-3 456	0	-3 456	-4 780	P
9991	Industriområde Syd	-1 961	0	-1 961	-4 431	P
9992	Kvarnbäck	-485	854	369	-26 380	P
9993	Industriområde Nord	-3 733	0	-3 733	-4 919	P
9994	Karlslund	6	0	-6	716	P
Totalt		-9 641	854	-8 787	-39 794	

P - Pågående
A - Avslutad

Sammanställd redovisning – för Höors kommun och dess bolag

Resultaträkning, mnkr

	Not	2011	2012
Verksamhetens intäkter	1	174,3	186,6
- därav realisationsvinster		0,1	0,0
- därav jämförelsestörande poster		0,0	11,2
Verksamhetens kostnader	2	-780,4	-800,7
- därav jämförelsestörande poster		-0,7	0
Avskrivningar	3	-27,5	-28,9
Verksamhetens nettokostnader		-633,6	-643,0
Skatteintäkter		532,0	557,1
Generella bidrag		138,8	125,5
Finansiella intäkter	4	5,0	4,9
Finansiella kostnader	5	-24,8	-23,2
Resultat före extraordinära poster		17,4	21,3
Extraordinära intäkter		0,0	0,0
Extraordinära kostnader		0,0	0,0
Förändring i uppskjuten skatt		0,0	0,0
Skatt		-2,7	-0,2
Årets resultat		14,7	21,1

Kassaflödesanalys, mnkr

	Bokslut 2011	Bokslut 2012
Den löpande verksamheten		
Årets resultat	14,7	21,1
Justering för av- och nedskrivningar	27,5	28,9
Justering för ianspråktaga avsättningar	10,6	0,1
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	3,1	-0,5
Medel för verksamheten före förändring av rörelsekapital	55,9	49,6
Ökning(-)/Minskning(+) kortfristiga fordringar	-1,4	-10,5
Ökning(-)/Minskning(+) förråd mm	-0,5	-17,1
Ökning(+)/Minskning(-) kortfristiga skulder	-50,9	-14,6
Kassaflöde från den löpande verksamheten	3,1	7,4
Investeringsverksamheten		
Investeringsutgifter	6	-81,8
Investeringsinkomster	7	14,2
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-67,6	-54,0
Finansieringsverksamheten		
Förändring av låneskuld	8	-3,7
Justering direkt mot eget kapital	0,0	0,0
Ökning(+)/Minskning(-) övriga långfristiga skulder	0,0	0,0
Ökning(-)/Minskning(+) långfristiga fordringar	3,5	2,8
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-0,2	0,1
Årets kassaflöde	-64,7	-46,5
Likvida medel vid årets början	184,8	120,1
Likvida medel vid årets slut	120,1	73,6
	-64,7	-46,5

Balansräkning, mnkr

	Not	Bokslut 2011	Bokslut 2012
Tillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0
Materiella anläggningstillgångar		954,6	983,4
därav mark, byggnader, tekn anläggningar	9	843,0	887,8
- därav pågående projekt	10	57,2	34,8
- därav maskiner och inventarier	11	54,4	60,8
Finansiella anläggningstillgångar	12	80,0	74,0
- därav pensionsförvaltning		60,8	57,6
Bidrag till infrastrukturell investering	13	1,9	1,8
Summa anläggningstillgångar		1 036,5	1 059,2
Förråd mm	14	31,0	48,1
Kortfristiga fordringar	15	69,2	79,7
Kortfristiga placeringar	16	0,0	5,2
Kassa och bank	17	120,1	68,4
Summa omsättningstillgångar		220,3	201,4
Summa tillgångar		1 256,8	1 260,6
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital	18	299,7	320,7
- därav årets resultat		14,7	21,1
Uppskjuten skatt		11,7	11,5
Avsatt till pensioner		10,2	10,6
Övriga avsättningar		4,3	4,2
Summa avsättningar	19	26,2	26,3
Långfristiga skulder	20	772,0	769,3
Kortfristiga skulder	21	158,9	144,3
Summa skulder		930,9	913,6
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1 256,8	1 260,6
Ställda panter	22	40,1	41,6
Pensionsförpliktelser som ej upptagits i BR	23	72,8	70,5
Övriga ansvars- och borgensförbindelser	24	128,0	141,0
Beviljad checkräkningskredit		88,2	98,3

Noter, mnkr

	Not	Bokslut 2011	Bokslut 2012
Verksamhetens intäkter	1		
Höörs kommun		122,0	135,2
HFAB koncernen		116,8	118,5
MERAB		19,8	18,9
- avgår elimineringar mellan bolagen		-84,3	-86,0
Summa intäkter		174,3	186,6
Verksamhetens kostnader	2		
Höörs kommun		-777,9	-797,5
HFAB koncernen		-70,2	-73,9
MERAB		-16,6	-15,3
- avgår elimineringar mellan bolagen		84,3	86,0
Summa kostnader		-780,4	-800,7
Avskrivningar enligt plan/Nedskrivningar	3		
Höörs kommun		-13,3	-14,6
HFAB koncernen		-15,9	-15,9
MERAB		-1,4	-1,5
- avgår elimineringar mellan bolagen		3,1	3,1
		-27,5	-28,9
Finansiella intäkter	4		
Höörs kommun		6,6	4,6
HFAB koncernen		2,5	3,5
MERAB		0,1	0,1
- avgår elimineringar mellan bolagen		-4,2	-3,3
		5,0	4,9
Finansiella kostnader	5		
Höörs kommun		-2,0	-0,9
HFAB koncernen		-26,9	-25,6
MERAB		-0,1	0,0
- avgår elimineringar mellan bolagen		4,2	3,3
		-24,8	-23,2
Investeringsutgifter	6		
Höörs kommun		-71,4	-45,3
HFAB koncernen		-6,4	-14,4
MERAB		-4,0	-2,2
- avgår elimineringar mellan bolagen		0,0	0,0
		-81,8	-61,9

Noter forts., mnkr

	Not	Bokslut 2011	Bokslut 2012
Investeringsinkomster	7		
Höors kommun		8,1	7,1
HFAB koncernen		5,6	0,6
MERAB		0,5	0,2
- avgår elimineringar mellan bolagen		0,0	0,0
		14,2	7,9
Förändring av låneskuld	8		
Höors kommun		0,0	0,0
HFAB koncernen		-5,4	-10,8
MERAB		1,7	8,1
		-3,7	-2,7
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	9		
Höors kommun		179,4	226,6
HFAB koncernen		779,2	770,0
MERAB		2,8	6,5
- avgår elimineringar		-118,4	-115,3
Summa		843,0	887,8
Pågående projekt	10		
Höors kommun		56,9	34,4
HFAB koncernen		0,3	0,4
MERAB		0,0	0,0
- avgår elimineringar		0,0	0,0
Utgående bokfört värde		57,2	34,8
Maskiner och inventarier	11		
Höors kommun		43,4	45,7
HFAB koncernen		2,6	9,7
MERAB		8,4	5,4
Utgående bokfört värde		54,4	60,8
Finansiella anläggningstillgångar	12		
Höors kommun		120,0	114,0
HFAB koncernen		14,5	12,3
MERAB		0,4	0,3
- avgår elimineringar		-54,9	-52,6
		80,0	74,0
Bidrag till infrastrukturell investering	13		
Höors kommun		1,9	1,8
<i>Avser medfinansiering Pågatågsplattform</i>			

Noter forts., mnkr

	Not	Bokslut 2011	Bokslut 2012
Förråd och exploateringar	14		
Höörs kommun, exploateringar		31,0	39,8
HFAB koncernen		0,0	0,0
MERAB		0,0	8,3
		31,0	48,1
Kortfristiga fordringar	15		
Höörs kommun		78,2	80,6
HFAB koncernen		10,9	3,3
MERAB		1,6	2,5
- avgår elimineringar		-21,5	-6,7
		69,2	79,7
Kortfristiga placeringar	16		
Höörs kommun		0,0	5,2
HFAB koncernen		0,0	0,0
MERAB		0,0	0,0
- avgår elimineringar		0,0	0,0
		0,0	5,2
Kassa och bank	17		
Höörs kommun		49,2	0,6
HFAB koncernen		70,2	64,8
MERAB		0,7	3,0
		120,1	68,4
Eget kapital	18		
Höörs kommun		402,0	411,4
HFAB koncernen		50,3	57,2
MERAB		6,3	7,9
- avgår elimineringar		0,0	0,0
<i>Eliminering reavinst</i>		-158,9	-155,8
Utgående eget kapital		299,7	320,7
Avsättningar	19		
Höörs kommun		10,1	10,5
HFAB koncernen		10,9	10,5
MERAB		5,2	5,3
Utgående avsättning		26,2	26,3
Långfristiga skulder	20		
Höörs kommun		0,0	0,0
HFAB koncernen		786,4	773,3
MERAB		0,0	8,1
- avgår elimineringar		-14,4	-12,1
		772,0	769,3

Noter forts., mnkr

	Not	Bokslut 2011	Bokslut 2012
Kortfristiga skulder	21		
Höors kommun		147,9	126,8
HFAB koncernen		30,1	19,4
MERAB		2,4	4,8
- avgår elimineringar		-21,5	-6,7
		158,9	144,3
Ställda panter	22		
Höors kommun		0,0	0,0
HFAB koncernen		40,1	41,6
MERAB		0,0	0,0
		40,1	41,6
Pensionsförpliktelser som ej upptagits i BR	23		
Ansvarsförbindelse beräknad av KPA		58,6	56,7
Beräknad löneskatt		14,2	13,8
		72,8	70,5
Ansvars- och borgensförbindelser	24		
Föreningar mm varav:		128,0	140,8
Maglasäte IF (bev byggkreditiv 537 844kr)		0,5	0,5
Edens skola Ek För		9,7	9,5
Kubelidens Montessoriförsk skola fritidshem ek för		22,7	22,6
Föräldrar- och personalkooperativet		0,9	0,8
Björkvikshallen AB		63,8	62,2
HKF Recreation AB (bev borgen 9 000 000kr)		4,4	4,2
Föreningen Emiliaskolan		26,0	41,0
Kommunalt förlustansvar egna hem		0,0	0,2
Summa borgensåtaganden		128,0	141,0
Borgensförluster under året		0,0	0,0

Solidarisk borgen – Kommuninvest i Sverige AB. Höors kommun har under 2010-03-24 § 24 KF ingått en solidarisk borgen som för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Vid helår uppgår denna summa till 268 008 533 162kr.

Underborgen – Höors kommun har tecknat underborgen såsom för egen skuld som säkerhet för vad Färs och Frosta Sparbank AB kan komma att utge med anledning av ramavtal för Swapavtal, FRA-avtal mm.

Björkvikshallen 65 000 000 kr

Höors Fastighets AB 150 000 000 kr

Revisionsberättelse

HÖÖRS KOMMUN

Revisorerna

Kommunfullmäktige
i Höörs kommun

Revisionsberättelse för år 2012

Vi har granskat kommunstyrelsen och nämndernas verksamhet 2012 och genom utsedda lekmannarevisorer även verksamheten i Höörs Fastighets AB, Höörs Byggnads AB och Höörs Industribyggnads AB.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i "Revisorernas redogörelse för år 2012".

Sammantaget bedömer vi att det redovisade utfallet för år 2012 i stora delar är förenligt med fullmäktiges mål för en god ekonomisk hushållning, både ur ett finansiellt såväl som ur ett verksamhetsperspektiv.

Vi tillstyrker att kommunfullmäktige beviljar ledamöterna i kommunstyrelsen och nämnderna ansvarsfrihet. Vi vill dock för år 2012 framhålla att:

- det är viktigt att nämndernas driftbudgetföljsamhet förbättras under innevarande år
- det har konstaterats brister i den interna kontrollen, bland annat vid uppföljning av avtalstroheten i inköpsprocessen, vilket måste åtgärdas under 2013.

Vi tillstyrker också att kommunens årsredovisning godkänns.

Höör den 17 april 2013

Christer Ekelund

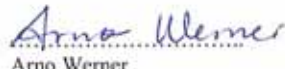
Yngve Nilsson

Jörgen Lindquist

Sven Dahlman

Arno Werner

HÖÖRS KOMMUN

Revisorerna

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

- Bilaga 1 Revisorernas redogörelse 2012
- Bilaga 2 Sakkunnigas rapport – Höors kommun – Årsredovisning 2012
- Bilaga 3 Granskningsrapport – Höors Fastighets AB
- Bilaga 4 Granskningsrapport – Höors Byggnads AB
- Bilaga 5 Granskningsrapport – Höors Industribyggnads AB
- Bilaga 6 Revisionsberättelse – Höors Fastighets AB
- Bilaga 7 Revisionsberättelse – Höors Byggnads AB
- Bilaga 8 Revisionsberättelse – Höors Industribyggnads AB

